

The background of the entire page is a scenic photograph of a person with long red hair, wearing a grey knit beanie, a brown sweater, and dark pants, sitting on a rocky outcrop. They are looking out over a calm lake at sunset or sunrise. In the distance, there are mountains and a small island with a church. The sky is a mix of orange, pink, and blue.

Letno poročilo 2021

Sava, d.d., in Poslovna skupina Sava

Kazalo

Uvodna predstavitev

1. Nagovor predsednika upravnega odbora	4
2. Osnovne informacije o družbi Sava, d.d.	5
3. Lastniška sestava Save, d.d.	6
4. Predstavitev Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d.	8
5. Pomembnejši podatki in kazalniki za Poslovno skupino Sava	9

Korporativno upravljanje

1. Organi vodenja in upravljanja	12
2. Poročilo upravnega odbora	13
3. Izjava o upravljanju družbe	19
4. Podpis letnega poročila in njegovih sestavnih delov za družbo Sava, d.d., in Poslovno skupino Sava za leto 2021	25

Analiza poslovanja

1. Splošna gospodarska gibanja	28
2. Uresničevanje Strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 ter poslovni načrt za leto 2022	29
3. Izvajanje ukrepov v času širitve virusa covid-19 in vplivi na poslovanje Poslovne skupine Sava	30
4. Poslovanje Save, d.d., in Poslovne skupine Sava	32
5. Trajnostni razvoj	48

Računovodsko poročilo

1. Računovodski izkazi s pojasnili za družbo Sava, d.d., v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi	52
2. Računovodski izkazi s pojasnili za Poslovno skupino Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	89

Osebe za stike	142
----------------	-----

Uvodna predstavitev

1. Nagovor predsednika upravnega odbora 4

2. Osnovne informacije o družbi Sava, d.d. 5

3. Lastniška sestava Save, d.d. 6

4. Predstavitev Poslovne skupine Sava 8

5. Pomembnejši podatki in kazalniki za Poslovno skupino Sava 9

1. Nagovor predsednika upravnega odbora

Spoštovani,

Leto 2021 je bilo kljub izzivom, ki jih je krojilo predvsem zunanje okolje, za Poslovno skupino Sava poslovno uspešno leto. Sava, d.d., je skladno s Strategijo Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., nadaljevala s konsolidacijo. Skupina je finančno stabilna in pripravljena na nadaljnji razvoj.

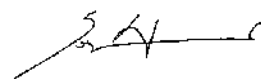
Epidemija je v letu 2021 zahtevala nadaljevanje nenehnega prilagajanja poslovanja tako matične družbe Sava, d.d., kot družbe Sava Turizem, d.d. Turistične kapacitete so bile v večjem delu zaprte do maja oziroma junija, v nadaljevanju leta, zlasti poletna sezona, pa je bila za družbo Sava Turizem, d.d., uspešna in primerljiva s poslovnimi rezultati pred epidemijo. K izboljššanemu rezultatu v letu 2021 so pomembno prispevali ukrepi zakona za zajezitev epidemije covid-19 in omilitev njenih posledic za državljanke in gospodarstvo, do katerih je bila upravičena družba Sava Turizem, d.d.

Poleg podpore družbi Sava Turizem, d.d., pri poslovanju v okoliščinah povezanih z epidemijo virusa covid-19, so bile aktivnosti v Savi, d.d., usmerjene predvsem v urejanje zapadlosti finančnih obveznosti, za katere je bila potrebna enotnost vseh upnikov oz. lastnikov. Družba je pri tem kljub pomembnemu presežku vrednosti premoženja nad višino obveznosti, v izogib tveganju insolventnosti pripravila vse podlage in izvajala aktivnosti za izvedbo alternativnih načinov poplčila finančnih obveznosti. S ciljem pridobitve časa za poenotenje upnikov, ki so hkrati največji lastniki družbe, glede načina poplčila oz. glede nadaljnjega razvoja Save, d.d., je bila zapadlost finančnih obveznosti Save, d.d., urejena do 30.6.2022. Sava, d.d., je ob tem zaradi omejitev povezanih z epidemijo sočasno nadaljevala z zniževanjem stroškov in skladno z veljavno Strategijo z vsebinsko integracijo družb Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d., kar je vodilo v organizacijske spremembe v obeh družbah. Vsebinska integracija družb se nadaljuje tudi v letu 2022.

Poslovna skupina Sava je v letu 2021 konsolidirano dosegla 70,1 milijona evrov prihodkov prodaje, EBITDA v višini 19,5 milijona evrov, ker predstavlja 22,5 % EBITDA maržo in čisti dobiček v višini 2,2 milijona evrov. Realizirane so bile investicije v višini 4,3 milijona evrov. Skupina je poslovno leto zaključila z zadostnimi likvidnimi sredstvi in je finančno stabilna.

Leto 2022 bo za turistično dejavnost zahtevno leto, v katerem bo glede na spremembe in povečanje tveganj v okolju potrebna nadaljnja agilnost. Pričakovano okrevanje dejavnosti po epidemiji bo odvisno od dogajanja v mednarodnem okolju, ki bo v veliki meri vplivalo na strukturo gostov, izzivi se kažejo predvsem na področju zagotavljanja delovne sile ter rasti cen.

Za nadaljnji razvoj turistične Poslovne skupine Sava leto 2022 predstavlja pomemben mejnik. Konsolidacija lastništva matične družbe bo prispevala tudi k dolgoročni ureditvi finančnih obveznosti. Pred skupino je priprava nove strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., ki bo poleg usmeritev lastnikov, sledila ravnokar sprejeti Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2022–2028. Za nadaljnji uspešen razvoj Poslovne skupine Sava je ne glede na turbulentno okolje bistveno, da kot največja turistična skupina v Sloveniji nadaljuje z razvojno naravnostjo in sodelovanjem vseh deležnikov na področju okoljske, družbene in gospodarske dimenzije trajnostne rasti.

Klemen Boštjančič,
predsednik upravnega odbora Save, d.d.

2. Osnovne informacije o družbi Sava, d.d.

Družba:	Sava, družba za upravljanje in financiranje, d.d.
Skrajšano:	Sava, d.d.
Sedež:	Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, Slovenija
Telefon:	04 206 5510
Telefaks:	04 206 6446
E-pošta:	info@sava.si
Splet:	www.sava.si

Predsednik upravnega odbora:	Klemen Boštjančič
Izvršni direktor:	Gregor Rovnšek

Matična številka:	5111358
ID za DDV:	SI75105284
Glavna dejavnost:	64-200 dejavnost holdingov
Vpis v sodni register:	08.09.1989, vložna številka 10024800

Osnovni kapital 31.12.2021:	29.082.968,00 EUR
Število izdanih delnic (SAVR) 31.12.2021:	29.082.968 navadnih, prosto prenosljivih kosovnih imenskih delnic, pripadajoči znesek ene delnice je 1,00 EUR

3. Lastniška sestava Save, d.d.

Lastniško strukturo družbe Sava, d.d., sestavlja 22 delničarjev, med katerimi je **54,7 odstotka domačih** in **45,3 odstotka tujih lastnikov delnic**. Tuja delničarja prihajata iz Luxemburga in Srbije. **Delež pravnih oseb**

predstavlja 99,9 odstotka, delež fizičnih oseb pa 0,1 odstotka vseh delničarjev družbe. Največjih deset delničarjev družbe ima v lasti 99,8 odstotka celotnega kapitala družbe.

Lastniška sestava po kategorijah na dan 31. december 2021 (v %)

54,7 %
domači delničarji

45,3 %
tuji delničarji

99,9 %
pravne osebe

0,1 %
fizične osebe

10 največjih delničarjev na dan 31. december 2021

10 največjih delničarjev	Delež lastništva	Število delnic
YORK GLOBAL FINANCE OFFSHORE BDH	43,23%	12.571.257
KAPITALSKA DRUŽBA, D.D.	28,05%	8.156.719
SDH, d.d.	18,69%	5.435.028
OBVEZNIŠKI SKUPNI POKOJNINSKI SKLAD Z ZAJAMČENIM DONOSOM	2,73%	795.240
ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d.d.	2,35%	684.046
M&V INVESTMENTS AD BEOGRAD	2,09%	607.729
NOVA KBM d.d.	1,71%	496.851
SALUS, Ljubljana, d.d.	0,53%	154.866
VILLAGER d.o.o.	0,23%	67.508
Triglav PD, d.d.	0,21%	61.946
Skupaj 10 največjih delničarjev	99,82%	29.031.190
Ostali delničarji	0,18%	51.778
SKUPAJ	100,00%	29.082.968

Lastništvo delnic Sava – člani upravnega odbora in izvršni direktor

Člani Upravnega odbora in izvršni direktor niso lastniki delnic družbe Sava, d.d.

Odobreni kapital in pogojno povečanje osnovnega kapitala

Statut družbe Sava, d.d., ne vsebuje s tem povezanih določb.

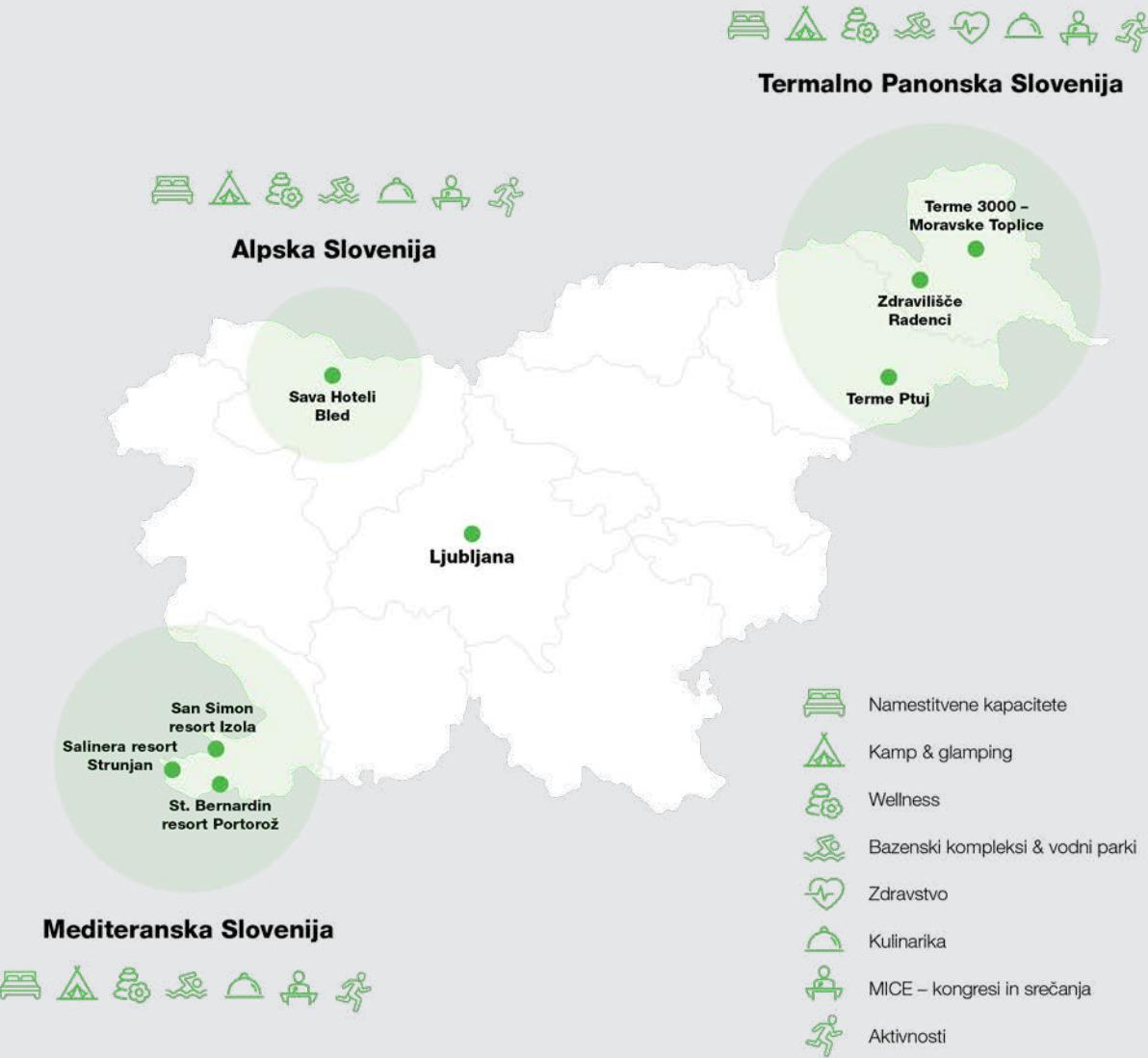
Knjigovodska vrednost delnice

Na dan 31. december 2021 je znašala knjigovodska vrednost delnice Sava 3,47 evra.

4. Predstavitev Poslovne skupine Sava

Poslovna skupina Sava je z zasledovanjem Strategije, sprejete za obdobje 2019–2023, postala izključno v turizmu usmerjena poslovna skupina. Družba Sava Turizem, d.d., je največji ponudnik turističnih storitev v Sloveniji, s kapacitetami v Alpski, Termalno Panonski in

Mediterranski Sloveniji, njene destinacije, Bled, Portorož, Izola, Strunjan, Moravske Toplice, Ptuj in Radenci pa predstavljajo nekatere najbolj prepoznavne turistične lokacije Slovenije.

Konec leta 2021 je Poslovno skupino Sava poleg matične družbe Sava, d.d., sestavljala še nosilna turistična družba Sava Turizem, d.d., ter družbi v mirovanju Sava Zdravstvo, d.o.o. in BLS Sinergije, d.o.o. Lastniški delež v družbi Zavod SEIC Ptuj se je zmanjšal na 24 %, zato je bila družba razporejena med pridružena podjetja.

5. Pomembnejši podatki in kazalniki za Poslovno skupino Sava

Pomembnejši finančni podatki in kazalniki za Poslovno skupino Sava

	v mio EUR				
KONSOLIDIRANI IZKAZ POSLOVNEGA IZIDA	2017	2018	2019	2020	2021
Prodaja	74,7	76,6	109,7	55,2	70,1
Poslovni izid pred davki	6,4	5,4	33,2	-10,5	2,4
Čisti poslovni izid	5,9	4,8	30,0	-10,5	2,2
EBITDA	13,7	15,1	20,5	5,1	19,5
KONSOLIDIRANI IZKAZ FINANČNEGA POLOŽAJA	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020	31.12.2021
Bilančna vsota	231,7	232,5	262,6	275,1	281,7
Dolgoročna sredstva	164,7	170,0	228,8	238,3	227,9
Kratkoročna sredstva	67,0	62,5	33,9	36,8	53,8
Kapital	37,2	54,1	117,9	106,7	108,5
Dolgoročni dolgovi	174,9	48,0	64,3	91,6	84,6
Kratkoročni dolgovi	19,6	130,4	80,5	76,8	88,6
Investicije v osnovna sredstva	13,5	12,6	13,3	26,4	4,3
KAZALCI					
Čisti dobiček / izguba na delnico - EUR	0,27	0,20	1,02	-0,35	0,06
Delež lastniškega financiranja (kapital / obveznosti do virov sredstev) - %	16	23	45	39	39
Kratkoročna pokritost kratkoročnih obveznosti (kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti) - %	342	48	42	48	61
Donos na kapital - v %	17,9	11,1	42,3	-8,9	2,0
EBITDA marža	18,2%	19,1%	18,1%	8,0%	22,5%
Neto finančni dolg / EBITDA	11,2	9,2	4,0	20,2	4,0
Delež investicij v čistih prihodkih od prodaje	18,0%	12,1%	12,1%	47,9%	6,2%
DELNICA					
Knjigovodska vrednost - EUR	1,7	2,3	3,8	3,4	3,5
ŠTEVILO ZAPOSLENIH					
Stanje na zadnji dan obdobja	1.029	1.030	1.385	1.129	1.154

Korporativno upravljanje

1. Organi vodenja in upravljanja 12

2. Poročilo upravnega odbora 13

3. Izjava o upravljanju družbe 19

4. Podpis letnega poročila in njegovih sestavnih delov za družbo Sava, d.d., in Poslovno skupino Sava za leto 2021 25

1. Organi vodenja in upravljanja

Upravni odbor

	Klemen Boštjančič , predsednik
	Dejan Rajbar , namestnik predsednika
	Vanessa Grmek , članica
	Matej Narat , član
	Aleš Škoberne , član

Izvršni direktor

	Gregor Rovnšek
---	-----------------------

Celovita predstavitev organov vodenja in upravljanja ter njihovih komisij je opisana v letnem poročilu Save, d.d., in Poslovne skupine Sava za leto 2021 v Poročilu Upravnega odbora 2021 in Izjavi o upravljanju družbe (Sestava posloводства oziroma Upravnega odbora v poslovnem letu 2021).

2. Poročilo upravnega odbora

Uvodno pojasnilo

Dne 21.12.2021 je potekala 32. redna skupščina delniške družbe Sava, d.d., na kateri je skupščina:

- ugotovila, da je predstavnikom delničarjev Klemnu Boštjančiču, Alešu Škobernetu in Dejanu Rajbarju z dnem 28.12.2021 pretekel petletni mandat,
- sprejela sklep o podelitvi petletnega mandata novo izvoljenim članom - predstavnikom delničarjev Klemnu Boštjančiču, Alešu Škobernetu in Dejanu Rajbarju, ki prične z dnem 29.12.2021.

Dne 07.01.2022 je potekala 93. seja Upravnega odbora, na kateri je Upravni odbor:

- za predsednika Upravnega odbora imenoval Klemna Boštjančiča,
- za namestnika predsednika Upravnega odbora imenoval Dejana Rajbarja.

Sestava upravnega odbora

Sestava Upravnega odbora je glede na izobrazbo, starost, spol in delovne izkušnje raznolika, kar omogoča njegovo učinkovitost. Upravni odbor je deloval v polni zasedbi petih članov, njegova sestava pa se tekom leta ni spreminjala.

Delovanje Upravnega odbora je potekalo v skladu z veljavno zakonodajo, s statutom in s sprejetimi poslovniki.

Člani Upravnega odbora so dolžni obvestiti Upravni odbor o morebitnem obstoju nasprotij interesov, katerih pa v letu 2021 ni bilo izkazanih. Člani Upravnega odbora so v letu 2021 in 2022 podpisali Izjave o neodvisnosti, v katerih so se vsi izrekli za neodvisne člane.

Upravni odbor družbe Sava, d.d., je na dan 31.12.2021 sestavljalo pet članov:

A. predstavniki delničarjev:

- Klemen Boštjančič, predsednik
od 28.12.2016 do 29.12.2026
- Dejan Rajbar, namestnik predsednika
od 28.12.2016 do 29.12.2026
- Vanessa Grmek, članica
od 08.05.2019 do 08.05.2024
- Aleš Škoberne, član
od 28.12.2016 do 29.12.2026

B. predstavnik zaposlenih:

- Matej Narat, član
od 31.10.2017 do 30.06.2025

Poročilo o delu upravnega odbora

V letu 2021 je Upravni odbor redno spremljal in nadziral poslovanje Save, d.d., in Poslovne skupine Sava ter se sestal na enainvajsetih sejah, od katerih je bila ena seja izvedena korespondenčno. Vsi člani so se sej redno udeleževali in na njih aktivno sodelovali ter sprejemali odločitve v korist družbe.

Predstavitev dela Upravnega odbora po sklopih najpomembnejših aktivnosti:

A. Preveritev in potrditev letnega poročila za družbo Sava, d.d., in letnega poročila za Poslovno skupino Sava za poslovno leto 2020

Upravni odbor je na 78. redni seji dne 31.03.2021 obravnaval letno poročilo družbe in skupine za poslovno leto 2020 in ob tem:

- ugotovil, da je izvršni direktor sestavil letno poročilo družbe Sava, d.d., in letno poročilo Poslovne skupine Sava za leto 2020 in ju predložil v preveritev in potrditev Upravnemu odboru, skupaj z revizijskima poročiloma izbranega revizorja, Deloitte Revizija, d.o.o.,
- ugotovil, da je revizijska komisija predlagala Upravnemu odboru, da potrdi revidirani letni poročili Save, d.d., in Poslovne skupine Sava za leto 2020,
- preveril in potrdil letno poročilo družbe Sava, d.d., in letno poročilo Poslovne skupine Sava za leto 2020,
- se seznanil z informacijo izvršnega direktorja glede višine bilančne izgube Save, d.d., in o prejemkih članov organov vodenja in nadzora, ki so jih za opravljanje nalog prejeli v družbi v letu 2020.

Upravni odbor je na 78. redni seji dne 31.03.2021 v povezavi z letnim poročilom za poslovno leto 2020 obravnaval in sprejel predloge sklepov za sklic 31. skupščine delničarjev, ki se nanašajo na:

- seznanitev z revidiranim letnim poročilom Save, d.d., za leto 2020, z revidiranim konsolidiranim letnim poročilom Poslovne skupine Sava za leto 2020 in s pisnim poročilom Upravnega odbora za leto 2020,
- informacijo o prejemkih članov upravnega odbora in izvršnega direktorja družbe ter članov organov vodenja in nadzora odvisnih družb obvladujoče družbe za poslovno leto 2020 ter z informacijo o politiki prejemkov izvršnega direktorja družbe ter o politiki prejemkov članov organov vodenja odvisnih družb,

- informacijo o višini bilančne izgube na dan 31.12.2020,
- podelitev razrešnice Upravnemu odboru družbe za poslovno leto 2020,
- imenovanje družbe BDO Revizija d.o.o., Cesta v Mestni log 1, 1000 Ljubljana, za revizorja računovodskih izkazov družbe Sava, d.d., in Poslovne skupine Sava za poslovno obdobje 2021–2023.

31. skupščina delničarjev družbe je bila izvedena dne 25.05.2021.

B. Refinanciranje finančnih obveznosti družbe Sava, d.d.

Od sklenitve Dodatka št. 2 k Pogodbi o reprogramu dalje je Sava, d.d., vzporedno izvajala aktivnosti za doseganje v Dodatku opredeljenih ciljev, za uresničevanje katerih pa je potrebno enotno stališče upnikov. Aktivnosti so vključevale tako pripravo na nadaljnjo konsolidacijo skladno s Strategijo Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023, kot tudi alternativno - odprodajo lastniškega deleža v družbi Sava Turizem, d.d. Glede na okoliščine in upnikom predstavljeno tveganje insolventnosti po ZFPPIPP ob zapadlosti Dodatka št. 2 je bil sklenjen Dodatek št. 3, s katerim je bila odložena zapadlost finančnih obveznosti Save, d.d, do 30.09.2021, proces odprodaje finančne naložbe v Sava Turizem, d.d., pa začasno zadržan.

Glede na zapadlost Dodatka št. 3 dne 30.09.2021 in razmere na trgu je Sava, d.d., pripravila podlage za različne scenarije poplačila finančnih obveznosti, ki bi upnikom oziroma lastnikom na skupščini družbe omogočile odločitve glede nadaljnjega razvoja družbe.

Izvršni direktor je o poteku izvajanja navedenih aktivnosti redno pisno obveščal Upravni odbor. Upravni odbor Save, d.d., je na osnovi ugotovitve, da je nadaljnje refinanciranje edina realna možnost za preprečitev insolvence Save, d.d., sprejel sklep o strinjanju s sklenitvijo Dodatka št. 4., ki je bil podpisan dne 30.09.2021 in s katerim je bil rok zapadlosti finančnih obveznosti odložen do 30.06.2022, obrestna mera ni bila spremenjena, v njem pa je opredeljeno zadržanje vseh aktivnosti v postopku prodaje delnic Save Turizma, d.d., za obdobje 6 mesecev od prvega delovnega dne od podpisa Dodatka s strani vseh strank.

Upravni odbor je v obdobju od 75. seje do 89. seje redno obravnaval tematiko refinanciranja finančnih obveznosti in različne scenarije njihovega poplačila in ob tem:

- se seznanil z zavezujočo izjavo KAD in SDH za podaljšanje financiranja terjatev do družbe Sava, d.d., se seznanil s stališčem upnika YORK ter aktivno sodeloval pri pripravi dopisov upnikom in pozivov za izpogajanje boljših pogojev refinanciranja,
- zadolžil izvršnega direktorja k pripravi analize tveganj in možnih rešitev v primeru neuspešnega

- refinanciranja Save, d.d., ter se seznanil s pripravljenim dokumentom,
- naložil izvršnemu direktorju, da glede pridobljenih nezavezujočih ponudb v prodajnem postopku finančne naložbe v družbo Sava Turizem, d.d., obvesti upnike, ki so hkrati lastniki, ter jih pozove k ažurnemu obveščanju družbe Sava, d.d., o ostalih dogovorih med upniki, ki so hkrati lastniki in ki bi lahko vplivali na odločanje Upravnega odbora,
- zadolžil izvršnega direktorja, da izpelje vse potrebne postopke, vezane na morebitno izvedbo skupščine v septembru 2021, na kateri se bo obravnavalo:
 - a) pogoje za dolgoročno refinanciranje finančnih obveznosti, b) konverzijo dolga v kapital, c) prodajo premoženja Save, d.d. (naložbe v družbo Sava Turizem d.d.),
- se seznanil z informacijo o poteku aktivnosti za morebitno izvedbo 32. skupščine delničarjev družbe Sava, d.d., potrdil vsebino osnutka sklica skupščine ter naložil izvršnemu direktorju, da v sodelovanju z izbranimi ponudniki in pravnimi svetovalci nadaljuje z izvajanjem pripravljanih aktivnosti časovnice postopka povečanja osnovnega kapitala družbe s stvarnim vložkom terjatev upnikov v kapital,
- naložil izvršnemu direktorju, da nemudoma zaključi vse postopke in pripravi sklic 32. skupščine družbe Sava, d.d., na kateri se bo obravnavalo: a) konverzijo dolga v kapital, b) prodajo družbe Sava Turizem, d.d., kot ključnega premoženja Save, d.d., in c) pogoje refinanciranja finančnih obveznosti Save, d.d. Skupščina ni bila sklicana,
- na osnovi razprave in identifikacije tveganj predlagal izdelavo »fairness opinion-a« glede pogojev refinanciranja in med njimi ključnega vprašanja ustreznosti obrestne mere. Soglasja upnikov za naročilo izdelave mnenja Sava, d.d., ni prejela, zato so bile aktivnosti zaustavljene,
- glede na ustavitev aktivnosti priprave fairness-opiniona, glede na sprejeto odločitev, da se skupščina Save, d.d., ne skliče in glede na to, da je Sava, d.d., v usklajevanje prejela osnutek Dodatka št. 4 k Pogodbi o reprogramu, potrdil naročilo zunanjima izvajalcema za pripravo neodvisnega strokovnega mnenja o primernosti obrestne mere ter za pripravo neodvisnega strokovnega mnenja o primernosti obrestne mere za kratkoročno refinanciranje in se seznanil s prejetimi dokumenti,
- se strinjal s sklenitvijo Dodatka št. 4 k Pogodbi o reprogramu.

C. Poslovna reorganizacija družbe Sava, d.d.

Strategija Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., poleg nadaljevanja aktivnosti stroškovne konsolidacije

kot zadnjega koraka pri končni organiziranosti skupine predvideva združitev družb Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d., v eno entiteto, kar se je tudi z zaključkom vodenega procesa refinanciranja Save na zunanjem trgu izkazalo kot edina vzdržna poslovna situacija. Sava, d.d., je tako še pred formalno združitvijo pričela z aktivnostmi tako na vsebinski kot tudi na pravno-formalni integraciji.

Na 80. seji Upravnega odbora Save, d.d., dne 22.04.2021 je bil na osnovi predhodnih sklepov uprave in nadzornega sveta družbe Sava Turizem, d.d., obravnavan predlog za prenos dela zaposlenih Save, d.d., v Savo Turizem, d.d., s ciljem okrepitve njene kadrovske zasedbe.

Upravni odbor je v povezavi s poslovno reorganizacijo sprejel naslednje odločitve:

- se seznanil z informacijo glede zaposlitve izvršnega direktorja na Savi Turizem, d.d., ter s sklenitvijo novega dogovora o opravljanju funkcije izvršnega direktorja Save, d.d.,
- imenoval Gregorja Rovanska za izvršnega direktorja Save, d.d., za mandatno obdobje 5 let, ki prične 28.12.2021,
- se seznanil z načrtom in podprl predlog prezaposlitve dela zaposlenih iz Save, d.d., v Savo Turizem, d.d.,
- na predlog revizijske komisije sklenil sporazum o prenehanju pogodbe o izvajanju notranjerevizijskih storitev Save, d.d., za družbo Sava Turizem d.d.,
- na predlog revizijske komisije sklenil pogodbo o izvajanju notranje revizijskih storitev za potrebe Save, d.d., z družbo Sava Turizem d.d.

D. Druge aktivnosti Upravnega odbora

Med drugimi aktivnostmi izpostavljam naslednje:

- seznanjanje s potekom postopka odprodaje finančne naložbe Save, d.d., v Savo Turizem, d.d., do trenutka, ko so bile aktivnosti zaustavljene na podlagi določil v Dodatku št. 3 in sklepa Upravnega odbora ter določil v Dodatku št. 4,
- seznanjanje s potekom pripravljanih aktivnosti združitve družb Sava, d.d., in Sava Turizem d.d., ki pa se ne morejo nadaljevati do dokončne uskladitve razmerij in stališč upnikov oziroma lastnikov družbe in do pridobitve njihovega soglasja k nadaljevanju procesa združitve,
- seznanjanje z aktivnostmi glede izstopa oziroma morebitne izključitve manjšinskih delničarjev,
- na predlog revizijske komisije potrditev prekinitve pogodbe o izvedbi revizije in drugih storitev dajanja zagotovil, za obdobje 2019–2021, z družbo Deloitte Revizija d.o.o., zaradi imenovanja novega revizorja,
- na predlog revizijske komisije potrditev sklenitve

- pogodbe o revidiranju računovodskih izkazov za obdobje 2021–2023 z izbranim revizorjem – družbo BDO Revizija d.o.o.,
- seznanitev in potrditev četrletnih Poročil o poslovanju Save, d.d., in Poslovne skupine Sava,
- sprejem poročila o delu notranje revizije za leto 2020,
- potrditev Poročila o delu revizijske komisije v letu 2020,
- potrditev Poročila o delu komisije za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem v letu 2020,
- sprejem Poslovnega načrta družbe Sava, d.d., za leto 2022 in seznanitev s Poslovnim načrtom Poslovne skupine Sava za leto 2022,
- seznanitev s prenovljenim Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države,
- izbor zunanjega izvajalca ter seznanitev s Poročilom o vrednotenju učinkovitosti dela Upravnega odbora družbe Sava, d.d.,
- potrditev okvirnega načrta sej za poslovno leto 2022 skupaj s predvideno vsebino posamezne seje in seznanitev z načrtom sej revizijske komisije za poslovno leto 2022,
- potrditev dnevnega reda in gradiva za 32. skupščino delničarjev družbe Sava, d.d., ki je bila izvedena dne 21.12.2021, na njej pa so bili zaradi poteka mandatov na novo izvoljeni trije člani upravnega odbora.

Delo komisij upravnega odbora

V okviru Upravnega odbora sta v letu 2021 delovali Revizijska komisija in Komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem. Obe komisiji sta Upravni odbor redno obveščali o svojem delu.

Revizijska komisija

Dne 17.02.2022 je potekala 94. seja Upravnega odbora, na kateri je:

- bilo ugotovljeno, da se je članu Dejanu Rajbarju ter zunanjima članoma Revizijske komisije Milanu Mariniču in Janku Gedrihu dne 28.12.2021 zaključila funkcija v komisiji,
- bil sprejet sklep o imenovanju revizijske komisije v sestavi Dejan Rajbar, predsednik, Vanessa Grmek, članica in Urška Kiš, zunanja članica.

Revizijska komisija je v letu 2021 delovala v štiričlanski sestavi, ki se tekom leta ni spreminjala. Komisija se je v letu 2021 sestala skupno na petih sejah, pri čemer sta bili dve seji izvedeni korespondenčno.

Delovanje Revizijske komisije je potekalo v skladu z veljavno zakonodajo in s sprejetim poslovníkom.

Člani Revizijske komisije so dolžni obvestiti Upravni odbor o morebitnem obstoju nasprotij interesov, katerih pa v letu 2021 ni bilo izkazanih. Člani Revizijske komisije so v letu 2021 in 2022 podpisali Izjave o neodvisnosti, v katerih so se vsi izrekli za neodvisne člane.

Revizijsko komisijo so do dne 28.12.2021 sestavljali štirje člani:

- Dejan Rajbar, predsednik
od 06.01.2017 do 28.12.2021
- Vanessa Grmek, članica*,
od 14.05.2019 do 08.05.2024
- Milan Marinič, zunanji član,
od 06.01.2017 do 28.12.2021
- Janko Gedrih, zunanji član
od 06.01.2017 do 28.12.2021

** članici revizijske komisije se funkcija na dan 28.12.2021 ni zaključila.*

Revizijsko komisijo od dne 17.02.2022 dalje sestavljajo trije člani:

- Dejan Rajbar, predsednik
od 17.02.2022 do 29.12.2026
- Vanessa Grmek, članica,
od 14.05.2019 do 08.05.2024
- Urška Kiš, zunanja članica
od 17.02.2022 do 17.02.2027

Povzetek pomembnejših aktivnosti in sklepov Revizijske komisije:

- *v procesu sprejemanja letnega poročila* se je seznanila z revidiranim letnim poročilom Save, d.d., in z revidiranim letnim poročilom Poslovne skupine Sava za leto 2020, s predlogom poročila Upravnega odbora, z vsebino revizorjevih poročil, z dodatnimi pojasnili v zvezi s Poročili neodvisnega revizorja, ki jih je podala pooblaščen revizorka družbe Deloitte Revizija, d.o.o., ter s poročilom o storitvah revizorja v letu 2020,
- podala pozitivno oceno na sestavo letnih poročil in Upravnemu odboru predlagala, da potrdi revidirani letni poročili Save, d.d., in Poslovne skupine Sava za leto 2020,
- *v procesu izbire revizorja* se je seznanila s predlaganim postopkom izbire revizorja za revidiranje računovodskih izkazov Poslovne skupine Sava za obdobje 2021–2023 ter ga potrdila. Na osnovi ožjega postopka izbora revizorja je Upravnemu odboru predlagala, da se za revizorja Poslovne skupine Sava za obdobje 2021–2023 izbere družbo BDO Revizija,

- d.o.o., in predlog uvrsti na skupščino družbe,
- je potrdila pogodbo o revidiranju računovodskih izkazov za obdobje 2021–2023 z izbranim revizorjem – družbo BDO Revizija d.o.o., in Upravnemu odboru predlagala sklenitev pogodbe,
- se je strinjala s predčasno odpovedjo pogodbe o izvedbi revizije in drugih storitev dajanja zagotovil za obdobje 2019–2021, sklenjeno z družbo Deloitte Revizija d.o.o., zaradi imenovanja novega revizorja, ter predlagala Upravnemu odboru odpoved pogodbe,
- vezano na *aktivnosti službe notranje revizije* se je seznanila s poročilom o delu notranje revizije Poslovne skupine Sava za leto 2020 in predlagala Upravnemu odboru, da poročilo sprejme,
- je potrdila predložena načrta projektov notranje revizije za leti 2021 in 2022 ter predlagala Upravnemu odboru, da k njima poda soglasje,
- se je seznanila s poročilom notranje revizije o obvladovanju tveganj pri uresničevanju načrta finančnega prestrukturiranja družbe Sava, d.d.,
- se je seznanila s poročilom o spremljanju ključnih tveganj v družbi Sava, d.d., in v Poslovni skupini Sava,
- je potrdila sporazum o prenehanju pogodbe o izvajanju notranje revizijskih storitev Save, d.d., za družbo Sava Turizem d.d., ter upravnemu odboru predlagala sklenitev sporazuma,
- je potrdila pogodbo o izvajanju notranje revizijskih storitev družbe Sava Turizem d.d., za Savo, d.d., ter upravnemu odboru predlagala sklenitev pogodbe,

vezano na ostale aktivnosti:

- je sprejela Poročilo revizijske komisije o delu revizijske komisije Upravnega odbora Save, d.d., v letu 2020 in predlagala Upravnemu odboru, da poročilo sprejme,
- se je seznanila z »Izjavami o neodvisnosti člana upravnega odbora/komisije Sava, d.d.«, v katerih so se vsi člani opredelili za neodvisnega člana Upravnega odbora oziroma komisij,
- se je seznanila z Mesečnim poročilom o poslovanju Save, d.d., v obdobju januar – december 2020,
- se je seznanjala s tekočimi četrtrletnimi poročili o poslovanju Save, d.d., in Poslovne skupine Sava in jih v potrditev predložila Upravnemu odboru,
- se je seznanila z informacijo o poteku predrevizije Save, d.d., za poslovno leto 2021,
- sprejela načrt sej v letu 2022 skupaj s predvideno vsebino.

Komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem

Komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem je v letu 2021 delovala v petčlanski sestavi, ki se tekom leta ni spreminjala. Komisija se je v letu 2021 sestala na dveh sejah, obe sta bili izvedeni korespondenčno.

Komisijo za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem je do dne 28.12.2021 sestavljalo pet članov:

- Matej Narat, predsednik*
od 02.06.2017 do 30.06.2025
- Klemen Boštjančič, član
od 02.06.2017 do 28.12.2021
- Aleš Škoberne, član
od 02.06.2017 do 28.12.2021
- Vanessa Grmek, članica*
od 14.05.2019 do 08.05.2024
- Milan Marinič, zunanji član
od 02.06.2017 do 28.12.2021

**predsedniku in članici komisije se funkcija na dan 28.12.2021 ni zaključila.*

Komisijo za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem od dne 07.01.2022 dalje, na osnovi sklepa 93. seje upravnega odbora, sestavlja pet članov:

- Matej Narat, predsednik
od 02.06.2017 do 30.06.2025
- Klemen Boštjančič, član
od 07.01.2022 do 29.12.2026
- Aleš Škoberne, član
od 07.01.2022 do 29.12.2026
- Vanessa Grmek, članica
od 14.05.2019 do 08.05.2024
- Milan Marinič, zunanji član
od 07.01.2022 do 07.01.2027

Povzetek pomembnejših aktivnosti Komisije za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem:

V letu 2021 je komisija nadaljevala delo, povezano s sprejeto Strategijo Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., za obdobje 2019-2023 in z integracijo Hotelov Bernardin, d.d., v Poslovno Skupino Sava na način, da je skupaj z Upravnim odborom Save, d.d., preko četrtrletnih poročil, ki jih Sava, d.d., skladno z določbami Pogodbe o reprogramu pripravlja za obstoječe upnike, redno spremljala uresničevanje programa postintegracijskih aktivnosti in doseženih sinergijskih učinkov.

Poleg tega je do sklenitve Dodatka št. 3 k Pogodbi o reprogramu skladno z Dodatkom št. 2 k Pogodbi o reprogramu spremljala in usmerjala aktivnosti združitvenega postopka Save, d.d., in Save Turizem d.d. kot tudi vzporedno potekajoče aktivnosti prodajnega postopka družbe Sava Turizem d.d.

V okviru aktivnosti združitvenega postopka so bile v tem obdobju zaključene vse tiste pripravljalne aktivnosti postopka, ki so lahko v družbah potekale neodvisno od odločitev upnikov in lastnikov obeh družb.

V delu izvajanja aktivnosti prodajnega postopka družbe Sava Turizem d.d., pa se je komisija seznanila s časovnico prodajnega postopka, predlagala Upravnemu odboru Save, d.d., v potrditev vsebine prodajne dokumentacije: teaser in informacijski memorandum, dolgi seznam potencialnih investitorjev, Sporazum o varovanju zaupnih podatkov in procesno pismo I ter imenovala izvajalca virtualne podatkovne sobe.

Od konca maja 2021 dalje so vse aktivnosti v postopku prodaje 95,47 odstotka delnic izdajatelja družbe Sava Turizem d.d., začasno zaustavljene in sicer na podlagi:

- sklenitve Dodatka št. 3 k Pogodbi o reprogramu so bile prodajne aktivnosti začasno zadržane od konca maja do 22.06.2021,
- od 22.06.2021 dalje je bil prodajni postopek začasno zaustavljen skladno s sklepom Upravnega odbora Save, d.d.,
- sklenitve Dodatka št. 4 k Pogodbi o reprogramu dne 30.09.2021, ki določa zadržanje vseh aktivnosti odprodaje strateških naložb za čas 6 mesecev od prvega delovnega dne od podpisa tega dodatka s strani vseh pogodbenih strank, to je do vključno 31.3.2022.

Člani Komisije so dolžni obvestiti Upravni odbor o morebitnem obstoju nasprotij interesov, katerih pa v letu 2021 ni bilo izkazanih. Člani Komisije so v letu 2021 in 2022 podpisali Izjave o neodvisnosti, v katerih so se vsi izrekli za neodvisne člane.

Stroški delovanja upravnega odbora

Stroški zavarovanja odgovornosti upravnega odbora ter stroški zunanjega izvajalca vrednotenja učinkovitosti dela upravnega odbora so v letu 2021 znašali 37 tisoč €. Prejemki članov upravnega odbora in članov komisij so razkriti v računovodskem delu letnega poročila družbe Sava, d.d.

Ocena dela izvršnega direktorja in upravnega odbora

Člani Upravnega odbora so na sejah aktivno sodelovali, v razpravi podajali argumentirane predloge in pripombe

ter svojo funkcijo opravljali odgovorno. Sodelovanje med Upravnim odborom in izvršnim direktorjem je teklo dobro, komunikacija je bila redna in odkrita. Izvršni direktor družbe je Upravnemu odboru strokovno, skrbno in pravočasno zagotavljal vse potrebne informacije v obliki kvalitetno pripravljenih poročil in gradiv, ki so Upravnemu odboru predstavljale osnovo za učinkovito in nemoteno izvrševanje funkcije. Sprejete sklepe Upravnega odbora je izvršni direktor izvrševal pravočasno in učinkovito. Upravni odbor skupaj z izvršnim direktorjem uspešno premaguje izzive in obvladuje tveganja, ki izhajajo iz poslovnih okoliščin.

Tako kot v predhodnih letih je Upravni odbor tudi v poslovnem letu 2021 skupaj z zunanjim izvajalcem izvedel samoocenjevanje oziroma vrednotenje učinkovitosti dela. Opravljeno je bilo z uporabo matrice iz Priročnika za vrednotenje učinkovitosti dela nadzornih svetov, ki ga je izdalo Združenje nadzornikov Slovenije.

Pri povprečni skupni oceni vseh področij v letih od 2018 do 2021 so opazna nihanja, vendar se ne glede na dvig in padec v različnih letih dviguje poprečna samoocena učinkovitosti Upravnega odbora. Enotnost v stališčih sicer pada, ob tem pa se vsako leto pojavijo druga področja enotnosti. Upravni odbor je zelo profesionalen organ ter je absolutno tako homogen kot tudi heterogen.

Skladno s priporočili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države bo vrednotenje učinkovitosti dela Upravnega odbora izvedeno tudi v poslovnem letu 2022.

Ljubljana, 30. 5. 2022

Upravni odbor ocenjuje, da je bilo delo izvršnega direktorja in Upravnega odbora v letu 2021 dobro ter uspešno in je sledilo uresničevanju postavljenih ciljev in minimiziranju tveganj, ki izhajajo iz spremenjenih poslovnih okoliščin.

Revizorjevo poročilo

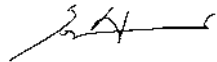
Upravni odbor se je seznanil s poročili neodvisnega revizorja, ki izražata mnenje, da računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj, poslovni izid in denarne tokove družbe Sava, d.d., in Poslovne skupine Sava za leto 2021.

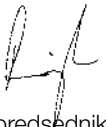
Preveritev in potrditev letnega poročila in konsolidiranega letnega poročila

Upravni odbor je na 97. seji dne 30.5.2022 preveril in potrdil letni poročili za leto 2021.

Upravni odbor daje pozitivno mnenje k poročiloma neodvisnega revizorja o računovodskih izkazih Save, d.d., in Poslovne skupine Sava ter brez pripomb potrjuje letno poročilo Save, d.d., za leto 2021 in konsolidirano letno poročilo Poslovne skupine Sava za leto 2021.

Upravni odbor Save, d.d.

Klemen Boštjančič, predsednik

Dejan Rajbar, namestnik predsednika

Vanessa Grmek, članica

Matej Narat, član

Aleš Škoberne, član

3. Izjava o upravljanju družbe

Pojasnila v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah

Družba Sava, d.d., na osnovi 5. odstavka 70. člena Zakona o gospodarskih družbah, ki določa minimalne vsebine Izjave o upravljanju ter priporočil Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države, podaja naslednja pojasnila:

Izjava o spoštovanju Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države

Sava, d.d., je nejavna delniška družba z enotnim sistemom upravljanja. V skladu s sklepom Upravnega odbora družbe, Sava, d.d. pri svojem vodenju in upravljanju upošteva Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (v nadaljevanju Kodeks).

Izjava o spoštovanju Kodeksa in Priporočil se nanaša na obdobje med izdajama prejšnje in te izjave, to je na obdobje od 31.3.2021 do 30.5.2022. Izjava je sestavni del letnega poročila za leto 2021, kjer je na voljo celovitejša predstavitev sistema vodenja in upravljanja družbe Sava, d.d., in Poslovne skupine Sava.

V strategiji Poslovne skupine Sava in Sava, d.d., 2019-2023 je predvidena združitev družb Sava, d.d. in Sava Turizem, d.d., s čimer bo vzpostavljena dokončna organizacijska struktura skupine. Za doseganje le-te je ob zadostni podpori lastnikov in upnikov potrebna zgolj še pravno formalna združitev, kar bo vplivalo tudi na celovito uveljavitev kodeksa v Skupini. V procesu izvedbe je sprememba lastniške strukture družbe, ki bo ob realizaciji, zaradi povečanja lastniškega deleža družb v lastništvu države, pomembno vplivala na korporativno upravljanje Poslovne skupine v letu 2022. Podrobneje je sprememba lastništva pojasnjena v točkah 1.2.5.6. Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze Save, d.d. in 2.3.39. Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze Poslovne skupine Sava.

Sava, d.d., je v navedenem obdobju sledila določbam Kodeksa v različici, ki je bila sprejeta marca 2021. Celotna vsebina Kodeksa je dostopna na spletnih straneh Slovenskega državnega holdinga, d.d. (www.sdh.si).

Upravni odbor vpeljuje politike in sisteme upravljanja ter sprejema sklepe, ki zagotavljajo čim višjo skladnost poslovanja in korporativnega upravljanja družbe s Kodeksom korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države.

Upravni odbor izjavlja, da je Sava, d.d., spoštovala določila Kodeksa, razen naslednjih odstopanj, za katera podaja pojasnila:

Priporočilo 3.2 - Politika upravljanja družbe

Sava, d.d. ni javna delniška družba, zato politike ne objavlja na spletni strani družbe.

Priporočilo 6.2 - Politika nasledstva

Kompetenčni profil Upravnega odbora in Izvršnega direktorja opredeljuje statut družbe (Statut tč. 5.1. in 6.1.). Upravni odbor družbe redno spremlja delo Izvršnega direktorja in skrbi za kontinuiteto.

Priporočilo 6.5.1 - Kompetenčni profil za člane nadzornega sveta

Kompetenčni profil opredeljuje statut družbe (Statut tč. 5.1.).

Priporočilo 6.9 - Postopek izbire kandidatov za člane upravnega odbora

Postopek izbire kandidatov za člane upravnega odbora se opravlja skladno s Politiko raznolikosti organov vodenja in nadzora družbe Sava, d.d., in Poslovne skupine Sava, merili Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države in Statuta Save, d.d.

Priporočilo 6.10.6 - Plačila članov upravnega odbora

Člani Upravnega odbora Save, d.d. ne prejemajo višjih zneskov od zneskov določenih v tč. 6.10.2.

Priporočilo 7.4 - Kultura prepoznavanja talentov ter razvoja znanja in veščin kadrov

Zaradi specifičnosti družbe, kultura prepoznavanja talentov ter razvoja znanja in veščin kadrov ni oblikovana preko razvojnih načrtov za zaposlene.

Priporočilo 8.3 - Razkrivanje prejemkov ter drugih pravic posameznega člana organa vodenja in organa nadzora

Informacija o prejemkih ter drugih pravicah posameznega člana organa vodenja in organa nadzora bo predstavljena na skupščini družbe.

Priporočilo 9.2.3 - Notranje-revizijska dejavnost

Naloge notranje revizije v družbi izvaja oddelek notranje revizije, ki je organiziran v hčerinski družbi Sava Turizem, d.d.

Priporočilo 9.2.8 - Presoja kakovosti notranje-revizijske dejavnosti

Izvedena je bila notranja presoja kakovosti. Zunanja presoja kakovosti notranje-revizijske dejavnosti še ni bila izvedena. V letu 2021 je bila izvedena reorganizacija službe. Izdelana je bila prenovljena notranje-revizijska listina.

Priporočilo 10.1 - Etični kodeks

Etični kodeks je sprejet v družbi Sava Turizem, d.d., po vzpostavitvi dokončne organiziranosti Turistične skupine Sava, bo kodeks ustrezno prenovljen in prilagojen.

Priporočilo 11.2.1 in 11.2.2 – Minimiziranje korupcijskih tveganj, protipravnih in neetičnih ravnanj

V sistematizaciji delovnih mest ni uvrščeno delovno mesto pooblaščenca za skladnost poslovanja in integriteto. Sistem notranjega opozarjanja na nepravilnosti in nezakonitosti v družbi ter mehanizem zaščite prijaviteljev bo v celoti vzpostavljen po vzpostavitvi dokončne organiziranosti Turistične skupine Sava.

Upravni odbor izjavlja, da je Sava, d.d., spoštovala določila Priporočil, razen naslednjih odstopanj, za katera podaja pojasnila:

Priporočilo 3.6 - Mandatne pogodbe (splošne, posebne ali okvirne) in podjemne pogodbe

Družba šteje, da je vsebina teh pogodb poslovna skrivnost in njihovih podatkov javno ne objavlja.

Priporočilo 4.4 - Objava realizacij plačil

Podatka na spletni strani družbe ne objavljamo. Podatke o stroških dela razkrivamo v letnem poročilu.

Priporočilo 5.1 (v povezavi s 5.2 – 5.4) - Samoocenjevanje po preizkušenem evropskem modelu odličnosti EFQM.1

Družba je še v fazi prestrukturiranja, zato še ni pristopila k tovrstnem samoocenjevanju.

Priporočilo 7 – Trajnostno poslovanje družb

Področje trajnostnega poslovanja družb v Poslovni skupini Sava je pri poslovanju prisotno, družba Sava Turizem ima področje trajnostnega poslovanja predstavljeno tudi na svoji spletni strani. Sistematično in celoviteje bo obravnavano po vzpostavitvi dokončne organiziranosti Turistične skupine Sava.

Priporočilo 8 – Spoštovanje človekovih pravic

Sava, d.d. pri svojem poslovanju v največji možni meri spoštuje človekove pravice. Pristop k podpisu Zaveze, na osnovi katere bo potrebna implementacija za družbo relevantnih načel, bomo obravnavali po vzpostavitvi dokončne organiziranosti Turistične skupine Sava.

Priporočilo 9 – Sprejem pravil o drugih pravicah

Pravila o drugih pravicah niso sprejeta kot ločen dokument. V skladu z določili Priloge Kodeksa SDH številka 1 in 2, so bila upoštevana pri sklepanju pogodbe z izvršnim direktorjem.

Opis glavnih značilnosti sistemov notranjih kontrol in upravljanja tveganj v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja

Sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj v zvezi z računovodskim poročanjem Save, d.d., zajema pravilnike o računovodstvu in postopke, ki omogočajo pravočasno, resnično in pošteno poročanje o finančnem stanju, gibanju sredstev in obveznosti ter poslovnem izidu Save, d.d., in Poslovne skupine Sava. Za delovanje Sistema notranjih kontrol in nadzor njegove učinkovitosti je odgovoren izvršni direktor Save, d.d. Namen sistema notranjih kontrol Poslovne skupine Sava je zagotavljanje, da je premoženje družb oziroma skupine varovano in so poslovni dogodki pravilno izvajani ter zabeleženi. Obstoječa struktura sistema notranjih kontrol med drugim vključuje funkcijo opravljanja notranje revizije in izbor ter usposabljanje kompetentnih strokovnjakov. V Poslovni skupini Sava veljajo enotne računovodske politike, zapisane v pravilnikih o računovodstvu družb. Pravilniki opredeljujejo zadolžitve in odgovornosti za posamezne računovodske aktivnosti, njihovo spremljanje in nadzor. S tem je dosežen enoten pristop k evidentiranju poslovnih dogodkov, standardizacijo postopkov in poglobljeno strokovnost zaposlenih. Uporaba enotnega osrednjega menedžerskega informacijskega Sistema podpira sistem mesečnega spremljanja in notranjega računovodskega poročanja o poslovanju, s katerim je seznanjen tudi upravni odbor, in omogoča pravočasen odziv na morebitna odstopanja ali spremembe. V teku je tudi sprememba poročevalskega modela.

Pomembno neposredno in posredno lastništvo vrednostnih papirjev družbe v smislu doseganja kvalificiranega deleža, kot ga določa zakon, ki ureja prevzeme

Imetniki kvalificiranih deležev družbe Sava, d.d., kot jih določa Zakon o prevzemih, na dan 31.12.2021 so: Slovenski državni holding, d.d., Ljubljana (kvalificiran delež: 18,69 % oziroma 5.435.028 delnic); Kapitalska družba, d.d., Ljubljana (28,05 % oziroma 8.156.719 delnic); York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) s.a.r.l., Luxembourg (kvalificiran delež: 43,23 % oziroma 12.571.257 delnic).

V procesu izvedbe je sprememba lastniške strukture družbe, ki je podrobneje pojasnjena v točkah 1.2.5.6. Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze Save, d.d. in 2.3.39. Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze Poslovne skupine Sava.

Pojasnila o vsakem imetniku vrednostnih papirjev, ki zagotavljajo posebne kontrolne pravice

Posamični delničarji Save, d.d., nimajo posebnih kontrolnih pravic na podlagi lastništva Savinih delnic.

Pojasnila o vseh omejitvah glasovalnih pravic

Delničarji družbe Sava, d.d., nimajo omejitev za izvajanje glasovalnih pravic.

Pravila družbe o imenovanju ter zamenjavi članov organov vodenja ali nadzora in spremembah statuta

Imenovanja ter zamenjave članov organov vodenja ali nadzora so opredeljena v Statutu in Poslovniku o delu Upravnega odbora. Družba za spremembe statuta v celoti uporablja veljavno zakonodajo.

Pooblastila članov posloводства, zlasti pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic

Družba Sava, d.d., v letu 2021 ni imela pooblastila za izdajo ali nakup lastnih delnic.

Delovanje skupščine družbe in njene ključne pristojnosti

Delničarji Save, d.d., svoje pravice uresničujejo prek skupščine delničarjev. Sklic skupščine je urejen s Statutom družbe in je v skladu z zakonodajo. Udeležijo se je lahko vsi delničarji oziroma njihovi pooblaščenca ali zastopniki, ki

pravočasno pisno najavijo svojo udeležbo. Skupščina se skliče vsaj mesec dni pred sejo z objavo na spletni strani Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) ali v dnevniku, ki izhaja na celotnem območju Republike Slovenije. Dodatno se sklic skupščine objavi na spletnih straneh družbe. Pristojnosti skupščine in pravice delničarjev so navedene v zakonu in se uveljavljajo na način, kakršnega določata Statut družbe in predsedujoči skupščine.

Podatki o sestavi in delovanju organov vodenja ali nadzora ter njihovih komisij

Celovita predstavitev organov vodenja in nadzora ter njihovih komisij je opisana v letnem poročilu Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., za leto 2021 v poglavjih: Organi vodenja in upravljanja ter Poročilo upravnega odbora.

Sestava posloводства v poslovnem letu

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba	Strokovni profil
GREGOR ROVANŠEK	izvršni direktor	28.12.2016	28.12.2026	moški	slovensko	1981	magister poslovnih ved, MBA, preizkušeni notranji revizor	korporativno upravljanje

Sestava upravnega odbora in komisij v poslovnem letu 2021

Ime in priimek	Funkcija	Prvo imenovanje na funkcijo	Zaključek funkcije / mandata	Predstavnik kapitala / zaposlenih	Udeležba na sejah UO glede na skupno število sej UO	Spol	Državljanstvo	Letnica rojstva	Izobrazba
KLEMEN BOŠTJANČIČ	predsednik Upravnega odbora do 28.12.2021 član Upravnega odbora od 29.12.2021	28.12.2016	29.12.2026	predstavnik kapitala	21/21	moški	slovensko	1972	univ.dipl. ekonomist
DEJAN RAJBAR	namestnik predsednika Upravnega odbora do 28.12.2021 član Upravnega odbora od 29.12.2021	28.12.2016	29.12.2026	predstavnik kapitala	20/21	moški	slovensko	1976	univ.dipl. ekonomist, CFA
ALEŠ ŠKOBERNE	član Upravnega odbora	28.12.2016	29.12.2026	predstavnik kapitala	21/21	moški	slovensko	1975	univ.dipl. ekonomist, BA in International Business
MATEJ NARAT	član Upravnega odbora	31.10.2017	30.06.2025	predstavnik zaposlenih	21/21	moški	slovensko	1967	magister ekonomskih znanosti
VANESSA GRMEK	članica Upravnega odbora	08.05.2019	08.05.2024	predstavnica kapitala	21/21	ženski	slovensko	1975	univ.dipl. pravnica, MBA

Zunanja člana v komisijah

Ime in priimek	Komisija	Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij	Spol	Državljanstvo	Izobrazba	Letnica rojstva	Strokovni profil	Članstvo v organih nadzora z družbo nepovezanih družb
JANKO GEDRIH*	revizijska komisija	5/5	moški	slovensko	univ.dipl.pravnik	1949	finance	-
	(I) revizijska komisija;	5/5						
	(II) komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem	2/2	moški	slovensko	univ. dipl.inž. elektrotehnike, univ. dipl.ekonomist	1952	korporativno upravljanje	Diagnostični center Bled d.o.o.

* do dneva zaključka opravljanja funkcije

Ime in priimek	Strokovni profil	Neodvisnost po 6.6 členu Kodeksa	Obstoj nasprotja interesa v poslovnem letu	Članstvo v organih nadzora drugih družb	Članstvo v komisijah	predsednik / član	Udeležba na sejah komisij glede na skupno število sej komisij
KLEMEN BOŠTJANČIČ	korporativno upravljanje	DA	NE	Sava Turizem d.d.	komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem	član	2/2
DEJAN RAJBAR	finance	DA	NE	ECM Partnerji, upravljanje alternativnih investicijskih skladov, d.d.	revizijska komisija	predsednik	5/5
ALEŠ ŠKOBERNE	finance	DA	NE	Sava Turizem d.d.	komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem	član	2/2
MATEJ NARAT	konsolidacija naložb	DA	NE	Sava Turizem d.d.	komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem	predsednik	2/2
VANESSA GRMEK	korporativno upravljanje	DA	NE		(I) revizijska komisija; (II) komisija za spremljanje in usmerjanje projekta konsolidacije naložb v dejavnosti turizem	(I) članica (II) članica	(I) 5/5 (II) 2/2

Opis politike raznolikosti

Politiko raznolikosti je kot samostojen dokument Upravni odbor sprejel v februarju 2018. Politika raznolikosti sestave organov vodenja in nadzora Poslovne skupine Save, opredeljuje zaveze družb, glede raznolikosti sestave organov vodenja in nadzora družb. Zaveze družb glede raznolikosti se izvajajo v zvezi z zastopanostjo v organih vodenja in nadzora z vidikov, kot so spol, starost in izobrazba.

S politiko raznolikosti Poslovna skupina Sava postavlja okvire, ki omogočajo in spodbujajo raznoliko sestavo organov vodenja in nadzora, pri čemer vsak organ zase deluje kot ustrezna homogena celota.

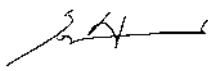
Ljubljana, 30. 5. 2022

Cilj politike je doseči večjo raznolikost in s tem večjo učinkovitost organov vodenja in nadzora kot celote, kar bo vplivalo na uspešnost poslovanja in večanje poslovnega ugleda posamezne družbe in poslovne skupine. Pri sestavi organov vodenja in nadzora družb se v največji možni meri upoštevajo vidiki raznolikosti: strokovna raznolikost, spolna zastopanost, kontinuiteta nadzornega sveta, zastopanost tujcev in mednarodne izkušnje ter starost.

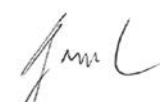
Pri izvajanju politike raznolikosti se v Poslovni skupini Sava, zavzemamo za zagotavljanje uravnotežene zastopanosti po vseh vidikih raznolikosti.

Izjava bo od dneva objave dostopna na spletnih straneh družbe Sava, d.d. (www.sava.si).

Upravni odbor Save, d.d.

Klemen Boštjančič, predsednik

Dejan Rajbar, namestnik predsednika

Vanessa Grmek, članica

Matej Narat, član

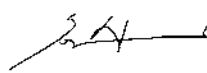

Aleš Škoberne, član

4. Podpis letnega poročila in njegovih sestavnih delov za družbo Sava, d.d., in Poslovno skupino Sava za leto 2021

Predsednik in člani upravnega odbora družbe Sava, d.d., smo seznanjeni z vsebino sestavnih delov letnega poročila družbe Sava, d.d., in Poslovne skupine Sava za leto 2021. Z njim se strinjamo in to potrjujemo s svojim podpisom.

Ljubljana, 30. 5. 2022

Upravni odbor Save, d.d.

Klemen Boštjančič, predsednik

Dejan Rajbar, namestnik predsednika

Vanessa Grmek, članica

Matej Narat, član

Aleš Škoberne, član

Analiza poslovanja

1. Splošna gospodarska gibanja 28

2. Uresničevanje Strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 ter poslovni načrt za leto 2022 29

3. Izvajanje ukrepov v času širitve virusa covid-19 in vplivi na poslovanje Poslovne skupine Sava 30

4. Poslovanje Save, d.d., in Poslovne skupine Sava 32

4.1.	Povzetek pomembnejših aktivnosti Save, d.d., in predstavitev njihovega poteka	32
4.2.	Povzetek poslovanja za družbo Sava, d.d.	34
4.3.	Pojasnila izkaza poslovnega izida za družbo Sava, d.d.	35
4.4.	Pojasnila bilance stanja za družbo Sava, d.d.	37
4.5.	Zaposleni v družbi Sava, d.d.	40
4.6.	Povzetek poslovanja Poslovne skupine Sava	41
4.7.	Poslovna uspešnost družbe Sava Turizem, d.d.	42
4.8.	Pojasnila izkaza poslovnega izida za Poslovno skupino Sava	43
4.9.	Pojasnila izkaza finančnega položaja za Poslovno skupino Sava	45
4.10.	Zaposleni v Poslovni skupini Sava	46

5. Trajnostni razvoj 48

1. Splošna gospodarska gibanja

Po podatkih Urada RS za makroekonomske analize in razvoj (v nadaljevanju UMAR) je v letu 2021 v Sloveniji rast BDP znašala 8,1 % in je predkrizno raven iz zadnjega četrletja 2019 presegla že v tretjem četrletju. Večina dejavnosti je sicer predkrizne ravni presegla tekom lanskega leta, izjema pa še vedno ostajajo dejavnosti, povezane s turizmom in osebnim stikom, to so gostinske in nastanitvene storitve, razvedrilne, športne, rekreacijske in osebne storitve, menjava potovanj.

Rast BDP v letu 2021 je presegla pričakovanja v Jesenski napovedi in tudi oceno UMAR iz decembra 2021, kar v veliki meri odraža nadaljnje zelo dobro prilagajanje gospodarstva in prebivalstva spremenjenim razmeram. Predvsem se je hitreje krepilo trošenje gospodinjestev v decembru, kljub še vedno prisotnim težavam zaradi motenj v dobavnih verigah pa se je v zadnjem četrletju precej pospešila rast blagovne menjave. S sproščanjem zajezitvenih ukrepov v pomladanskih in poletnih mesecih leta 2021 in nato širšo uveljavitvijo pogoja PCT so bili oblikovani pogoji za hitrejšo okrevanje storitvenih dejavnosti, kar je, upoštevaje nizko osnovo iz leta 2020, močno okrepilo zasebno potrošnjo.

Pozitiven je bil tudi prispevek unovčevanja lanskih in predlanskih turističnih bonov. Takšno rast zasebne potrošnje so, ob nadaljnjem prilagajanju potrošnikov spremenjenim razmeram, spodbudile ugodne razmere na trgu dela. Zaposlenost se je lani povečala za 1,4 %, število brezposelnih pa zmanjšalo za 12,6 %. Poleg podaljšanja nekaterih interventnih ukrepov na trgu dela, ki so bili ključni za ohranjanje delovnih mest v letu 2020, je k temu ob visoki rasti aktivnosti ključno prispevalo naraščajoče povpraševanje po delovni sili. Ob zgodovinsko najvišji zaposlenosti postajajo težave s pomanjkanjem delavcev v domačem gospodarstvu vse očitnejše. Podjetja zato v vedno večji meri zaposlujejo tujo delovno silo.

Investicijsko aktivnost so lani poganjale predvsem naložbe v opremo in stroje, v gradbeništvu pa so manj ugodna gibanja zaznamovale naraščajoče cene in težave pri dobavi materialov. Končna državna potrošnja se je povečala tudi lani, k čemur so pomembno prispevali izdatki za obvladovanje epidemije.

Inflacija se je februarja ponovno precej okrepila. K temu nadalje največ prispevajo višje cene energentov, hrane in

neenergetskega industrijskega blaga, v manjši meri pa tudi cene storitev. Potem ko so se v preteklem letu izraziteje krepile cene naftnih derivatov in toplotne energije, se letos hitro krepili tudi rast cen drugih energentov. Dražji energenti in vhodne surovine so precej okrepile tudi rast cen hrane, ki so bile na medletni ravni višje že za 6,4 %. Večje povpraševanje ob manj izrazitih omejitvenih ukrepih pa je vplivalo na okrepljeno rast cen počitniških paketov, kar je vplivalo na rast cen storitev.

Na ravni EU je bila rast BDP v letu 2021 5,2 %. Za leto 2023 se v evrskem območju predvideva nadaljnja upočasnitev gospodarske rasti, napoved pa se glede na jesensko, ki je predvidevala 4,4 % rast BDP, nekoliko popravlja navzgor.

Potek vojne v Ukrajini bo, skupaj z vse ostrejšimi sankcijami proti Rusiji, ključno vplival na prihodnja gospodarska gibanja, pa tudi na oblikovanje izhodišč ter predpostavk za pripravo makroekonomskih napovedi; zadnje napovedi mednarodnih institucij teh dogodkov in morebitnih posledic namreč še ne vključujejo. (www.umar.gov.si)

Turizem

V letu 2021 so domači gostje predstavljali 57 % nočitev v Sloveniji, največje število tujih nočitev so predstavljali gostje iz sosednjih držav Hrvaške, Italije, Avstrije. Število vseh nočitev v državi je bilo v primerjavi z letom 2020 za 22 % višje. Vezano na povečana tveganja v okolju se bo v Sloveniji tudi v prihodnje nadaljeval trend spremenjene strukture gostov in počasnega okrevanja mednarodnega povpraševanja, kar pomeni več domačih gostov ter zamik normalizacije prihoda mednarodnih gostov, ki je s pričetkom vojne v Ukrajini še negotov. Po epidemiji virusa covid-19 bodo hitreje okrevale destinacije, ki so manj odvisne od tujih gostov ter od letalskih povezav, imajo visoke higienske in zdravstvene standarde ter upoštevajo trajnostne vidike poslovanja.

V letu 2022 je bila sprejeta nova Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2022–2028, ki je usmerjena v razvoj in trženje uravnotežene turistične ponudbe trajnostnega butičnega turizma višje kakovosti, ki temelji na slovenski naravi in kulturni identiteti, kot generatorju višje vrednosti.

2. Uresničevanje Strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 ter poslovni načrt za leto 2022

Poslovna skupina Sava je v okviru možnosti, ki jih je narekovalo zahtevno poslovno okolje, nadaljevala z zasledovanjem ciljev opredeljenih v Strategiji Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 in Poslovnega načrta družbe Sava Turizem, d.d., za leto 2021.

Skladno s Strategijo je bila v letu 2021 predvidena nadaljnja konsolidacija v ciljno organizacijsko strukturo Turistične skupine Sava. Ta je bila zaradi okoliščin povezanih z neenotnostjo upnikov glede podpore nadaljnji konsolidaciji in posledic virusa covid-19, ki so vplivale tako na likvidnostno situacijo Save, d.d. (onemogočeno izplačilo dividend Save Turizem, d.d., matični družbi Sava, d.d., kot vira sredstev za poplačilo manjšinskih delničarjev družbe Sava Turizem, d.d.) kot tudi na možnost refinanciranja Save, d.d., onemogočena. V letu 2021 je tako potekala vsebinska integracija družb Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d., kar je vodilo tudi v organizacijske spremembe v družbah. Po načrtovani zaključeni vsebinski integraciji družb, ki se nadaljuje v letu 2022, bo potrebna zgolj še pravno-formalna integracija. Za nadaljevanje procesa združitve je potrebno zadostno soglasje upnikov oz. lastnikov Save, d.d.

V dejavnosti turizem se je v velikem delu prve polovice leta 2021 zaradi epidemije covida-19 nadaljevalo zaprtje večjega dela namestitvenih kapacitet. Družba Sava Turizem, d.d., je po odprtju turističnih kapacitet v glavni poletni sezoni ob spremenjeni strukturi gostov dosegala dobre poslovne rezultate, s prihodki prodaje na nivoju leta 2019. K rezultatom so pripomogli tudi turistični boni,

država je v prvi polovici leta subvencionirala tudi del fiksnih stroškov in s subvencijami na področju povračila stroškov za čakanje na delo doma prispevala k ohranitvi zaposlitev. Skladno z zmanjšanim obsegom poslovanja, so bili v letu 2021 realizirani tudi finančni sinergijski učinki ob pripojitvi družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d., ki je bila realizirana v letu 2020. V spremenjenih okoliščinah so se kot ključni sinergijski učinki izkazali geografska in vsebinska diverzifikacija destinacij (Alpska, Mediteranska in Termalno Panonska Slovenija) ter s tem povezana različna struktura gostov.

Vsebinska izhodišča poslovnega načrta za leto 2022 kljub spremenjenim okoliščinam predstavlja zasledovanje sprejete Strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 ter na strani matične družbe Pogodba o reprogramu z dodatki, med katerimi zadnji določa zapadlost na dan 30.9.2022. V letu 2022 so upniki in družba Sava, d.d., že pristopili k trimesečnemu podaljšanju roka zapadlosti. Družba Sava Turizem, d.d., je pri pripravi poslovnega načrta upoštevala spremenjene razmere povezane s pričakovanim postopnim okrevanjem po epidemiji virusa covid-19. Gospodarske posledice vojne v Ukrajini, v poslovnem načrtu niso upoštevane.

Strategija trajnostne rasti slovenskega turizma 2022–2028, sprejeta v maju, bo predstavljala eno od temeljnih podlag tudi za novo strategijo Poslovne skupine Sava, saj je vsebinsko leto 2022 zadnje leto uresničevanja veljavne Strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d.

Ključni kazalniki poslovnega načrta Poslovne skupine Sava za leto 2022

EBITDA marža	14,0 %
Donos na kapital	-5,8 %
Razmerje neto finančni dolg / EBITDA	8,5
Delež investicij v čistih prihodkih prodaje	11,9 %

3. Izvajanje ukrepov v času širitve virusa covid-19 in vplivi na poslovanje Poslovne skupine Sava

Posledice širjenja virusa covid-19 so tudi v letu 2021 določale okvir poslovanja dejavnosti turizem in zaznamovale tako družbo Sava Turizem, d.d., kot matično družbo Sava, d.d.

Postopno odpiranje kapacitet družbe Sava Turizem, d.d., v letu 2021 je sledilo modelu leta 2020. Turistične kapacitete so bile v večjem delu zaprte do maja oz. junija 2021. Na treh destinacijah Termalno Panonske Slovenije je družba Sava Turizem, d.d., skladno z omejitvami v celotnem obdobju izvajala zdravstveno oz. ambulantno dejavnost (Moravske Toplice, Radenci in Ptuj) ter sprejemala poslovne goste in športne skupine. Aktivnosti so bile glede na obseg poslovanja usmerjene v minimizacijo stroškov ter priprave na ponovno odprtje. Po odprtju kapacitet je družba Sava Turizem, d.d., z izjemo destinacije Bled, ki je izrazito odvisna od prihoda tujih gostov, v času poletne sezone, ob spremenjeni strukturi gostov poslovala dobro in na nivoju prihodkov prodaje leta 2019. Tudi v zadnjem četrtletju so sicer kapacitete ostajale odprte, vendar pa se je epidemiološka situacija zopet poslabšala. V družbi so unovčeni turistični boni v letu 2021 predstavljali 28 % realiziranih prihodkov prodaje. Družba Sava Turizem,

d.d., je tudi s pomočjo interventne zakonodaje za omilitve posledic covid-19 preko subvencioniranega čakanja na delo doma v času zaprtja kapacitet ohranjala zaposlenost, del finančne pomoči je bil namenjen pokrivanju fiksnih stroškov. Skupno je družba v letu 2021 prejela 12,6 milijonov evrov subvencij.

Matična družba Sava, d.d., zaradi klasifikacije dejavnosti v okviru sprejete zakonodaje na področju omilitve posledic virusa covid-19 ni bila upravičena do državnih subvencij, prav tako pa je bilo zaradi pomoči odvisni družbi in sprejete zakonodaje onemogočeno izplačilo dividend odvisne družbe Sava Turizem, d.d.

Poslovna skupina Sava je z aktivnostmi in s preteklo skrbjo leto 2021 zaključila z zadostno likvidnostno rezervo in je finančno stabilna. Poslovni načrt družbe Sava Turizem, d.d., za leto 2022, ki predstavlja pretežni del poslovanja Poslovne skupine Sava in je bil pripravljen v novembru 2021, pa normalizacijo poslovanja na podlagi pričakovanih in strukture ponudbe predvideva v poslovnih letih 2023 oziroma 2024.

4. Poslovanje Save, d.d., in Poslovne skupine Sava

4.1. Povzetek pomembnejših aktivnosti Save, d.d., in predstavitev njihovega poteka

Pred skupino je priprava nove strategije Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., ki bo poleg usmeritvam lastnikov, sledila ravnokar sprejeti Strategiji trajnostne rasti slovenskega turizma 2022–2028. Za nadaljnji uspešen razvoj Poslovne skupine Sava je ne glede na turbulentno okolje bistveno, da kot največja turistična skupina v Sloveniji nadaljuje z razvojno naravnostjo in sodelovanjem vseh deležnikov na področju okoljske, družbene in gospodarske dimenzije trajnostne rasti.

Informacija o nameri lastniško upniške konsolidacije družbe Sava, d.d.

V povezavi s finančnimi in z njimi povezanimi poslovnimi obveznostmi Save, d.d., ki so v plačilo zapadle dne 30.06.2021, v nadaljevanju predstavljamo dogodke po dnevu bilance stanja, kateri predstavljajo dobro podlago za oceno posloводства, *da so predpostavke neprekinjenega poslovanja za družbo Sava, d.d., in za Poslovno skupino Sava izpolnjene.*

Po neuspešnem poizkusu refinanciranja finančnih obveznosti družbe na trgu zaradi spremenjenih okoliščin v letu 2020 je Sava, d.d., z upniki, ki so hkrati trije največji lastniki družbe Sava, d.d., z namenom preprečitve insolventnosti pogodbeno dogovorila odlog zapadlosti finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti, ki skladno z dodatkom št. 4 k Pogodbi o reprogramu v plačilo zapadejo 30.06.2022. Premoženje družbe Sava, d.d., ki je v glavnini zastavljeno za zavarovanje terjatev upnikov, ob tem pomembno presega višino finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti družbe in tako poleg ostalih možnosti predstavlja potencialni vir za poplačilo celotnih terjatev upnikov.

Iz javne objave na spletni strani SDH, d. d., z dne 25.02.2022 izhaja, da je Nadzorni svet družbe SDH, d.d., podal soglasje k uveljavitvi predkupne pravice za nakup 43,226 % lastniškega deleža kapitalske naložbe v družbi Sava, d. d., od družbe York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg). Družba KAD, d.d., bo predkupno pravico uveljavljala za finančne terjatve Yorka do Save, d.d. Vlada RS je za namen izvajanja aktivnosti, povezanih z

uresničevanjem Strategije turizma in v povezavi s sprejetim Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb za leto 2022 dokapitalizirala družbo SDH, d.d., in s tem zagotovila finančna sredstva za uveljavitev predkupne pravice.

Družba Sava, d.d., je dne 01.03.2022 s strani družbe SDH, d.d., Ljubljana, prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev delnic SAVA ter dne 07.03.2022 s strani pooblaščenke delničarja York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za odsvojitev delnic SAVA. Transakcija je pogojena z izpolnitvijo odložnih pogojev.

Družba SDH, d.d., bo po zaključku transakcije imela 61,914 % lastniški delež v Savi, d.d., družba KAD, d.d., pa 28,046 % lastniški delež. Skupni lastniški delež bo tako 89,960-odstoten.

Potek refinanciranja finančnih obveznosti Save, d.d.

- **Dodatek št. 2** k Pogodbi o reprogramu je bil sklenjen 07.09.2020 in je urejal zapadlost finančnih obveznosti do 30.06.2021. Sava, d.d., je od sklenitve dodatka dalje izvajala vse aktivnosti za zagotovitev uresničevanja njegovih določil s ciljem pravočasne poravnave obveznosti. Vzporedno je vodila:
 - pripravljalne aktivnosti za nadaljevanje konsolidacije, skladno s Strategijo Poslovne skupine Sava in družbe Sava, d.d., 2019–2023 in
 - proces prodaje lastniškega deleža v družbi Sava Turizem, d.d.
- Glede na okoliščine, povezane z neenotnostjo upnikov, ki so hkrati lastniki, in predstavljeno tveganje insolventnosti po ZFPPIPP ob zapadlosti Dodatka št. 2, so bili vsi trije upniki pripravljeni odložiti zapadlost finančnih terjatev do 30.09.2021, za kar je bil dne 25.05.2021 sklenjen **Dodatek št. 3** k Pogodbi o reprogramu.
 - Aktivnosti prodajnega postopka finančne naložbe Save, d.d., v kapital družbe Sava Turizem, d.d., so bile na osnovi določil v Dodatku št. 3 zadržane do 22.06.2021, začasna zaustavitev prodajnega postopka pa se je na osnovi sklepa upravnega odbora nadaljevala tudi po tem datumu.
 - Sava, d.d., je v izogib možnim insolventnim postopkom po ZFPPIPP, ki bi lahko nastopili ob zapadlosti Dodatka št. 3, pripravila alternativne

scenarije in s tem podlago za odločitev upnikov oziroma lastnikov o možnih načinih poravnave finančnih obveznosti, ki so bili:

- dokapitalizacija s stvarnim vložkom v obliki konverzije terjatev upnikov v kapital družbe, kar bi Savi, d.d., zagotovilo dolgoročno vzdržno poslovno stanje ter omogočilo tudi nadaljnjo konsolidacijo družb Sava, d.d., in Sava Turizem d.d.,
- nadaljevanje že pričetega postopka prodaje delnic izdajatelja družbe Sava Turizem d.d., prejeta kupnina bi zagotovila poplačilo vseh finančnih obveznosti Save, d.d., presežek kupnine pa bi predstavljal prosta likvidna sredstva družbe,
- podaljšanje zapadlosti finančnih obveznosti Save, d.d., s strani obstoječih upnikov.
- Glede na neenotnost upnikov in za zagotavljanje dodatnega časa za uskladitev njihovih stališč glede načina poplačila finančnih obveznosti je bilo za vse deležnike najbolj sprejemljivo podaljšanje zapadlosti finančnih obveznosti do 30.06.2022, kar je bilo izvedeno dne 30.09.2021 s sklenitvijo **Dodatka št. 4** k Pogodbi o reprogramu, v njem pa je bilo opredeljeno zadržanje vseh aktivnosti v postopku prodaje delnic Save Turizma, d.d., do konca marca 2022.
- Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila **Dodatek št. 5** k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odložnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

Potek prodajnega postopka finančne naložbe Save, d.d., v družbo Sava Turizem, d.d.

Aktivnosti prodajnega postopka so potekale v skladu z določilom 16.10. v Pogodbi o reprogramu ter z določilom 2.5. v Dodatku št. 2 k Pogodbi o reprogramu.

- V procesu prodajnega postopka finančne naložbe Save, d.d., v družbo Sava Turizem, d.d., so bila potencialnim ponudnikom posredovana vabila k oddaji ponudb za opravljanje storitev finančnega in pravnega svetovanja, k izboru svetovalcev pa je Upravni odbor podal soglasje. Tudi upnik YORK je soglasje podal ter izrazil pripravljenost kritja stroškov svetovalcev. Upnika SDH, d.d., in KAD, d.d., soglasja k izboru in najemu predlaganih svetovalcev nista

podala. Njuna ocena je bila, da pogoji za pričetek izvedbe postopkov za odprodajo strateške naložbe niso nastopili, ker še niso bile izčrpane vse druge možnosti v zvezi s poplačilom oziroma odlogom plačila finančnih obveznosti družbe Sava, d.d.

- Na osnovi sklepa Upravnega odbora so se pogajanja z upnikom York nadaljevala in se zaključila z uskladitvijo svetovalnih pogodb in načina kritja stroškov vseh faz prodajnega postopka. V januarju 2021 je Upravni odbor Save, d.d., podal soglasje za sklenitev tripartitnih svetovalnih pogodb in s tem omogočil pričetek prodajnega postopka z možnostjo prekinitve le-tega na osnovi njegove odločitve.
- V nadaljevanju prodajnega postopka je bila pripravljena časovnica izvedbe potrebnih aktivnosti do zaključne faze, to je do morebitne sklenitve kupoprodajne pogodbe predvidoma konec novembra 2021. Izvedene so bile aktivnosti trženja in kontaktiranja potencialnih investorjev ter priprave informacijskega memoranduma in podatkovne sobe.
- Prejete nezavezujoče ponudbe potencialnih investorjev so bile v mesecu maju 2021 predstavljene Upravnemu odboru Save, d.d., z njimi pa so bili seznanjeni tudi upniki.
- Vse aktivnosti prodajnega postopka so bile skladno s sklenjenim Dodatkom št. 3 k Pogodbi o reprogramu začasno zadržane od konca maja do 22.06.2021, začasna zaustavitev prodajnega postopka pa se je nadaljevala tudi po tem datumu.
- Dne 30.09.2021 je bil sklenjen Dodatek št. 4 k Pogodbi o reprogramu z rokom zapadlosti finančnih obveznosti dne 30.06.2022. V njem je bilo opredeljeno zadržanje vseh aktivnosti v postopku prodaje delnic Save Turizma, d.d., do konca marca 2022, o tem pa je finančni svetovalec obvestil vse potencialne ponudnike, ki so posredovali nezavezujoče ponudbe.

Potek aktivnosti postopka združitve družb Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d.

Aktivnosti postopka združitve so potekale v skladu z določilom 16.10. v Pogodbi o reprogramu ter z določilom 2.5. v Dodatku št. 2 k Pogodbi o reprogramu.

- Aktivnosti postopka združitve Save, d.d., in Save Turizem, d.d., ki so lahko potekale neodvisno od odločitev upnikov in lastnikov, so bile v obeh družbah zaključene. Družbi sta zaključili revizijo računovodskih izkazov in pripravili Letni poročili za leto 2020. Pridobljene so bile ponudbe zunanjih izvajalcev, katerih sodelovanje bi bilo potrebno pri izvedbi potencialnega postopka združitve.

- Do dokončne uskladitve razmerij in stališč upnikov oziroma lastnikov družbe in pridobitve njihovega soglasja k nadaljevanju procesa združitve se postopek združitve ne more nadaljevati.

Ostale pomembnejše aktivnosti

- V letu 2021 so se nadaljevali procesi, vezani na prejem dveh zahtevkov za odkup delnic manjšinskih delničarjev družbe Sava Turizem, d.d. Eden od nepravdnih postopkov je bil začasno prekinjen, v drugem postopku je sodišče za pridobitev mnenja o primernem denarnem nadomestilu imenovalo poravnalni odbor.
- V letu 2021 je bil za Savo, d.d., ugodno razrešen pravni spor z Banko Slovenije.
- Upravni odbor Save, d.d., je na novembrski seji sprejel Poslovni načrt družbe Sava, d.d., za leto 2022 in se seznanil s Poslovnim načrtom Poslovne skupine Sava za leto 2022.
- Sava, d.d., je skladno s Strategijo nadaljevala vsebinsko integracijo z družbo Sava Turizem, d.d., čemur sledi tudi poslovna reorganizacija. Konec leta 2021 je bilo v družbi zaposlenih 5 sodelavcev, kar je 6 manj kot ob koncu poslovnega leta 2020.
- Dne 21.12.2021 je potekala redna skupščina družbe Sava, d.d., na kateri so bili članom upravnega odbora Klemnu Boštjančiču, Alešu Škobernetu in Dejanu Rajbarju ob izteku mandатов podeljeni novi, petletni mandati.

4.2. Povzetek poslovanja za družbo Sava, d.d.

Poslovanje Save, d.d., v letu 2021 je bilo poleg okoliščin, povezanih z epidemijo, zaznamovano z urejanjem zapadlosti finančnih obveznosti po Dodatku št. 2 k Pogodbi o reprogramu z dnem 30.06.2021 in po Dodatku št. 3 k Pogodbi o reprogramu z dnem 30.09.2021. V izogib morebitni insolventnosti družbe so bile glede na različna pričakovanja upnikov, ki so hkrati lastniki družbe Sava, d.d., pripravljene podlage za izvedbo alternativnih načinov poplačila finančnih obveznosti - konverzija dolga v kapital kot prvi korak integracije družb Sava, d.d. in Sava Turizem, d.d., ter postopek odprodaje naložbe v družbo Sava Turizem, d.d.

Z namenom pridobitve časa za poenotenje treh upnikov, ki so hkrati največji lastniki družbe, o načinu poplačila oziroma o nadaljnjem razvoju Save, d.d., je bil ob zapadlosti finančnih obveznosti 30.09.2021 sklenjen Dodatek št. 4 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je bil rok zapadlosti finančnih obveznosti podaljšan do 30.06.2022, v njem pa je bilo določeno tudi zadržanje vseh aktivnosti v postopku odprodaje delnic družbe Sava Turizem, d.d., do konca marca 2022.

Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odložnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

Sava, d.d., je zaradi omejitev, povezanih s Covid situacijo, predvsem sta to bili neupravičenost do pomoči iz naslova protikoronske zakonodaje ter prepoved izplačila dividend, sočasno nadaljevala z zniževanjem stroškov in skladno z veljavno strategijo z vsebinsko integracijo družb Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d., kar je vodilo v organizacijske spremembe v obeh družbah. Po zaključeni vsebinski integraciji družb, ki se bo nadaljevala tudi v letu 2022, bo potrebna zgolj še pravno-formalna integracija, za katero pa je potrebna podpora lastnikov.

Doseženi poslovni prihodki Save, d.d., v poslovnem letu 2021 so bili za 12 % višji, doseženi poslovni odhodki pa za 40 % nižji od doseženih v preteklem letu. Dosežena izguba iz poslovanja je predstavljala le 27 % v predhodnem letu dosežene izgube iz poslovanja.

Čista izguba v višini 4,1 milijona evrov je bila kljub 49 % višjim odhodkom iz obresti le za 9 % višja od dosežene v preteklem letu, njeno višino pa v celoti predstavljajo odhodki iz obresti na zavarovane finančne obveznosti.

Poglaviten vir Save, d.d., za pokrivanje poslovnih stroškov, za uravnavanje likvidnosti in v Strategiji predvideno izključitev manjšinskih delničarjev družbe Sava Turizem, d.d., so v običajnih poslovnih razmerah dividende družbe Sava Turizem, d.d., njihovo izplačilo pa je bilo tako v letu 2020 kot tudi v letu 2021 z Zakonom o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije covid-19 in za omilitev posledic onemogočeno. Z dolgoletnim skrbnim in premišljenim ustvarjanjem likvidne rezerve je Sava, d.d., kljub zaostrenim poslovnim okoliščinam v poslovnem letu 2021 zagotovila tekočo likvidnost in na dan 31.12.2021 nima zapadlih obveznosti.

Bilančna vsota na dan 31.12.2021 se glede na konec preteklega leta ni pomembno spremenila. V sestavi sredstev Save, d.d., finančna naložba v družbo Sava Turizem, d.d., predstavlja 96-odstotni delež. V sestavi virov sredstev Save, d.d., je kapital udeležen s 44 % ter finančne obveznosti z 48 %.

V Savi, d.d., je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 5 sodelavcev, kar je zaradi poteka poslovne reorganizacije za 6 sodelavcev manj kot konec leta 2020.

4.3. Pojasnila izkaza poslovnega izida za družbo Sava, d.d.

Pregled pomembnejših podatkov o poslovanju

	v mio EUR				
	2017	2018	2019	2020	2021
Čisti prihodki od prodaje	0,6	0,6	0,9	0,9	0,8
Drugi prihodki	0,0	0,1	0,1	0,0	0,2
Stroški iz poslovanja	-2,2	-2,2	-3,2	-2,3	-1,4
Poslovni izid iz poslovanja	-1,6	-1,5	-2,2	-1,4	-0,4
Finančni izid	3,7	2,2	2,8	-2,8	-4,1
Izid iz drugih postavk	-0,5	-0,1	0,1	0,4	0,4
Poslovni izid pred davki	1,6	0,6	0,7	-3,8	-4,1
Čisti poslovni izid	1,6	0,6	0,7	-3,8	-4,1

Kazalniki uspešnosti poslovanja

	2017	2018	2019	2020	2021
Delež lastniškega financiranja - v %					
kapital / obveznosti do virov sredstev	16,4	23,9	51,1	48,0	44,4
Delež dolgoročnega financiranja - v %					
vsota kapitala in dolgoročnih dolgov (skupaj z rezervacijami in odloženimi davki) ter dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev / obveznosti do virov sredstev	99,0	23,9	51,6	48,4	44,7
Delež osnovnih sredstev v sredstvih - v %					
osnovna sredstva / sredstva	0,0	0,1	0,5	0,4	0,4
Delež dolgoročnih sredstev v sredstvih - v %					
vsota osnovnih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev, naložbenih nepremičnin, dolgoročnih finančnih naložb in dolgoročnih poslovnih terjatev / sredstva	63,0	64,8	97,0	97,6	98,1
Hitri koeficient (koeficient neposredne pokritosti kratkoročnih obveznosti)					
denarna sredstva / kratkoročne obveznosti	1,1	0,0	0,0	0,0	0,0
Pospešeni koeficient (Koeficient pospešene pokritosti kratkoročnih obveznosti)					
vsota likvidnih sredstev, kratkoročnih terjatev in kratkoročnih finančnih naložb / kratkoročne obveznosti	33,4	0,1	0,1	0,0	0,0
Kratkoročni koeficient (Koeficient kratkoročne pokritosti kratkoročnih obveznosti)					
kratkoročna sredstva / kratkoročne obveznosti	145,3	0,5	0,1	0,0	0,0
Koeficient gospodarnosti poslovanja					
poslovni in finančni prihodki / poslovni in finančni odhodki	1,5	1,2	1,1	0,2	0,2
Čista donosnost kapitala					
čisti dobiček / povprečni kapital (brez čistega poslovnega izida obračunskega obdobja)	6,4	1,8	1,5	-6,9	-8,0
Odstotni koeficient dividendnosti osnovnega kapitala					
vsota dividend za poslovno leto / povprečni osnovni kapital	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Poslovni prihodki

- **Poslovne prihodke** v skupnem znesku 1,0 milijona evrov so v višini 0,8 milijona evrov predstavljali čisti prihodki od prodaje, ki so bili sestavljeni iz nadomestila za uporabo blagovne znamke, iz opravljanja notranje revizijskih storitev in iz najemnine za naložbeno nepremičnino*, preostanek v višini 0,2 milijona evrov pa so predstavljali drugi poslovni prihodki, v pretežni meri iz naslova odpravljenih rezervacij za stroške dela v postopku reorganizacije družbe.
- Doseženi poslovni prihodki so bili za 12 % višji od doseženih poslovnih prihodkov v preteklem letu.
- Poslovni prihodki Save, d.d., nikoli niso predstavljali pomembnega vira za pokrivanje tekočih stroškov. Kljub temu smo v letu 2021 z njimi pokrili 72 % rednih poslovnih stroškov.

**Sava, d.d., je dne 27.05.2020 od dolgoletnega najemnika nepremičnine v Mariboru prejela napoved odpovedi najemne pogodbe z dnem 21.04.2020. Skladno z najemno pogodbo in aneksom št.1 se je odpovedni rok zaključil po preteku 18 mesecev od napovedi odpovedi najemne pogodbe, to je dne 21.10.2021.*

Sava, d.d., je dne 15.11.2021 z zainteresirano družbo sklenila Pogodbo o podnajemu prostih poslovnih prostorov, ki je v veljavo stopila z dnem 01.12.2021.

Poslovni odhodki

- **Poslovni odhodki** v višini 1,4 milijona evrov so se v 46 % nanašali na stroške storitev, v 48 % na stroške dela in v 6 % na ostale poslovne odhodke. Doseženi poslovni odhodki so bili za 40 % nižji od doseženih v preteklem letu.

Finančni izid po vrstah aktivnosti

v mio EUR					
	Finančni izid				
	2017	2018	2019	2020	2021
Dividende	1,2	1,2	2,1	0,0	0,0
Učinki pri prodaji finančnih naložb	4,0	2,0	0,2	0,0	0,0
Oslabitve finančnih naložb	-0,3	-0,3	0,0	0,0	0,0
Obresti	-1,2	-1,0	-0,8	-2,8	-4,1
Ostalo	0,0	0,3	1,3	0,0	0,0
Skupaj	3,7	2,2	2,8	-2,8	-4,1

- Stroški materiala in storitev so znašali 0,6 milijona evrov in so bili za 47 % nižji od doseženih v preteklem letu.
- V Savi, d.d., je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 5 sodelavcev, kar je zaradi poteka poslovne reorganizacije za 6 sodelavcev manj kot konec leta 2020. Stroški dela so znašali 0,6 milijona evrov, bili pa so za 35 % nižji od doseženih stroškov dela v preteklem letu.

Poslovni izid iz poslovanja

- Dosežena je bila izguba iz poslovanja v višini 0,4 milijona evrov, njena višina pa je predstavljala le 27 % v predhodnem letu dosežene izgube iz poslovanja.

Finančni izid

- **Finančni izid** je bil negativen v višini 4,1 milijona evrov.
- **Finančni prihodki** so bili realizirani v manjšem znesku, izplačilo dividende od družbe Sava Turizem, d.d., za poslovno leto 2019 in tudi za poslovno leto 2020 pa je bilo z določili Zakona o interventnih ukrepih za zaježitev epidemije covid-19 in za omilitev posledic onemogočeno.
- **Finančne odhodke** v višini 4,1 milijona evrov predstavljajo na zavarovane finančne obveznosti obračunane EUR + 8 % obresti, ki so bile za 49 % višje od doseženih v preteklem letu. Natečene obresti za obdobje december 2019 – december 2021 v plačilo zapadejo skupaj z glavniciami prejetih posojil ter z nadomestili za reprogram posojil, to je dne 30.06.2022.

Poslovni izid iz izrednih dogodkov

- **Izid iz izrednih dogodkov** je bil pozitiven v višini 0,4 milijona evrov. V pretežni meri izhaja iz izrednih prihodkov iz odprave rezervacij zaradi ugodno zaključenega pravnega postopka z Banko Slovenije.

Davek od dohodkov

- Sava, d.d., za leto 2021 nima obračunane obveznosti za plačilo **davka od dohodka**. Družba v letu 2021 davčnih olajšav ni uveljavljala, ker je bila ugotovljena davčna izguba v višini 0,8 milijona evrov. Družba ima na dan 31.12.2021 izkazano neizkoriščeno davčno izgubo v višini 390,7 milijona evrov.

Čisti poslovni izid

- **Čista izguba** v višini 4,1 milijona evrov je bila kljub 49 % višjim odhodkom iz obresti le za 9 % višja od dosežene v preteklem letu, njeno višino pa v celoti predstavljajo odhodki iz obresti na zavarovane finančne obveznosti.

Bilančna izguba

- **Bilančna izguba** je na dan 31.12.2021 znašala 25,1 milijona evrov in je bila v primerjavi s koncem preteklega leta višja za doseženo izgubo poslovnega leta 2021 v višini 4,1 milijona evrov.

4.4. Pojasnila bilance stanja za družbo Sava, d.d.

Bilančna vsota

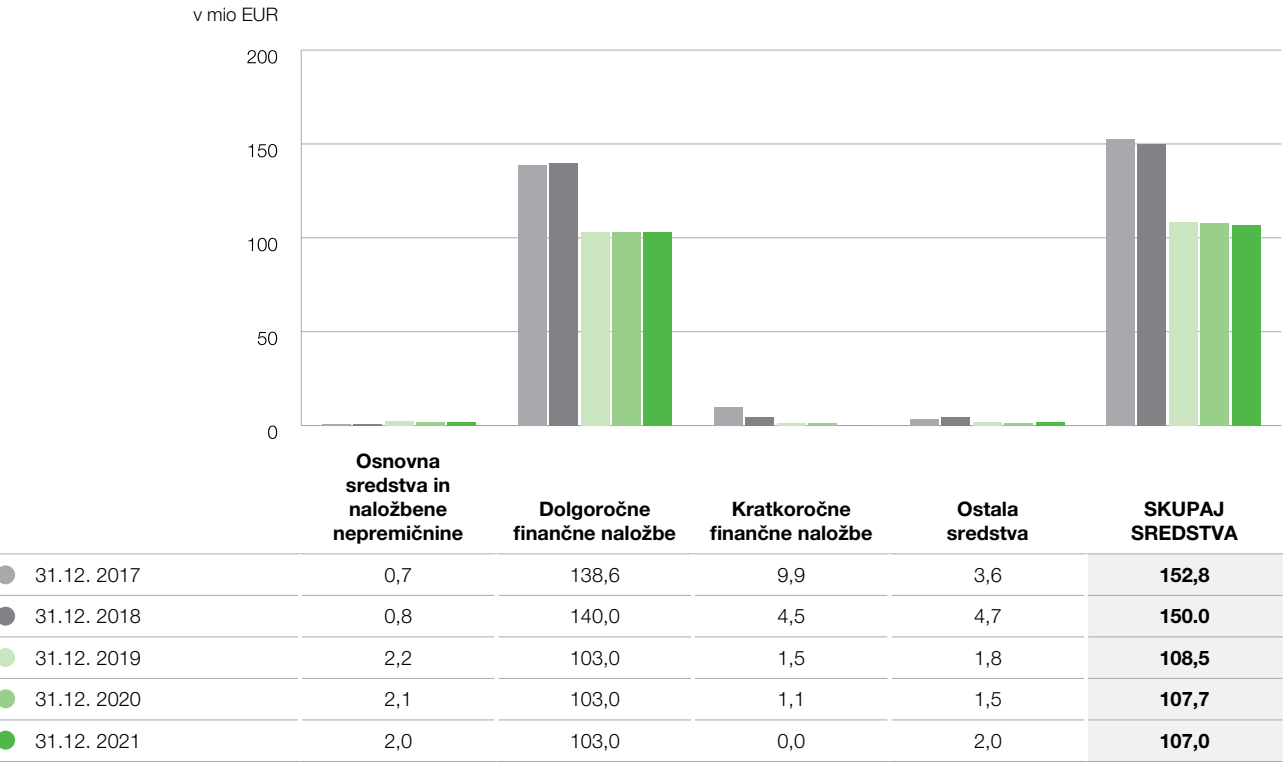
- **Bilančna vsota** na dan 31.12.2021 v višini 107,0 milijona evrov je bila v primerjavi z bilančno vsoto na dan 31.12.2020 nižja za 0,6 milijona evrov. Pomembnih sprememb v sestavi sredstev in virov sredstev ni bilo.

- **V sestavi sredstev** Save, d.d., finančna naložba v družbo Sava Turizem, d.d., predstavlja 96-odstotni delež. **V sestavi virov sredstev** Save, d.d., je kapi-tal udeležen s 44 % ter finančne obveznosti z 48 %.

Sestava sredstev

- Vrednost **naložb v osnovna sredstva in naložbene nepremičnine** v višini 2,0 milijona evrov se v primerjavi s preteklim letom ni pomembno spremenila. Sestavljajo jih tri naložbene nepremičnine v višini 1,6 milijona evrov, med njimi za dve naložbeni nepremičnini poteka postopek prodaje, ter poslovni prostori in parkirišča v poslovnem najemu v višini 0,4 milijona evrov in ostala oprema v minimalni vrednosti.
- **Naložba v odvisno družbo** v višini 102,5 milijona evrov se v primerjavi s koncem preteklega leta vrednostno ni spremenila, predstavlja pa jo 53.904.804 delnic SHBR oziroma 95,47-odstotni delež v kapitalu družbe Sava Turizem, d.d. Za finančne obveznosti družbe je zastavljenih 48.433.504 delnic SHBR. Za namen računovodskega poročanja 2021 je bila finančna naložba ovrednotena z uporabo metode diskontiranih denarnih tokov. Spodnja vrednost naložbe je bila ocenjena na 143,2 milijona evrov (2,66 €/delnico), zgornja vrednost na 183,6 milijona evrov (3,41 €/delnico) ter izračunana srednja vrednost v višini 161,9 milijona evrov (3,00 €/delnico).
- Naložbe v **druge delnice in deleže** v višini 0,5 milijona evrov se v primerjavi s koncem preteklega leta vrednostno niso spremenile, v njihovi sestavi pa je največja naložba v 4.987 delnic Pokojninske družbe A, d.d., ki so zastavljene za finančne obveznosti družbe.
- **Ostala sredstva** v višini 2,0 milijona evrov v pretežni meri predstavljajo denarna sredstva na poslovnih računih v Sloveniji ter kratkoročno dani depozit poslovni banki.

Sestava sredstev Save, d.d., od leta 2017 do leta 2021

Sestava virov sredstev

- **Kapital** Save, d.d., znaša 47,5 milijona evrov in je v primerjavi s koncem leta 2020 nižji za 4,1 milijona evrov. Sprememba je posledica dosežene čiste izgube poslovnega leta 2021.
- **Dolgoročne finančne obveznosti** znašajo 0,3 milijona evrov in se v celoti nanašajo na finančne obveznosti iz poslovnih najemov, ki zapadejo od vključno leta 2023 dalje.
- **Kratkoročne finančne obveznosti** znašajo 50,9 milijona evrov. Sestavljene so iz obveznosti do naslednjih upnikov:
 - Slovenskega državnega holdinga, d.d., v višini 22,4 milijona evrov,
 - Kapitalske družbe, d.d., v višini 22,4 milijona evrov,
 - Yorka v višini 6,0 milijona evrov,
 - najemodajalcev (poslovni najemi) v višini 0,1 milijona evrov.

Kratkoročne finančne obveznosti do treh upnikov so zavarovane z 48.433.504 delnicami Save Turizma, d.d., ter z 4.987 delnicami Pokojninske družbe A, d.d. Knjigovodska vrednost zastavljenih sredstev znaša 92,6 milijona evrov.

Potek reprogramiranja finančnih obveznosti:

Dne 07.09.2020 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki podpisala Dodatek št. 2 k Pogodbi o reprogramu z dne 15.11.2019, v katerem je dogovorila podaljšanje roka zapadlosti finančnih obveznosti do 30.06.2021 ter obrestno mero v višini EURIBOR + 8% z veljavnostjo od vključno 01.09.2020 dalje.

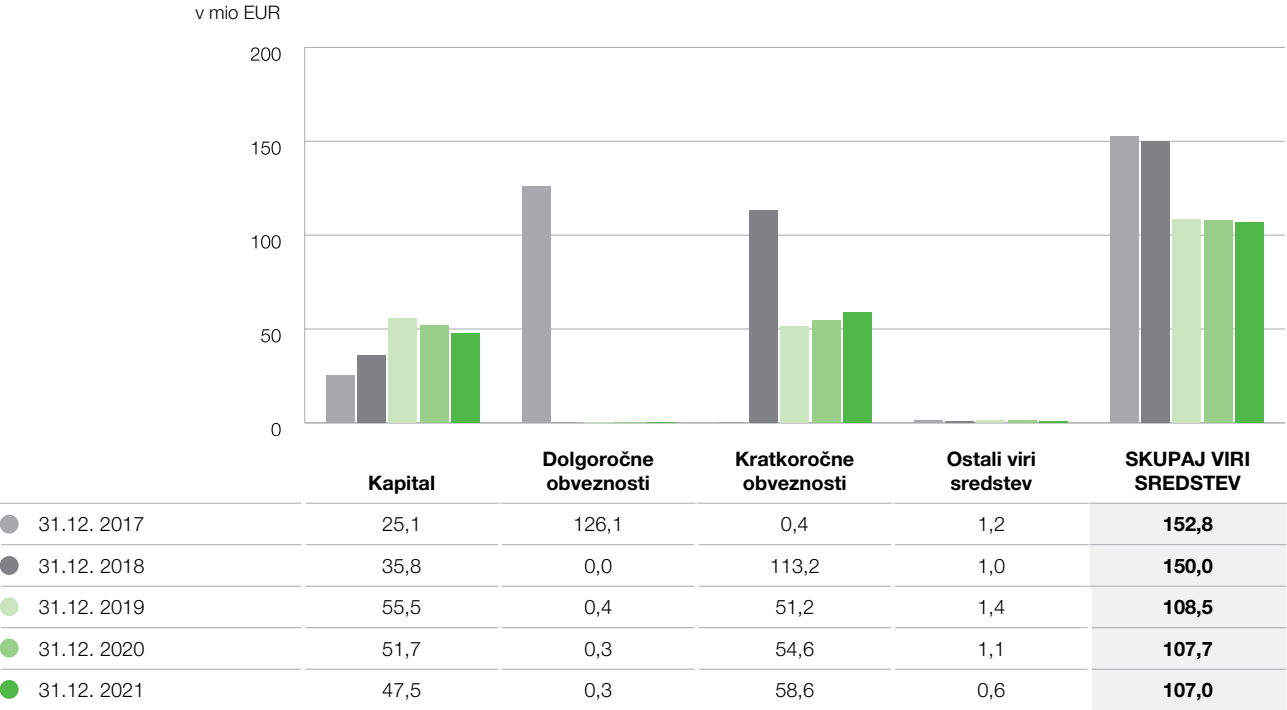
V povezavi z zapadlostjo finančnih obveznosti na dan 30.06.2021 so bili upnikom predstavljeni tudi alternativni scenariji za poplačilo finančnih terjatev, ki bi za uspešno izvedbo potrebovali zadostno podporo delničarjev na skupščini družbe Sava, d.d. Glede na okoliščine in upnikom predstavljeno tveganje insolventnosti po ZFPPIPP, so bili vsi trije upniki pripravljeni odložiti zapadlost finančnih terjatev do 30.09.2021, za kar je bil dne 25.05.2021 sklenjen Dodatek št. 3 k Pogodbi o reprogramu.

Dne 30.09.2021 je bil sklenjen Dodatek št. 4 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je bil rok zapadlosti finančnih obveznosti odložen do 30.06.2022, obrestna mera ni spremenjena, v njem pa je opredeljeno zadržanje vseh aktivnosti v postopku prodaje delnic Save Turizma, d.d., za obdobje 6 mesecev od prvega delovnega dne od podpisa tega Dodatka s strani vseh strank.

Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odložnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

- **Kratkoročne poslovne obveznosti** v višini 7,7 milijona evrov so sestavljene iz obveznosti za obresti za zavarovane finančne obveznosti do upnikov za obdobje december 2019 – december 2021 ter iz obveznosti iz nadomestil za reprogram posojil v skupni višini 7,5 milijona evrov, iz obveznosti za stroške dela za mesec december 2021 ter iz tekočih poslovnih obveznosti.
- **Ostali viri sredstev** znašajo 0,6 milijona evrov, v pretežni meri pa jih sestavljajo kratkoročno vračunani stroški.

Sestava virov sredstev Save, d.d., od leta 2017 do leta 2021

4.5. Zaposleni v družbi Sava, d.d.

Število zaposlenih na dan 31.12.2021

V Savi, d.d., je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 5 sodelavcev, njihovo število pa se je v primerjavi s koncem preteklega leta zaradi poslovne reorganizacije družbe znižalo za 6 zaposlenih (5 prezaposlitev v Savo Turizem, d.d., 1 odpoved delovnega razmerja). V družbi Sava, d.d., je bilo v letu 2021 povprečno zaposlenih 8,50 sodelavcev.

Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31.12.2021

Stopnja izobrazbe	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
6. stopnja - višja strokovna izobrazba	1	1,67	1	1,00
7a. stopnja - visoka strokovna izobrazba	1	1,00	2	2,30
7b. stopnja - univerzitetna izobrazba	1	2,75	4	4,25
8. stopnja - magisterij	2	3,08	4	4,00
SKUPAJ	5	8,50	11	11,55

Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2021

Starost	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
31 - 40	1	2,08	4	4,00
41 - 50	2	3,17	3	3,30
51 - 60	1	2,25	4	4,00
nad 60	1	1,00	0	0,25
SKUPAJ	5	8,50	11	11,55

Struktura zaposlenih po spolu na dan 31.12.2021

Spol	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
Ženske	4	5,92	7	7,00
Moški	1	2,58	4	4,55
SKUPAJ	5	8,50	11	11,55

4.6. Povzetek poslovanja Poslovne skupine Sava

Poslovno skupino Sava je na dan 31.12.2021 sestavljalo 5 družb in sicer obvladujoča družba Sava, d.d., tri odvisne družbe - hčere in vnukinje ter eno pridruženo podjetje. Med odvisnimi družbami v sestavi skupine Sava je daleč največja in najpomembnejša družba Sava Turizem, d.d., in kot taka edina odvisna družba, ki je bila poleg obvladujoče družbe Sava, d.d., vključena v konsolidirane izkaze skupine Sava.

Družbe Poslovne skupine Sava so dosegle **čiste prihodke od prodaje** v višini 70,1 milijona evrov, kar je bilo 27 % več doseženih čistih prihodkov v predhodnem letu. Med **drugimi poslovnimi prihodki**, ki so bili izkazani v višini 16,5 milijona evrov, je za 12,6 milijona evrov prejetih podpor v povezavi z državnimi ukrepi, sprejetimi v okviru zaježitve epidemije covid-19 in omilitve njenih posledic.

Poslovni odhodki so znašali 78,6 milijona evrov, njihova rast glede na predhodno leto pa je za 16 odstotnih točk zaostala za rastjo čistih prihodkov od prodaje. Delež poslovnih odhodkov v poslovnih prihodkih je bil 91–odstoten.

Dosežen je bil **dobiček iz poslovanja** v višini 8,0 milijona evrov ter **čisti dobiček** v višini 2,2 milijona evrov. K njegovi višini so poleg stroškovnih racionalizacij in doseženih sinergijskih učinkov v turistični dejavnosti prispevale tudi prejete državne podpore.

Pomembnejši kazalniki poslovanja skupine Sava

	31.12.2021	31.12.2020
Finančni dolg (FD) – v mio EUR	126,0	135,0
Neto finančni dolg (NFD) – v mio EUR	77,8	103,5
EBITDA – v mio EUR	19,5	5,1
FD/EBITDA	6,5	26,4
NFD/EBITDA	4,0	20,2
Donosnost kapitala	2,0 %	-8,9 %
Knjigovodska vrednost delnice Sava, izračunana iz kapitala skupine Sava – v EUR	3,47	3,42

Bilančna vsota družb Poslovne skupine Sava je na dan 31.12.2021 znašala 281,6 milijona evrov in je bila za 6,5 milijona evrov neto višja kot konec leta 2020.

V **strukturi sredstev** skupine so nepremičnine, naprave in oprema predstavljale 80 odstotkov, denarna sredstva in depoziti pri poslovnih bankah 18 odstotkov ter ostala sredstva 2 odstotka.

V **strukturi virov sredstev** skupine je bil kapital udeležen z 39 odstotki, dolgoročni dolgovi s 30 odstotki ter kratkoročni dolgovi z 31 odstotki.

V zadnjih 5 letih je bilo za **investicije** namenjenih 70,1 milijona evrov, od tega je bilo v letu 2021 za 4,3 milijona evrov investicijskih vlaganj usmerjenih v dvig standarda ter v izboljšanje ravni storitev, v dvig energetske učinkovitosti ter ekoloških standardov, v izboljševanje delovnih pogojev zaposlenih ter v dvig storilnosti in v digitalizacijo ter nadaljnjo avtomatizacijo poslovanja in delovnih procesov tako v operativi kot tudi v podpornih dejavnostih.

V Poslovni skupini Sava je bilo na dan 31.12.2021 **zaposlenih** 1.154 sodelavcev, kar je za 25 več kot konec predhodnega leta. Povprečno število zaposlenih je v letu 2021 znašalo 656 sodelavcev, v enakem obdobju predhodnega leta pa 611 sodelavcev. Negativni odkloni med stanjem zaposlenih in povprečnim številom zaposlenih so posledica epidemije covid-19.

4.7. Poslovna uspešnost družbe Sava Turizem, d.d.

V družbi Sava Turizem, d.d., je tudi v letu 2021 poslovanje potekalo z upoštevanjem ukrepov vlade RS za preprečevanje širjenja covid-19. Od meseca maja 2021 dalje je bilo izvajanje storitev prilagojeno postopnemu sproščanju ukrepov na eni strani ter povpraševanju na drugi strani. Stopnja okrevanja se je izboljševala z različnimi ukrepi, vključno s povečevanjem dojemanja varnosti, z aktivnim trženjem destinacij in produktov ter z zagotavljanjem fleksibilnih prodajnih pogojev. Večina kapacitet je bilo ponovno odprtih v mesecu juliju 2021, ko se je poslovanje družbe, spodbujeno z omilitvijo ukrepov, s turističnimi boni, z MICE dogodki in z intenzivnim trženjem okrepilo.

Družba Sava Turizem, d.d., je dosegla **čiste prihodke od prodaje** v višini 70,1 milijona evrov, kar je bilo za 27 % več kot v predhodnem letu. Realizirane nočitve so skoraj za 20 % presegle lanskoletne nočitve, preostala razlika pa je bila posledica višjih iztrženih cen. Odlični prodajni rezultati so bili doseženi v drugi polovici leta, ko so bili na nekaterih destinacijah celo preseženi dosežki v zgodovinsko najboljšem letu 2019.

Med **drugimi poslovnimi prihodki**, ki so bili izkazani v višini 16,0 milijona evrov, je bilo za 12,6 milijona evrov prejetih podpor v povezavi z državnimi ukrepi, sprejetimi v okviru zajeitve epidemije covid-19 in omilitve njenih posledic.

Povečanju prodaje so sledili tudi višji, pretežno **variabilni stroški**, vendar z nižjo rastjo od rasti prodajnih prihodkov.

Dosežen **dobiček iz poslovanja** je znašal 7,9 milijona evrov, dosežen čisti dobiček pa 6,1 milijona evrov, kar je bilo pomembno boljše od lanskoletnega poslovnega izida. K njegovi višini so poleg stroškovnih racionalizacij in doseženih sinergijskih učinkov prispevale tudi prejete državne podpore.

Kosmati denarni tok iz poslovanja (EBITDA)

je znašal 19,5 milijona evrov in je bil trikrat višji od doseženega v predhodnem letu.

Kapital družbe v višini 166,2 milijona evrov je bil za 4 % višji v primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta.

Zadolženost družbe konec leta je znašala 74,8 milijona evrov, v letu 2021 je bilo odplačanih za 10,9 milijona evrov glavnice posojil. Kljub izredno negotovim razmeram je družba z zagotavljanjem ustreznih dolgoročnih in kratkoročnih virov redno poravnala obveznosti ter vzpostavila **likvidnostno rezervo** v višini 48,3 milijona evrov.

V letu 2021 je bil pričet **prodajni postopek resorta Salinera**, ki je bil z izpolnitvijo odločnih pogojev zaključen v mesecu maju 2022.

V zadnjih 5 letih je bilo za **investicije** namenjenih 70,1 milijona evrov, od tega je bilo v letu 2021 za 4,3 milijona evrov investicijskih vlaganj usmerjenih v dvig standarda ter v izboljšanje ravni storitev, v dvig energetske učinkovitosti ter ekoloških standardov, v izboljševanje delovnih pogojev zaposlenih ter v dvig storilnosti in v digitalizacijo ter nadaljnjo avtomatizacijo poslovanja in delovnih procesov tako v operativi kot tudi v podpornih dejavnostih.

Konec leta 2021 je bilo v družbi **zaposlenih** 1.149 sodelavcev, kar je za 3 % več od konca predhodnega leta. Družba se je v drugi polovici leta 2021 soočala z izzivi zagotavljanja zadostnega števila usposobljenih sodelavcev na področju gostinstva, ki jih srednjeročno razrešuje z aktivnim sodelovanjem z izobraževalnimi inštitucijami v regiji, z usposabljanjem obstoječih in novih sodelavcev, z zaposlovanjem delavcev iz drugih držav ter z zagotavljanjem stimulatnega delovnega okolja in delovnih pogojev.

4.8. Pojasnila izkaza poslovnega izida za Poslovno skupino Sava

Družbe Poslovne skupine Sava so dosegle **čiste prihodke od prodaje** v višini 70,1 milijona evrov, kar je bilo 27 % več doseženih čistih prihodkov v predhodnem letu.

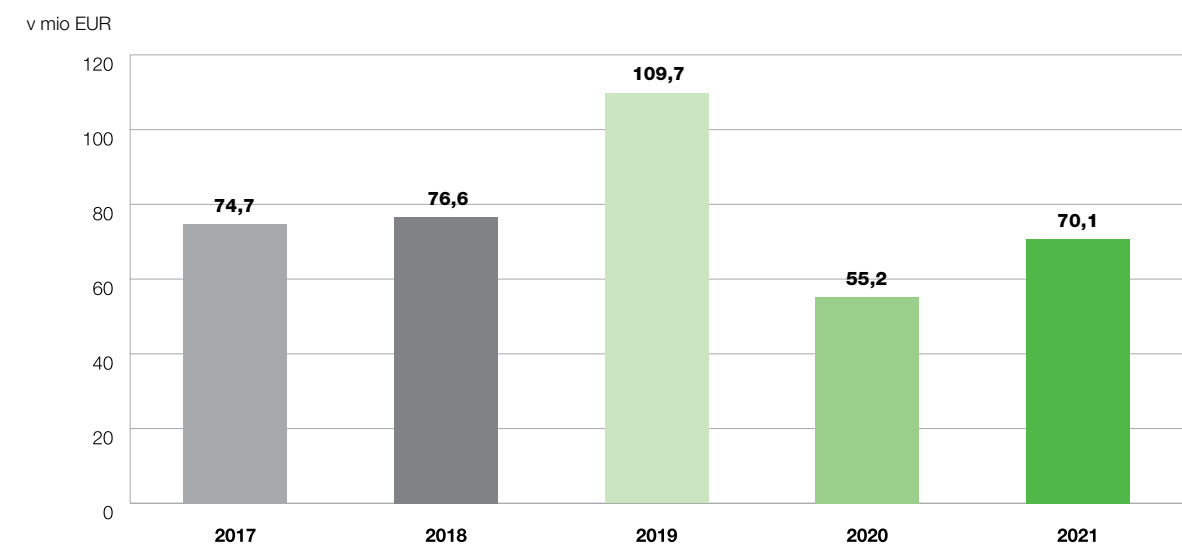
Med **drugimi poslovnimi prihodki**, ki so bili izkazani v višini 16,5 milijona evrov, je za 12,6 milijona evrov prejetih podpor v povezavi z državnimi ukrepi, sprejetimi v okviru zajeitve epidemije covid-19 in omilitve njenih posledic.

Poslovni odhodki so znašali 78,6 milijona evrov, njihova rast glede na predhodno leto pa je za 16 odstotnih točk zaostala za rastjo čistih prihodkov od prodaje. Delež poslovnih odhodkov v poslovnih prihodkih je bil 91 – odstoten, izkazan pa je bil **dobiček iz poslovanja** v višini 8,0 milijona evrov.

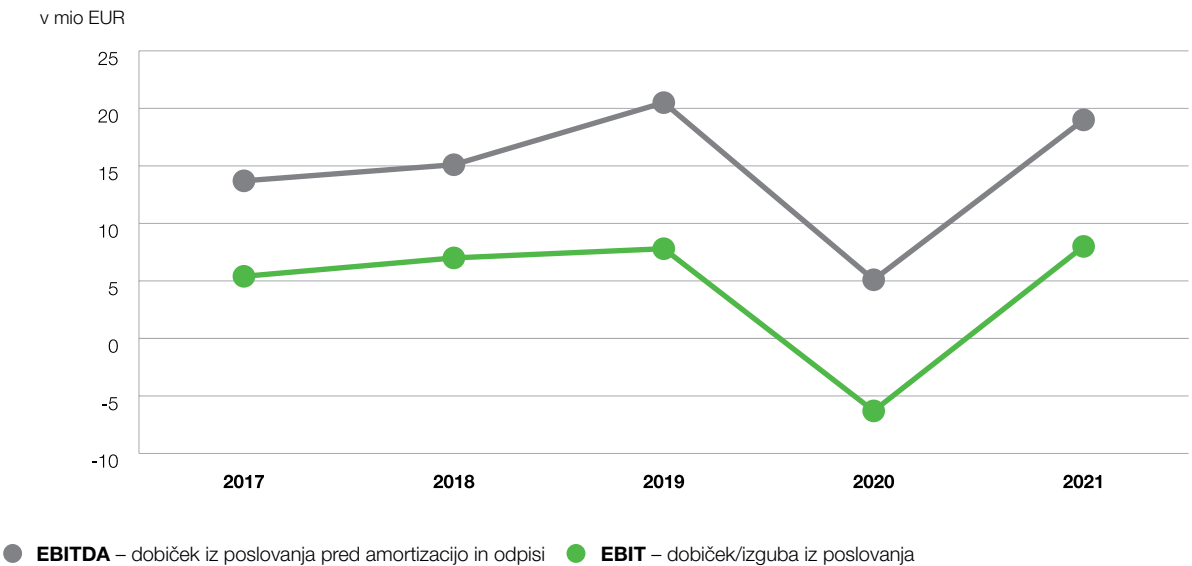
Dosežen je bil **čisti dobiček** v višini 2,2 milijona evrov, ki je bil sestavljen iz:

- čiste izgube družbe Save, d.d., v višini 4,1 milijona evrov, ki je v celoti posledica obresti iz finančnih obveznosti,
- čistega dobička družbe Sava Turizem, d.d., v višini 6,1 milijona evrov, k njegovi višini pa so poleg stroškovnih racionalizacij in doseženih sinergijskih učinkov v turistični dejavnosti prispevale tudi prejete državne podpore,
- 0,2 milijona evrov pozitivnih korekcij čistega dobička v postopku konsolidacije skupine Sava.

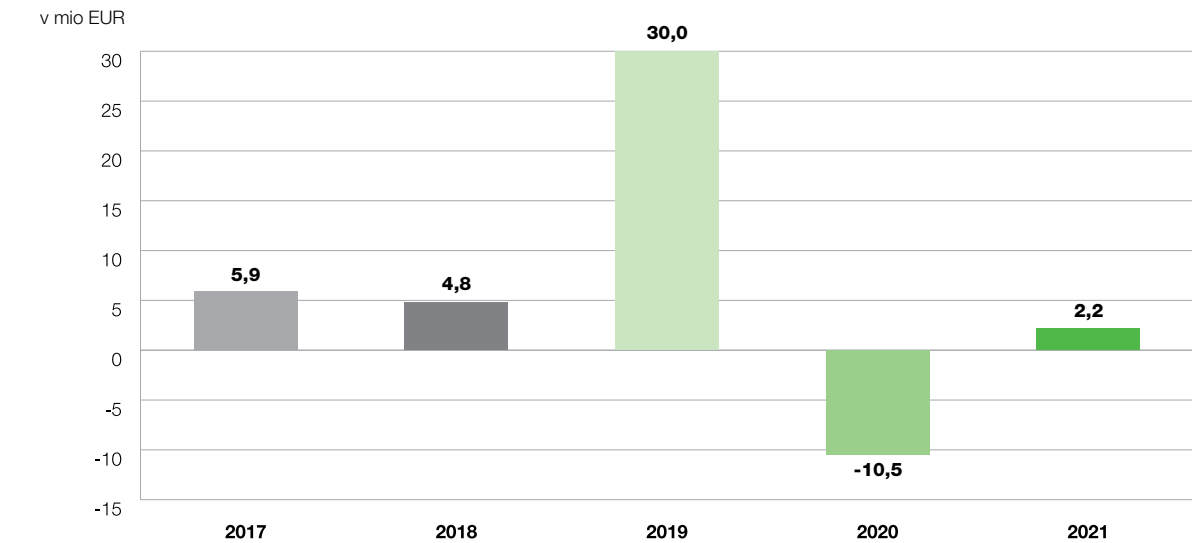
Prihodki od prodaje Poslovne skupine Sava od leta 2017 do leta 2021

EBITDA in EBIT v Poslovni skupini Sava od leta 2017 do leta 2021

Čisti dobiček / izguba v Poslovni skupini Sava od leta 2017 do leta 2021

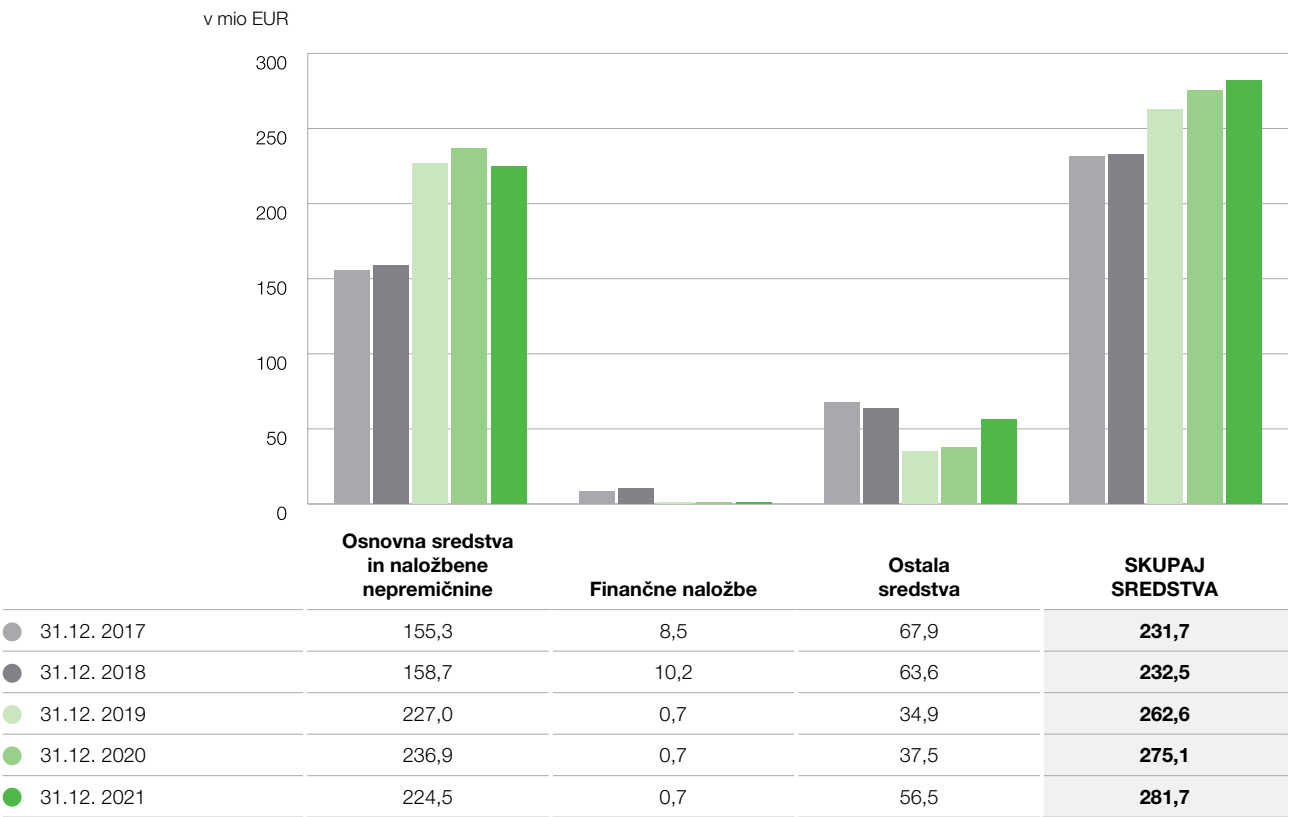
4.9. Pojasnila izkaza finančnega položaja za Poslovno skupino Sava

Bilančna vsota družb Poslovne skupine Sava je na dan 31.12.2021 znašala 281,6 milijona evrov in je bila za 6,5 milijona evrov neto višja kot konec leta 2020.

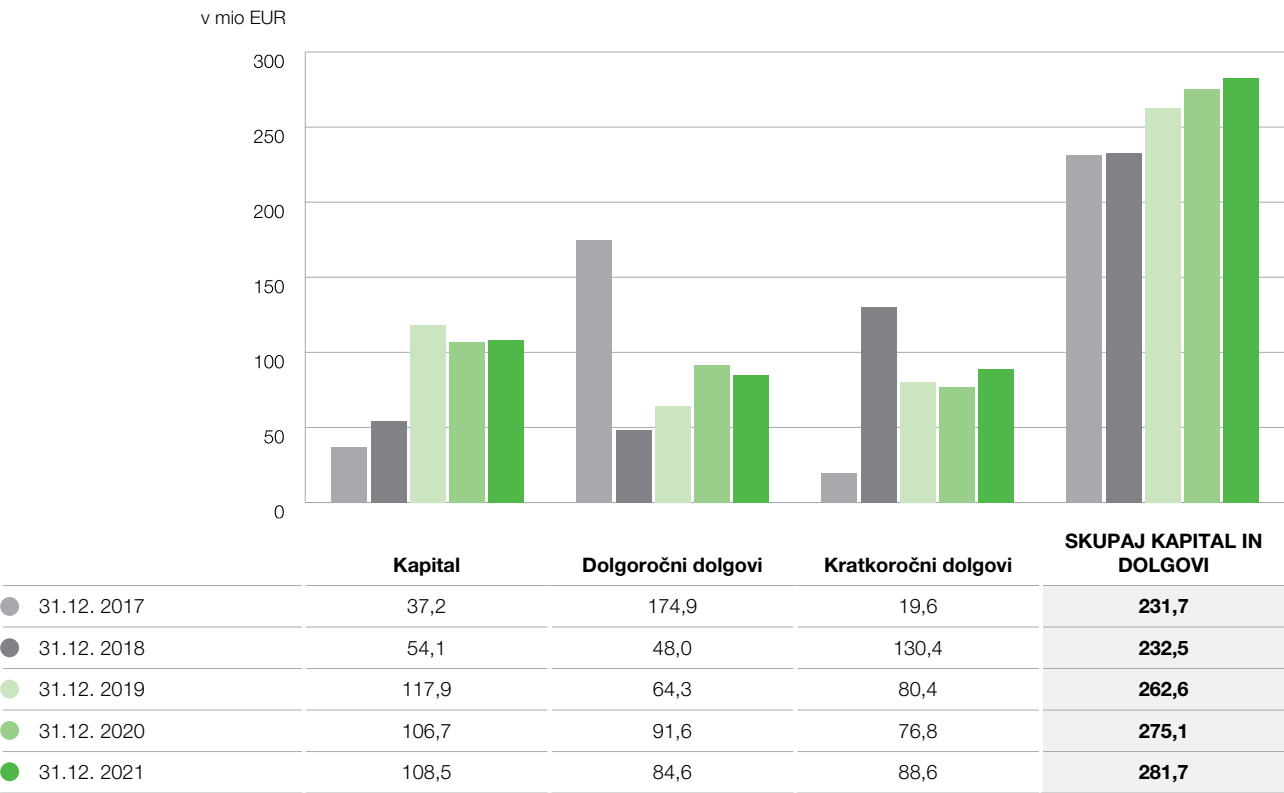
V strukturi sredstev skupine so nepremičnine, naprave in oprema predstavljale 80 odstotkov, denarna sredstva in depoziti pri poslovnih bankah 18 odstotkov ter ostala sredstva 2 odstotka.

V strukturi virov sredstev skupine je bil kapital udeležen z 39 odstotki, dolgoročni dolgovi s 30 odstotki ter kratkoročni dolgovi z 31 odstotki.

Sestava sredstev Poslovne skupine Sava od leta 2017 do leta 2021

Sestava virov sredstev Poslovne skupine Sava od leta 2017 do leta 2021

Investicije

V zadnjih 5 letih je bilo za investicije namenjenih 70,1 milijona evrov, od tega je bilo v letu 2021 za 4,3 milijona evrov investicijskih vlaganj usmerjenih v dvig standarda ter v izboljšanje ravni storitev, v dvig energetske učinkovitosti ter ekoloških standardov, v izboljševanje delovnih pogojev zaposlenih ter v dvig storilnosti in v digitalizacijo ter nadaljnjo avtomatizacijo poslovanja in delovnih procesov tako v operativi kot tudi v podpornih dejavnostih.

4.10. Zaposleni v Poslovni skupini Sava

V Poslovni skupini Sava je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 1.154 sodelavcev (31.12.2020: 1.129 sodelavcev). Povprečno število zaposlenih je v letu 2021 znašalo 656 sodelavcev, v enakem obdobju predhodnega leta pa 611 sodelavcev. Negativni odkloni med stanjem zaposlenih in povprečnim številom zaposlenih so posledica epidemije covid-19.

Izobrazbena struktura zaposlenih na dan 31.12.2021

Stopnja izobrazbe	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
1. stopnja - nedokončana osnovna šola	6	3	6	2
2. stopnja - osnovna šola	127	68	121	62
3. stopnja - do 2 leti poklicnega izobraževanja	15	7	18	8
4. stopnja - najmanj 3 leta poklicnega izobraževanja	332	175	289	144
5. stopnja - srednja izobrazba	363	205	397	213
6. stopnja - višja strokovna izobrazba	91	53	82	49
7a. stopnja - visoka strokovna izobrazba	148	94	137	77
7b. stopnja - univerzitetna izobrazba	64	45	70	48
8. stopnja - magisterij	6	6	9	7
9. stopnja - doktorat	2	0	0	0
SKUPAJ	1.154	656	1.129	611

Starostna struktura zaposlenih na dan 31.12.2021

Starost	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
do 20 let	10	4	2	0
20 - 30	193	108	187	107
31 - 40	241	131	253	137
41 - 50	323	200	326	185
51 - 60	337	188	304	156
nad 60	50	26	57	25
SKUPAJ	1.154	656	1.129	611

Struktura zaposlenih po spolu na dan 31.12.2021

Spol	2021		2020	
	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih	Število zaposlenih	Povprečno število zaposlenih
Ženske	684	376	679	351
Moški	470	280	450	260
SKUPAJ	1.154	656	1.129	611

5. Trajnostni razvoj

Koncept trajnostnega turizma temelji na varovanju naravnega okolja, spodbujanju gospodarskega razvoja in zaposlenosti na destinaciji, ohranjanju naravne in kulturne dediščine ter socialnih koristi za vse vpletene. Trajnostni turizem je temeljna usmeritev slovenskega turizma.

Poslovna skupina Sava je kot največja slovenska turistična skupina pomemben del lokalnega okolja na vseh destinacijah in tudi soustvarjalec turističnega okolja na državni ravni. Trajnostno poročilo družbe Sava Turizem, d.d., ki predstavlja pretežni del poslovanja Poslovne skupine Sava, predstavlja poglavje v letnem poročilu družbe Sava Turizem, d.d., ki natančneje razkriva informacije o zaposlenih ter izobraževanju, skrbi za varnost in zdravje zaposlenih pri delu, področje ekologije in razvoj družbene skupnosti.

Več informacij o posameznih aktivnostih in ukrepih ter certifikatih na področju družbene odgovornosti in trajnostnega razvoja družbe Sava Turizem, d.d., je dostopnih na spletni strani <https://www.sava-hotels-resorts.com/si/druzbeno-odgovornost-in-trajnostni-razvoj>. Družba Sava, d.d., podatke o zaposlenih razkriva v poglavju 4.5 letnega poročila. Vezano na kadrovske področje je na nivoju Poslovne skupine sprejeta Politika raznolikosti organov vodenja in nadzora, v družbi Sava Turizem, d.d., tudi etični kodeks.

Računovodsko poročilo

1. Računovodski izkazi s pojasnili za družbo Sava, d.d., v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 52

1.1.	Računovodski izkazi za družbo Sava, d.d.	52
1.2.	Pojasnila k računovodskim izkazom za družbo Sava, d.d.	58
1.3.	Izjava upravnega odbora in posloводства za Savo, d.d.	86
1.4.	Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Sava, d.d.	87

2. Računovodski izkazi s pojasnili za Poslovno skupino Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU 89

2.1.	Konsolidirani računovodski izkazi Poslovne skupine Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	89
2.2.	Sestava Poslovne skupine Sava na dan 31.12.2021 ter podatki o poslovanju odvisnih družb v letu 2021	95
2.3.	Pojasnila k računovodskim izkazom Poslovne skupine Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU	96
2.4.	Izjava upravnega odbora za Poslovno skupino Sava	137
2.5.	Poročilo neodvisnega revizorja za Poslovno skupino Sava	138

1. Računovodski izkazi s pojasnili za družbo Sava, d.d., v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi

1.1. Računovodski izkazi za družbo Sava, d.d.

Bilanca stanja za družbo Sava, d.d., na dan 31.12.2021

v 000 EUR				
SREDSTVA		Pojasnila	31.12.2021	31.12.2020
A.	DOLGOROČNA SREDSTVA		105.007	105.075
I.	NEOPREDMETENA SREDSTVA IN DOLGOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.2.4.1.	3	6
	1. Dolgoročne premoženjske pravice		3	6
II.	OPREDMETENA OSNOVNA SREDSTVA	1.2.4.2.	385	443
	1. Zemljišča in zgradbe		322	375
	b) Zgradbe		322	375
	3. Druge naprave in oprema		63	68
III.	NALOŽBENE NEPREMIČNINE	1.2.4.3.	1.608	1.615
	2. Dane v najem drugim družbam		0	266
	3. Niso dane v najem		1.608	1.349
IV.	DOLGOROČNE FINANČNE NALOŽBE	1.2.4.4.	103.011	103.011
	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil		103.011	103.011
	a) Delnice in deleži v družbah v skupini		102.462	102.462
	c) Druge delnice in deleži		549	549
V.	DOLGOROČNE POSLOVNE TERJATVE		0	0
VI.	ODLOŽENE TERJATVE ZA DAVEK	1.2.4.5., 1.2.4.25.	0	0
B.	KRATKOROČNA SREDSTVA		1.998	2.552
I.	SREDSTVA (SKUPINE ZA ODTUJITEV) ZA PRODAJO		0	0
II.	ZALOGE		0	0
III.	KRATKOROČNE FINANČNE NALOŽBE	1.2.4.6.	0	1.100
	2. Kratkoročna posojila		0	1.100
	b) Kratkoročna posojila drugim		0	1.100
IV.	KRATKOROČNE POSLOVNE TERJATVE	1.2.4.7.	36	97
	1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini		0	12
	2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev		1	0
	3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih		35	85
V.	DENARNA SREDSTVA	1.2.4.8.	1.962	1.355
	1. Denarna sredstva v blagajni in na računih		862	1.355
	2. Kratkoročni depoziti		1.100	0
	c) Kratkoročni depoziti pri drugih		1.100	0
C.	KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE		40	34
SREDSTVA SKUPAJ			107.045	107.661

v 000 EUR				
OBVEZNOSTI		Pojasnila	31.12.2021	31.12.2020
A.	KAPITAL	1.2.4.9.	47.505	51.648
I.	VPOKLICANI KAPITAL		29.083	29.083
	1. Osnovni kapital		29.083	29.083
II.	KAPITALSKE REZERVE		43.357	43.357
III.	REZERVE IZ DOBIČKA		0	0
IV.	REVALORIZACIJSKE REZERVE		0	0
V.	REZERVE, NASTALE ZARADI VREDNOTENJA PO POŠTENI VREDNOSTI		223	223
	– iz naslova dolgoročnih finančnih naložb		223	223
VI.	PRENESENI ČISTI POSLOVNI IZID		-21.015	-17.211
VII.	ČISTI POSLOVNI IZID POSLOVNEGA LETA		-4.143	-3.804
B.	REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.2.4.11.	35	64
	1. Rezervacije za pokojnine in podobne obveznosti		35	64
C.	DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	1.2.4.12.	322	385
I.	DOLGOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		270	333
	4. Druge dolgoročne finančne obveznosti		270	333
II.	DOLGOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		0	0
III.	ODLOŽENE OBVEZNOSTI ZA DAVEK	1.2.4.25.	52	52
Č.	KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	1.2.4.13., 1.2.4.14	58.622	54.609
I.	OBVEZNOSTI, VKLJUČENE V SKUPINE ZA ODTUJITEV		0	0
II.	KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		50.894	50.894
	4. Druge kratkoročne finančne obveznosti		50.894	50.894
III.	KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI		7.728	3.715
	1. Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini		97	6
	2. Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev		467	470
	4. Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov		2	0
	5. Druge kratkoročne poslovne obveznosti		7.162	3.239
D.	KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	1.2.4.15.	561	955
SKUPAJ OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV			107.045	107.661

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Izkaz poslovnega izida za družbo Sava, d.d., za obdobje januar – december 2021

v 000 EUR			
	Pojasnila	2021	2020
1. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	1.2.4.16.	774	837
a) Prihodki, doseženi na domačem trgu		774	837
– Do podjetij v skupini		737	790
– Do drugih		37	47
2. SPREMEMBA VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NE-DOKONČANE PROIZVODNJE		0	0
3. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE		0	0
4. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI (s prevrednotovalnimi poslovnimi prihodki)	1.2.4.16.	194	29
5. STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	1.2.4.18.	-617	-1.157
a) Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		-25	-26
b) Stroški storitev		-592	-1.131
6. STROŠKI DELA	1.2.4.19.	-640	-980
a) Stroški plač		-417	-590
b) Stroški socialnih zavarovanj		-82	-114
– Stroški socialnih zavarovanj		-33	-46
– Stroški pokojninskih zavarovanj		-49	-68
c) Drugi stroški dela		-141	-276
7. ODPISI VREDNOSTI	1.2.4.20.	-72	-81
a) Amortizacija		-72	-81
8. DRUGI POSLOVNI ODHODKI		-16	-27
9. IZGUBA IZ POSLOVANJA		-377	-1.379
10. FINANČNI PRIHODKI IZ DELEŽEV	1.2.4.21.	18	3
c) Finančni prihodki iz deležev v drugih družbah		18	3
11. FINANČNI PRIHODKI IZ DANIH POSOJIL		0	0
12. FINANČNI PRIHODKI IZ POSLOVNIH TERJATEV		0	0
13. FINANČNI ODHODKI IZ OSLABITVE IN ODPISOV FINANČNIH NALOŽB		0	0
14. FINANČNI ODHODKI IZ FINANČNIH OBVEZNOSTI	1.2.4.22.	-4.134	-2.769
č) Finančni odhodki iz drugih finančnih obveznosti		-4.134	-2.769
15. FINANČNI ODHODKI IZ POSLOVNIH OBVEZNOSTI		0	0
16. DRUGI PRIHODKI	1.2.4.23.	355	347
17. DRUGI ODHODKI	1.2.4.23.	-5	-6
18. DAVEK IZ DOBIČKA	1.2.4.24.	0	0
19. ODLOŽENI DAVKI	1.2.4.25.	0	0
20. ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA		-4.143	-3.804

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Izkaz drugega vseobsegajočega donosa za družbo Sava, d.d., za obdobje januar – december 2021

v 000 EUR		
	2021	2020
Čisti poslovni izid poslovnega obdobja	-4.143	-3.804
Skupaj drugi vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju	-4.143	-3.804

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Izkaz denarnih tokov za družbo Sava, d.d., za obdobje januar – december 2021

v 000 EUR		
	2021	2020
A. Denarni tokovi pri poslovanju		
a) Čisti poslovni izid	-4.143	-3.804
Poslovni izid pred obdavčitvijo	-4.143	-3.804
b) Prilagoditve za	58	86
Amortizacijo	72	81
Prevrednotovalne poslovne prihodke, povezanimi s postavkami investiranja in financiranja	-6	-4
Finančne prihodke brez finančnih prihodkov iz poslovnih terjatev	-18	-3
Finančne odhodke brez finančnih odhodkov iz poslovnih obveznosti	10	12
c) Spremembe čistih obratnih sredstev (in časovnih razmejitev, rezervacij ter odloženih terjatev in obveznosti za davek) poslovnih postavk bilance stanja	3.644	3.157
Začetne manj končne poslovne terjatve	61	132
Začetne manj končne aktivne časovne razmejitve	-6	-2
Končni manj začetni poslovni dolgovi	4.012	3.382
Končne manj začetne pasivne časovne razmejitve in rezervacije	-423	-355
č) Pozitivni ali negativni denarni izid pri poslovanju (a + b + c)	-441	-561
B. Denarni tokovi pri investiranju		
a) Prejemki pri investiranju	1.124	457
Prejemki od dobljenih obresti in deležev v dobičku drugih, ki se nanašajo na investiranje	18	3
Prejemki od odtujitve neopredmetenih sredstev	6	0
Prejemki od odtujitve naložbenih nepremičnin	0	54
Prejemki od odtujitve finančnih naložb	1.100	400
b) Izdatki pri investiranju	-3	0
Izdatki za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	-3	0
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri investiranju (a + b)	1.121	457
C. Denarni tokovi pri financiranju		
a) Prejemki pri financiranju	0	0
b) Izdatki pri financiranju	-73	-70
Izdatki za dane obresti, ki se nanašajo na financiranje	-10	-12
Izdatki za odplačila finančnih obveznosti	-50	-58
Druge spremembe finančnih obveznosti iz poslovne uporabe sredstev	-13	0
c) Pozitivni ali negativni denarni izid pri financiranju (a + b)	-73	-70
Č. Končno stanje denarnih sredstev	1.962	1.355
a) Denarni izid v obdobju (seštevek prebitkov Ač, Bc in Cc)	607	-174
b) Začetno stanje denarnih sredstev	1.355	1.529

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Leto 2021

V letu 2021 ni bilo pomembnih nadenarnih postavk, ki bi morale biti izločene iz izkaza denarnega toka.

Dodatno razkritje v zvezi s poslovnimi najemi sredstev

V letu 2021 je bilo odplačanih 50 tisoč evrov finančnih obveznosti iz poslovnih najemov, ki so v izkazu denarnega toka vključene pod postavko C.b) Izdatki za odplačila finančnih obveznosti ter izkazanih 13 tisoč evrov drugih sprememb finančnih obveznosti iz poslovnih najemov, ki so v izkazu denarnega toka vključene pod postavko C.b) Izdatki za odplačila finančnih obveznosti.

Leto 2020

V letu 2020 ni bilo pomembnih nadenarnih postavk, ki bi morale biti izločene iz izkaza denarnega toka.

Dodatno razkritje v zvezi s poslovnimi najemi sredstev

V letu 2020 je bilo odplačanih 58 tisoč evrov finančnih obveznosti iz poslovnih najemov, ki so v izkazu denarnega toka vključene pod postavko C.b) Izdatki za odplačila finančnih obveznosti.

Izkaz gibanja kapitala za družbo Sava, d.d., za obdobje od 31.12.2020 do 31.12.2021

v 000 EUR						
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Prenesena čista izguba	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj kapital
	I/1	II	V	VI/2	VII/2	VIII
A.1. STANJE 31. DECEMBRA 2020	29.083	43.357	223	-17.211	-3.804	51.648
A.2. ZAČETNO STANJE 1. JANUARJA 2021	29.083	43.357	223	-21.015	0	51.648
B.2. Celotni drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-4.143	-4.143
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-4.143	-4.143
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBRA 2021	29.083	43.357	223	-21.015	-4.143	47.505

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Izkaz gibanja kapitala za družbo Sava, d.d., za obdobje od 31.12.2019 do 31.12.2020

v 000 EUR						
	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Rezerve nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti	Prenesena čista izguba	Čista izguba poslovnega leta	Skupaj kapital
	I/1	II	V	VI/2	VII/2	VIII
A.1. STANJE 31. DECEMBRA 2019	29.083	43.357	223	-17.211	0	55.452
A.2. ZAČETNO STANJE 1. JANUARJA 2020	29.083	43.357	223	-17.211	0	55.452
B.2. Celotni drugi vseobsegajoči donos poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-3.804	-3.804
a) Vnos čistega poslovnega izida poročevalskega obdobja	0	0	0	0	-3.804	-3.804
C. KONČNO STANJE 31. DECEMBRA 2020	29.083	43.357	223	-17.211	-3.804	51.648

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Izračun bilančne izgube za družbo Sava, d.d., na dan 31.12.2021

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
ČISTI POSLOVNI IZID OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	-4.143	-3.804
Prenesena bilančna izguba na dan 01.01. tekočega leta	-21.015	-17.211
Bilančna izguba na dan 31.12.	-25.158	-21.015

1.2. Pojasnila k računovodskim izkazom za družbo Sava, d.d.

1.2.1. Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

Poročajoča družba

Sava, d.d., družba za upravljanje in financiranje, Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana, je obvladujoča družba Poslovne skupine Sava. Računovodski izkazi za družbo Sava, d.d., so pripravljene za obdobje, ki se je končalo 31. decembra 2021. Lastniška sestava družbe je pojasnjena v točki 3. poglavja Uvodna predstavitev. Računovodski izkazi so izdelani ob predpostavki delujočega podjetja.

Letno poročilo je dostopno na spletni strani družbe www.sava.si.

Izjava

Računovodski izkazi so pripravljene v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi 2016, ki jih je sprejel Slovenski inštitut za revizijo in so stopili v veljavo s 01. januarjem 2016. Izvršni direktor družbe je računovodske izkaze odobril 22.02.2022.

Funkcijska valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni v evrih, ki so od 01.01.2007 funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije v tem poročilu, ki so predstavljene v evrih, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike.

Spremembe računovodskih usmeritev

Sprememb računovodskih usmeritev v letu 2021 ni bilo.

Posli v tuji valuti

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla.

Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po pošteni vrednosti, se pretvorijo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je bila poštena vrednost določena. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

1.2.2. Pomembnejše računovodske usmeritve

Opredmetena osnovna sredstva

A. Razvrščanje opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo je sredstvo, ki ga ima organizacija v lasti ali finančnem najemu ali ga na drug način obvladuje ter ga uporablja pri ustvarjanju proizvodov ali opravljanju storitev oziroma dajanju v najem ali za pisarniške namene in ga bo po pričakovanjih uporabljala v te namene v več kot enem obračunskem obdobju.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njim, in če je mogoče njegovo nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če od njegove uporabe ni več pričakovati prihodnjih gospodarskih koristi.

C. Začetno merjenje in amortiziranje opredmetenih osnovnih sredstev

Opredmeteno osnovno sredstvo se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njegova nakupna cena, uvozne in nevračljive nakupne dajatve ter stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, zlasti stroški dovoza in namestitve ter ocena stroškov razgradnje, odstranitve in obnovitve. Nabavno vrednost lahko sestavljajo stroški, nastali z najemi sredstev, ki se uporabljajo za gradnjo, dograjevanje, zamenjavo delov ali obnove opredmetenih osnovnih sredstev, na primer amortizacijo sredstev, ki predstavlja pravico do uporabe.

Opredmetena osnovna sredstva se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazana so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Najemnik na datum začetka najema pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Opredmeteno osnovno sredstvo na podlagi najema je sestavni del opredmetenih osnovnih sredstev najemodjemalca. Najemnik na datum začetka najema izmeri obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki na ta dan niso še plačane. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, v nasprotnem primeru pa predpostavljena obrestna mera, ki jo mora za izposojanje plačati najemnik. Družba že ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo. Pogodba je najemna, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo, pravico pridobiti vse pomembne gospodarske koristi od uporabe ter ima pravico usmerjati uporabo sredstva. Pri tem organizacija obračuna vsako najemno sestavino v pogodbi kot najem ločeno od nenajemnih sestavin pogodbe, razen če iz praktičnih razlogov obračuna vse sestavine pogodbe kot eno samo najemno komponento. Opredmeteno osnovno sredstvo, vzeto v najem, se izkazuje ločeno od drugih istovrstnih opredmetenih osnovnih sredstev.

Izjeme veljajo le za kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti, ko ni potrebno pripoznati pravice do uporabe osnovnega sredstva. Kratkoročni najem je najem, katerega obdobje trajanja najema je največ eno leto. Najem manjše vrednosti je najem z vrednostjo do 5.000 EUR, pri čemer se upošteva vrednost novega sredstva, ki je predmet najema.

Opredmeteno osnovno sredstvo se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljivo za uporabo. Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti sredstev in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijske stopnje znašajo med 20,0 % in 33,3 % in se v primerjavi s preteklim letom niso spremenile. Višina amortizacije sredstev iz poslovnih najemov je vezana na vsakokratno veljavno pogodbo, v letu 2021 je bila med 11,11 % in 14,29 %.

Opredmetena osnovna sredstva nimajo ocenjene preostale vrednosti.

D. Prevrednotovanje opredmetenih osnovnih sredstev

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Opredmeteno osnovno sredstvo se prevrednoti zaradi oslabitve, če njegova knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve opredmetenega osnovnega sredstva, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Naložbene nepremičnine

A. Razvrščanje naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina je nepremičnina, posedovana, da bi prinašala najemnino in/ali povečevala vrednost dolgoročne naložbe. Naložbene nepremičnine so zemljišča, posedovana za povečevanje vrednosti v bližnji prihodnosti ali za katera organizacija ni določila prihodnje uporabe ter zgradbe v lasti, ki so posedovane za oddajo v najem.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale prihodnje gospodarske koristi, povezane z njo, in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti. Pripoznanje se odpravi ob odtujitvi ali če se za stalno umakne iz uporabe in iz odtujitve ni mogoče pričakovati nikakršnih prihodnjih gospodarskih koristi.

C. Začetno računovodsko merjenje in amortiziranje naložbenih nepremičnin

Naložbena nepremičnina se ob začetnem pripoznanju ovrednoti po nabavni vrednosti. Sestavljajo jo njena nakupna cena in stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Takšni stroški vključujejo zasluge za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine, stroške izposojanja in druge stroške posla. Stroški izposojanja se vštevajo v nabavno vrednost do njene usposobitve za uporabo, če ta nastaja dlje kot eno leto.

Nabavno vrednost lahko sestavljajo tudi stroški v zvezi z najemi sredstev, ki predstavljajo pravico do uporabe. Najemnik na datum začetka najema pripozna delež v naložbeni nepremičnini, ki predstavlja pravico do uporabe in obveznost iz najema, za kar se smiselno uporablja SRS 1.27.

Naložbene nepremičnine se po pripoznanju merijo po modelu nabavne vrednosti. Izkazane so po knjigovodski vrednosti, ki predstavlja nabavno vrednost, zmanjšano za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Stroški, ki nastajajo po začetni pripoznavi sredstva, povečujejo njegovo nabavno vrednost, če se prihodnje koristi pri njem povečujejo v primerjavi s prvotno ocenjenimi.

Popravila ali vzdrževanje so namenjena obnavljanju ali ohranjanju prihodnjih gospodarskih koristi, ki se pričakujejo na podlagi prvotno ocenjene stopnje učinkovitosti sredstev. Pripoznajo se kot poslovni odhodki.

Naložbena nepremičnina se začne amortizirati prvi dan naslednjega meseca, potem ko je razpoložljiva za uporabo. Zemljišča se ne amortizirajo. Amortizacija zgradb se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti in se v obračunskem obdobju pripozna kot strošek. Amortizacijska stopnja za naložbeno nepremičnino je 2 % in se v primerjavi s preteklim letom ni spremenila. Naložbene nepremičnine nimajo ocenjene preostale vrednosti.

D. Prevrednotovanje naložbenih nepremičnin

Prevrednotovanje je sprememba knjigovodske vrednosti zaradi oslabitve. Naložbena nepremičnina se prevrednoti zaradi oslabitve, če njena knjigovodska vrednost presega nadomestljivo vrednost, kar družba preverja najmanj enkrat letno. Izguba zaradi oslabitve naložbene nepremičnine, ki se meri po modelu nabavne vrednosti, se pripozna v izkazu poslovnega izida.

Za potrebe razkrivanja se ugotavlja poštena vrednost naložbenih nepremičnin.

Finančne naložbe

A. Razvrščanje finančnih naložb

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki jih ima organizacija naložbenica, da bi z donosi, ki izhajajo iz njih, povečevala svoje finančne prihodke. Finančne naložbe v kapital drugih organizacij so naložbe v kapitalske instrumente. Finančne naložbe v posojila so naložbe v dolgove drugih organizacij ali drugih izdajateljev. Finančne naložbe so tudi naložbe v izpeljane finančne instrumente.

Sava, d.d., ima finančne naložbe v kapital in finančne naložbe v posojila razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na pridružene družbe ter na druge, ki pa so razvrščene kot za prodajo razpoložljiva finančna sredstva.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj finančnih naložb

Finančne naložbe so finančna sredstva, ki se v bilanci stanja izkazujejo kot dolgoročne in kratkoročne finančne naložbe. Dolgoročne finančne naložbe v kapital so tiste, ki jih namerava organizacija naložbenica imeti v posesti, daljšem od leta dni in ne v posesti za trgovanje. Dolgoročne finančne naložbe v posojila so tiste, ki v plačilo zapadejo v več kot enem letu po dnevu bilance stanja.

Finančna naložba se pripozna, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi z njo in če je mogoče njeno nabavno vrednost zanesljivo izmeriti.

Pri obračunavanju običajnega nakupa ali prodaje za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev se le-to pripozna oziroma odpravi z upoštevanjem datuma trgovanja.

Pripoznanje finančne naložbe se odpravi, če se ne obvladujejo več nanjo vezane pogodbene pravice.

C. Začetno računovodsko merjenje finančnih naložb

Finančno naložbo mora organizacija ob začetnem pripoznanju izmeriti po poštenu vrednosti. Če gre za finančno sredstvo, ki ni razvrščeno med finančna sredstva, izmerjena po poštenu vrednosti prek poslovnega izida, je treba začetni vrednosti prišteti še stroške posla, ki izhajajo neposredno iz nakupa.

Finančna naložba v kapital, lastniški vrednostni papirji drugih podjetij ali dolžniški vrednostni papirji drugih podjetij ter dana posojila se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo po nabavni vrednosti, ki je enaka plačanemu znesku denarja ali njegovih ustreznikov.

D. Prevrednotovanje finančnih naložb

Prevrednotenje finančnih naložb je sprememba njihove knjigovodske vrednosti, kamor se ne štejejo pogodbeni pripisi obresti in druge spremembe glavnice naložbe. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje na njihovo pošteno vrednost, prevrednotenje zaradi njihove oslabitve ali prevrednotenje zaradi odprave njihove oslabitve.

Po začetnem pripoznanju je finančna sredstva potrebno izmeriti po poštenu vrednosti brez odštetja stroškov posla, ki se utegnejo pojaviti ob prodaji. Finančne naložbe v posojila se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, katerih cena je objavljena na delujočem trgu, se izmerijo z uporabo le-te na dan bilance stanja. Finančne naložbe v kapitalske instrumente, za katere ni objavljena cena na delujočem trgu in katerih poštene vrednosti ni mogoče zanesljivo ugotoviti, se izmerijo po nabavni vrednosti, njihova poštena vrednost pa se ugotavlja s preverjanjem znakov morebitnih oslabitev. Finančne naložbe v odvisne organizacije in pridružene družbe se merijo in obračunavajo po nabavni vrednosti.

Zadnje preverjanje poštene vrednosti za prodajo razpoložljivih finančnih naložb, ki niso uvrščene na delujoči trg vrednostnih papirjev ter finančnih naložb v kapital odvisnih organizacij je bilo izvedeno 31.12.2021. Sava, d.d., nima kotirajočih finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo.

Finančna naložba je oslabljena, kar povzroči izgube samo, če obstajajo objektivni dokazi o oslabitvi zaradi dogodka po začetnem pripoznavanju. Preizkus oslabitve finančne naložbe se opravi posamično za vsako naložbo ali skupino naložb.

Dokazani dobiček ali dokazana izguba pri finančnem sredstvu, razpoložljivem za prodajo, se pripozna neposredno v kapitalu kot povečanje ali zmanjšanje rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti. Izguba kot posledica prevrednotenja zaradi oslabitev, ki niso mogle biti poravnane z rezervami, se pripozna kot izguba v poslovnem izidu. Le-ta se ne more razveljaviti.

Če je bilo zmanjšanje poštene vrednosti finančne naložbe, ki je razpoložljiva za prodajo, pripoznano neposredno kot negativni presežek iz prevrednotenja in obstajajo nepristranski dokazi, da je to sredstvo dolgoročno oslabljeno, se oslabitev pripozna v izkazu poslovnega izida kot finančni odhodek.

Obresti, izračunane po metodi efektivnih obresti, se pripoznajo v poslovnem izidu. Dividende za kapitalski instrument se pripoznajo v poslovnem izidu, ko organizacija pridobi pravico do plačila.

Terjatve

A. Razvrščanje terjatev

Terjatve so na premoženjskopравnih in drugih razmerjih zasnovane pravice zahtevati od določene osebe plačilo dolga ali v primeru danih predplačil stvari oziroma opravitev storitve. Kot poslovne terjatve se štejejo tudi tiste, ki so povezane s finančnimi prihodki, ki izhajajo iz finančnih naložb. Dani predujmi se v bilanci stanja izkazujejo znotraj gospodarske kategorije, na katero se nanašajo.

Terjatve so razčlenjene na tiste, ki se nanašajo na organizacije v skupini, na pridružene organizacije in na druge.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj terjatev

Terjatev se pripozna kot sredstvo, če je verjetno, da bodo pritekale gospodarske koristi, povezane z njo, če je mogoče njeno izvirno vrednost zanesljivo izmeriti in ko se začnejo obvladovati nanjo vezane pogodbene pravice. Terjatev se odpravi, če se pogodbene pravice do koristi izrabijo, ugasnejo ali če se odstopijo.

C. Začetno računovodsko merjenje terjatev

Terjatve vseh vrst se ob začetnem pripoznanju izkazujejo v zneskih, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane. Prvotne terjatve se lahko pozneje povečajo ali pa ne glede na prejeto plačilo ali drugačno poravnavo tudi zmanjšajo za vsak znesek, utemeljen s pogodbo.

Obresti od terjatev so finančni prihodki.

D. Prevrednotovanje terjatev

Prevrednotenje terjatev je sprememba njihove knjigovodske vrednosti. Pojavi se predvsem kot prevrednotenje terjatev zaradi njihove oslabilitve oziroma odprave oslabilitve, to je zmanjšanja oziroma morda kasneje povečanja na udenarljivo vrednost.

Terjatve se merijo po odplačni vrednosti. Če obstojijo nepristranski dokazi, da je prišlo do izgube, le ta bremeni poslovne odhodke v zvezi s terjatvami. Popravki terjatev iz obresti in dividend bremenijo prevrednotovalne finančne odhodke.

Terjatve, za katere se po začetnem pripoznanju domneva, da ne bodo poravnane oziroma ne bodo poravnane v celotnem znesku, se razkrijejo kot dvomljive, če se zaradi njih začne sodni postopek, pa kot sporne terjatve.

Popravki vrednosti terjatev se v družbi oblikujejo posamično na naslednji način:

- 100-odstotni popravek za vse tožene terjatve in terjatve, prijavljene v stečajnem postopku in v postopku prisilne poravnave,
- 100-odstotni popravek za terjatve, ki so po najboljši strokovni presoji posloводства utemeljeno dvomljive in je utemeljeno dvomljiv tudi izid morebitne tožbe zaradi insolventnosti kupca.

Denarna sredstva

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar na transakcijskih računih ter kratkoročno dane depozite.

Kapital

Celotni kapital organizacije je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če organizacija preneha delovati. Pri tem se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Kapital je opredeljen z zneski, ki so jih vložili lastniki, in tistimi, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice ter dvigi.

Celotni kapital sestavljajo vpoklicani kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, revalorizacijske rezerve, rezerve, nastale zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti, preneseni čisti dobiček ali čista izguba iz prejšnjih let ter prehodno še nerazdeljeni čisti dobiček ali še neporavnana čista izguba poslovnega obdobja.

Rezervacije

A. Razvrščanje rezervacij

Rezervacije se oblikujejo za sedanje obveze, ki izhajajo iz obvezujočih preteklih dogodkov in se bodo po predvidevanjih poravnale v obdobju, ki ni z gotovostjo določeno, ter katerih zneske za njihovo poravnavo je mogoče zanesljivo oceniti. Obravnavajo se kot dolgovi v širšem pomenu.

Namen rezervacij je v obliki vnaprej vračunanih stroškov zbrati zneske, ki bodo v prihodnosti omogočili pokritje takrat nastalih stroškov. Med takšne rezervacije spadajo rezervacije za reorganizacijo, za pričakovane izgube iz kočljivih pogodb ter za jubilejne nagrade in za odpravnine ob upokojitvi.

Pogojne obveznosti se ne obravnavajo kot rezervacije.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj rezervacij

Rezervacije se pripoznavajo, če zaradi preteklega dogodka obstaja pravna ali posredna sedanja obveza, če je bolj možno kot ne, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo pritekanje gospodarskih koristi in če je mogoče znesek obveze zanesljivo izmeriti.

Pripoznanje rezervacij se odpravi, kadar so že izrabljene nastale možnosti, zaradi katerih so bile rezervacije oblikovane, ali pa ni več potrebe po njih.

Rezervacije se lahko uporabljajo samo za istovrstne postavke, za katere so bile prvotno pripoznane, v utemeljenih primerih pa tudi za enakovrstne postavke.

Sava, d.d., je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije v višini ocenjenih prihodnjih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. Zadnji preračun je bil opravljen na dan 31.12.2021, pri tem pa je bila upoštevana 2,60 % letna rast plač ter 1,09 % letna diskontna obrestna mera. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

C. Začetno računovodsko merjenje rezervacij

Rezervacija je enaka vrednosti izdatkov, ki so po pričakovanju potrebni za poravnavo obveze. Če je učinek časovne vrednosti denarja pomemben, morajo biti pričakovani izdatki ustrezno diskontirani na sedanjo vrednost.

Knjigovodska vrednost rezervacij je enaka njihovi izvirni vrednosti, zmanjšani za porabljene zneske, dokler se ne pojavi potreba po njihovem povečanju ali zmanjšanju.

D. Prevrednotovanje in merjenje sprememb rezervacij

Rezervacije se ne prevrednotujejo. Na koncu obdobja se zaradi sprememb ocen rezervacije popravijo tako, da je njihova vrednost enaka vrednosti izdatkov, ki so po predvidevanjih potrebni za poravnavo obveze. Aktuarski dobički in izgube se ne pripoznavajo v poslovnem izidu, ampak neposredno v kapitalu v okviru rezerv, nastalih zaradi vrednotenja po poštenu vrednosti.

Dolgovi

A. Razvrščanje dolgov

Dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju. Kot posebna vrsta dolgov se obravnavajo odložene obveznosti za davek.

Dolgovi so lahko finančni ali poslovni ter dolgoročni ali kratkoročni. Dolgovi se razčlenjujejo na tiste do organizacij v skupini in na tiste do drugih. Dolgovi se razčlenjujejo tudi na tiste, pri katerih se kot financerji pojavljajo banke ter druge pravne in fizične osebe.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj dolgov

Dolg se pripozna kot obveznost, če je verjetno, da se bodo zaradi njegove poravnave zmanjšali dejavniki, ki omogočajo gospodarske koristi in če je znesek za njegovo poravnavo mogoče zanesljivo izmeriti. Dolg se pripozna ob upoštevanju datuma, določenega v pogodbi ali drugem pravnem aktu.

Pripoznanja dolgov se odpravijo, če je obveznost izpolnjena, razveljavljena ali zastarana.

C. Začetno računovodsko merjenje dolgov

Dolgovi se ob začetnem pripoznanju ovrednotijo z zneski iz ustreznih listin o njihovem nastanku. Dolgovi se povečujejo za pripisane obresti ali zmanjšujejo za odplačane zneske in morebitne drugačne poravnave, če o tem obstaja sporazum z upnikom.

Dolgovi se praviloma merijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti, če pa med efektivno in dejansko obrestno mero ni pomembne razlike, se lahko merijo po izvirni vrednosti, zmanjšani za odplačila.

Sava, d.d., pri merjenju dolgov upošteva usmeritev, da se dogovorjena obrestna mera bistveno ne razlikuje od efektivne obrestne mere, če razlika ni večja od ene odstotne točke.

D. Prevrednotovanje dolgov

Prevrednotovanje nastane v primeru dolga, izraženega v tuji valuti. Pri preračunu v domačo valuto nastanejo tečajne razlike, ki se evidentirajo kot finančni prihodki ali finančni odhodki.

Časovne razmejitve

A. Razvrščanje časovnih razmejitev

Časovne razmejitve so lahko aktivne in pasivne ter dolgoročne in kratkoročne. Aktivne časovne razmejitve zajemajo odložene odhodke ter nezaračunane prihodke. Pasivne časovne razmejitve zajemajo vnaprej vračunane odhodke in odložene prihodke. Pogojne terjatve ali pogoje obveznosti se ne obravnavajo kot časovne razmejitve.

B. Pripoznavanje in odpravljanje pripoznanj časovnih razmejitev

Časovne razmejitve se pripoznavajo, če je verjetno, da so bodo v prihodnosti zaradi nje povečale / znižale gospodarske koristi in če je mogoče njihovo vrednost zanesljivo izmeriti.

Pripoznanja se odpravijo, kadar so že izrabljene nastale možnosti ali pa ni več potrebe po časovnih razmejitvah.

Časovne razmejitve se lahko uporabijo samo za postavke, za katere so bile prvotno pripoznane.

C. Začetno računovodsko merjenje časovnih razmejitev

Realnost postavk aktivnih časovnih razmejitev mora biti na dan bilance stanja utemeljena, postavke pasivnih časovnih razmejitev pa ne smejo skrivati rezerv. Njihovo spravljanje v realne okvire popravi dotedanje odhodke in prihodke, v zvezi s katerimi so se prvotno pojavile.

D. Prevrednotovanje časovnih razmejitev

Časovne razmejitve se ne prevrednotujejo. Ob sestavljanju računovodskih izkazov se preveri realnost in upravičenost njihovega oblikovanja.

Prihodki

A. Razvrščanje prihodkov

Prihodki so povečanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki povečanja sredstev ali zmanjšanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Prihodki se razčlenjujejo na poslovne prihodke, finančne prihodke in druge prihodke. Poslovni prihodki in finančni prihodki se razčlenjujejo na tiste, ki se nanašajo na odvisne organizacije v skupini, na pridružene organizacije ter druge. Poslovni prihodki in finančni prihodki se štejejo kot redni prihodki.

Poslovne prihodke sestavljajo prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki. Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla. Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema. Prevrednotovalni poslovni prihodki nastanejo ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot pozitivna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni prihodki so prihodki iz investiranja. Sestavljajo jih obračunane obresti in deleži v dobičku drugih ter prihodki od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev.

Druge prihodke sestavljajo neobičajne postavke ter ostali prihodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

B. Pripoznavanje prihodkov

Prihodki se izkazujejo, če je znesek prihodkov mogoče zanesljivo oceniti, če obstaja verjetnost pritekanja gospodarskih koristi, če je stroške, ki bodo nastali v zvezi s poslom, možno zanesljivo izmeriti in ko se upravičeno pričakuje, da bodo vodili do prejemkov, če ti niso uresničeni že ob nastanku.

Organizacija pripozna prihodek od prodaje, ko izpolni pogodbeno obvezo. Pogodbena obveza je izvršitvena obveza, da kupcu dobavi ali opravi pogodbeno dogovorjeno (obljubljeno) blago ali storitve. Izvršitveno obvezo izpolni (ali izpolnjuje) s prenosom pogodbeno dogovorjenega blaga ali storitve kupcu. Blago ali storitve je prenesena (ali izpolnjena), ko kupec pridobi obvladovanje nad blagom ali storitvijo, pravico do odločanja o uporabi in pravico do praktično vseh preostalih koristi. Organizacija prenese obvladovanje blaga ali storitve in s tem izpolni izvršilno obvezo v določenem trenutku ali postopoma.

Za vsako izvršilno obvezo, ki se izpolni postopoma, se prihodki pripoznajo postopoma, skladno z napredkom organizacije v smeri popolne izpolnitve obveze. Kadar organizacija ne more razumno izmeriti napredka v smeri popolne izpolnitve izvršilne obveze, pričakuje pa povrnitev stroškov, nastalih pri izpolnjevanju te obveze, lahko prihodke pripozna samo do višine nastalih stroškov.

Najmanj na koncu leta vsakega poročevalskega obdobja organizacija ponovno izmeri napredek v smeri popolne izpolnitve obveze.

C. Začetno računovodsko merjenje prihodkov

Prihodki od opravljenih storitev, razen od opravljenih storitev, ki vodijo do finančnih prihodkov, se merijo po prodajnih cenah glede na stopnjo njihove dokončanosti.

Prihodki od prodaje se tako pripoznajo v znesku, ki odraža transakcijsko ceno, ki se razporedi na samostojno izvršitveno obvezo. Transakcijska cena je tako znesek nadomestila, do katerega bo organizacija upravičena v zameno za prenos blaga ali storitve do kupca, razen zneskov, ki se zbirajo v imenu tretjih oseb. Nadomestilo lahko vključuje fiksne zneske, variabilne zneske (kot na primer znesek popustov, rabatov, povračil dobropisov, znižanja cen,...) ali oboje. Znesek variabilnega nadomestila, ki se ne vključi v transakcijsko ceno in je kupcu že zaračunan ali ga je kupec že plačal, se pripozna kot obveznost povračila. Variabilni znesek nadomestila se lahko razporedi na vse izvršitvene obveze ali le na določene. Na

določene izvršitven obveze se variabilni znesek nadomestila razporedi, kadar se njegovi pogoji nanašajo na izpolnitev ali določen rezultat samo določenih in ne vseh izvršitvenih obvez.

Prihodki, ki se pojavljajo neenakomerno, se ne pripoznavao vnaprej.

Prihodki od obresti se pripoznavao v sorazmerju s pretečenim obdobjem ter glede na neodplačni del glavnice in veljavno obrestno mero.

Prihodki od dividend se pripoznajo v obdobju, ko je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Odhodki

A. Razvrščanje odhodkov

Odhodki so zmanjšanja gospodarskih koristi v obračunskem obdobju v obliki zmanjšanja sredstev ali povečanja dolgov. Preko poslovnega izida vplivajo na velikost kapitala.

Odhodki se razvrščajo na poslovne odhodke, finančne odhodke in druge odhodke. Poslovni odhodki in finančni odhodki se štejejo kot redni odhodki.

Poslovne odhodke sestavljajo stroški blaga, materiala in storitev, stroški dela, odpisi vrednosti ter drugi poslovni odhodki. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pojavljajo ob prevrednotenju opredmetenih, neopredmetenih in obratnih sredstev ter naložbenih nepremičnin na nižjo vrednost ter tudi ob odtujitvi neopredmetenih sredstev, opredmetenih osnovnih sredstev in naložbenih nepremičnin kot negativna razlika med prodajno in knjigovodsko vrednostjo.

Finančni odhodki so odhodki iz financiranja in odhodki iz investiranja. Prve sestavljajo predvsem obresti, drugi pa imajo predvsem naravo prevrednotovalnih finančnih odhodkov.

Druge odhodke sestavljajo neobičajne postavke ter ostali odhodki in se pojavljajo v dejansko nastalih zneskih.

B. Pripoznavanje odhodkov

Odhodki se pripoznajo, če je zmanjšanje gospodarskih koristi v obračunskem obdobju povezano z zmanjšanjem sredstva ali s povečanjem dolga in je to zmanjšanje mogoče zanesljivo izmeriti. Odhodki se ob njihovem nastanku torej pripoznajo hkrati s pripoznavanjem zmanjšanja sredstev oziroma povečanja dolgov.

C. Začetno računovodsko merjenje odhodkov

Odhodki od obresti se pripoznavao v znesku, ki je obračunan v istem obračunskem obdobju, razen če so zajeti med opredmetenimi osnovnimi sredstvi. Prevrednotovalni poslovni odhodki se pripoznavao, ko je opravljeno ustrezno prevrednotenje.

Davek od dobička in odloženi davek

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, katero bo po pričakovanih potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

Sava, d.d., nima pripoznanih odloženih terjatev za davek.

Čisti dobiček / izguba na delnico

Delniški kapital je razdeljen na navadne, prosto prenosljive kosovne imenske delnice, zato organizacija prikazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem obdobju.

Prilagojeni čisti dobiček / izguba na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku / izgubi na delnico, ker organizacija nima prednostnih delnic ali zamenljivih obveznic.

V letu 2021 ni bilo spremembe v številu izdanih delnic.

Sestavitev balance stanja

Bilanca stanja je sestavljena po SRS 20, uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v bilanci stanja za zunanje poslovno poročanje.

Sestavitev izkaza poslovnega izida

Izkaz poslovnega izida je sestavljen po SRS 21, uporabljeno je osnovno razčlenjevanje postavk v izkazu poslovnega izida za zunanje poslovno poročanje – različica I.

Sestavitev izkaza denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen po SRS 22, uporabljeno je razčlenjevanje postavk za zunanje poslovno poročanje - različica II. Pripravljen je z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar–december 2021 (za preteklo obdobje januar–december 2020), podatkov iz balance stanja na dan 31.12.2021 in 31.12.2020 (za preteklo obdobje 31.12.2020 in 31.12.2019) ter drugih potrebnih podatkov. V izkazu denarnih tokov so izključene pomembnejše vrednosti, ki niso povezane s prejemki in izdatki.

1.2.3. Obvladovanje finančnih tveganj

Sava, d.d., je izpostavljena naslednjim finančnim tveganjem:

Tveganje spremembe poštene vrednosti sredstev (cenovno tveganje)

Tveganje spremembe poštene vrednosti je tveganje, da bo družba utrpela izgubo gospodarskih koristi zaradi spremembe vrednosti finančnega sredstva.

V okviru finančnega prestrukturiranja je družba Sava, d.d., v preteklosti uspešno odprodala nestrategške naložbe ter zaključila proces integracije družb Hoteli Bernardin, d.d., in Save Turizem, d.d. Obstoječ naložbeni portfelj Save, d.d., predstavlja zgolj še naložba v dejavnost turizem (lastništvo v odvisni družbi Sava Turizem, d.d.), ostale manjše finančne naložbe ob tem vrednostno ne presegajo 1% celotnega naložbenega portfelja.

Tržne razmere so bile zaradi koronavirusa covid-19 v letu 2021 še vedno zelo otežene. Dejavnost turizem je med bolj prizadetimi panogami, za katere se pričakuje dolgotrajno okrevanje. Tržne razmere glede spremembe vrednosti naložb se s posledicami širjenja virusa covid-19 spreminjajo, zato ocenjujemo, da je tveganje spremembe poštene vrednosti glede na obstoječi naložbeni portfelj kljub znakom okrevanja, še vedno prisotno. Ocenjujemo, da sta sestava sredstev in struktura virov sredstev ustrezni.

Plačilno sposobnostno tveganje

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da družba ne bo zmogla pravočasno izpolniti svojih finančnih obveznosti.

Družba Sava, d.d., se je tudi v letu 2021 kot posledic pojava okoliščin covid-19 in spremenjene zakonodaje soočala s spremenjenimi predpostavkami predvsem na področju zagotavljanja likvidnosti (omejitve izplačila dividend hčerinske družbe povezana z Zakonom o dodatnih ukrepih za omilitev posledic covid-19 oz. PKP), pri tem pa sama ni bila upravičena do pomoči iz naslova protikoronske zakonodaje. Z dolgoletnim skrbnim in premišljenim ustvarjanjem likvidne rezerve in dodatnimi ukrepi v letu 2021 je Sava, d.d., kljub zaostrenim poslovnim okoliščinam ter izpadu dividend v poslovnem letu 2021 zagotovila sredstva za tekočo likvidnost in nemoteno poravnavo poslovnih obveznosti.

Povezano z uspešno izvedbo pripojitve družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d., smo kot dodatno, s tem povezano tveganje, že ob pričetku postopkov integracije identificirali tveganje uspešne zagotovitve dodatnih denarnih sredstev za pokritje zahtevkov manjšinskih delničarjev družbe Save Turizem, d.d., za izstop iz družbe. Dejansko so bili že v letu 2020 vloženi zahtevki dveh malih delničarjev z 0,56 % deležem za odkup delnic. V teku je pravdni postopek za določitev vrednosti denarnega nadomestila. V zvezi s tem smo z obstoječimi upniki, ki so hkrati lastniki, pri sklenitvi Dodatka št. 2 k Pogodbi o reprogramu dogovorili možnost podpore z njihove strani, saj pričakujemo razplet postopka v tekočem letu.

Savi, d.d., se je plačilno sposobnostno tveganje zmanjšalo s poravnavo obveznosti iz prisilne poravnave v novembru 2019, ko je poplačala finančne obveznosti do vseh upnikov z izjemo treh, ki so hkrati največji lastniki družbe (SDH, d.d., Kapitalska družba, d.d. in York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.A.R.L.) in s katerimi ima dogovorjen odlog plačila dolga do 30.6.2022.

Sava, d.d., ima na dan 31.12.2021 do upnikov pripoznanih za 58.401 tisoč evrov finančnih in poslovnih obveznosti. Vrednost glavnega premoženja družbe Sava, d.d., to je naložbe v odvisno družbo Sava Turizem, d.d., ki je v glavnini dano v zavarovanje terjatev obstoječih upnikov, ob tem bistveno presega višino finančnih obveznosti.

Za poravnavo finančnih obveznosti z zapadlostjo 30.06.2022 so možni različni scenariji, ki terjajo enotno stališče obstoječih upnikov. Ti scenariji so bili že predstavljeni upnikom, ki so se s sklenitvijo Dodatka št. 4 odločili za podaljšanje refinanciranja, pri čemer pa so vsi scenariji še vedno aktualni.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da se bo vrednost finančnega sredstva in stroškov financiranja spreminjala zaradi spreminjanja tržnih obrestnih mer. Sava, d.d., je s sklenitvijo dodatka št. 4 dogovorila nadaljnji odlog plačila obveznosti do 30.06.2022 ter z obrestno mero 6 mesečni EUR + 8 %, katera pa na dolgi rok ni vzdržna. Breme visoke obrestne mere je povečano.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka v poslovnem odnosu ne bo izpolnila svoje obveznosti in bo družbi s tem povzročila finančno škodo. Neposredno je povezano s poslovnim tveganjem in predstavlja nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne. Družba Sava, d.d., pretežni del svojih poslovnih prihodkov ustvari v odnosu do hčerinskih družb, kjer je tveganje za neplačilo kljub pojavu okoliščin povezanih s covid-19, majhno. Ocenjujemo, da je kreditno tveganje nizko.

Valutno tveganje

Valutno tveganje je opredeljeno kot možnost izgube gospodarskih koristi zaradi sprememb deviznega tečaja. Sava, d.d., posluje na evrskem območju, s tem razlogom je valutno tveganje v družbi nizko.

Upravljanje s kapitalom

Sava, d.d., nima programa podeljevanja delniških opcij zaposlenim.

Regulatorni organi nimajo nikakršnih kapitalskih zahtev do matične družbe ali do odvisnih družb Poslovne skupine Sava.

Tveganje neprekinjenega poslovanja

Predvsem zaradi spremenjenih okoliščin v letu 2020, povezanih z epidemijo in posledično nezmožnosti refinanciranja na trgu, je Sava, d.d., z upniki, ki so hkrati trije največji lastniki družbe Sava, d.d., z namenom preprečitve insolventnosti pogodbeno dogovorila odlog zapadlosti finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti, ki skladno z zadnjim dodatkom št. 4 k Pogodbi o reprogramu v plačilo zapadejo 30.06.2022. Premoženje družbe Sava, d.d., ki je v glavnini zastavljeno za zavarovanje terjatev upnikov, ob tem pomembno presega višino finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti družbe in tako poleg ostalih možnosti predstavlja potencialni vir za poplačilo celotnih terjatev upnikov. Namen sklenitve Dodatka št. 4 je bila tudi uskladitev upnikov glede načina njihovega poplačila. Glede na to, da so upniki tudi lastniki, gre za pomembno strateško vprašanje nadaljnjega razvoja.

Iz javne objave lastnika SDH na spletni strani, d. d., dne 25.02.2022 izhaja, da je Nadzorni svet družbe SDH, d.d., podal soglasje k uveljavitvi predkupne pravice za nakup 43,226 % lastniškega deleža kapitalске naložbe v družbi Sava, d. d., od družbe York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg). Družba KAD, d.d., bo predkupno pravico uveljavljala za finančne terjatve Yorka do Save, d.d. Vlada RS je za namen izvajanja aktivnosti, povezanih z uresničevanjem Strategije turizma in v povezavi s sprejetim Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb za leto 2022 dokapitalizirala družbo SDH, d.d., in s tem zagotovila finančna sredstva za uveljavitev predkupne pravice.

Družba Sava, d.d., je dne 01.03.2022 s strani družbe SDH, d.d., Ljubljana, prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev delnic SAVA ter dne 07.03.2022 s strani pooblaščenke delničarja York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za odsvojitev delnic SAVA. Transakcija je pogojena z izpolnitvijo odločnih pogojev.

Družba SDH, d.d., bo po zaključku transakcije imela 61,914 % lastniški delež v Savi, d.d., družba KAD, d.d., pa 28,046 % lastniški delež. Skupni lastniški delež bo tako 89,960-odstoten.

Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavníc posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odločnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

Izvršni direktor in Upravni odbor Save, d.d., ocenjujeta, da so na osnovi predhodno navedenih informacij predpostavke neprekinjenega poslovanja za družbo Sava, d.d., in za Poslovno skupino Sava izpolnjene.

1.2.4. Pojasnila posameznih postavk računovodskih izkazov

1.2.4.1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve

Obračunana amortizacija neopredmetenih sredstev je znašala 3 tisoč evrov (leto 2020: 3 tisoč evrov). Neopredmetena sredstva niso zastavljena.

Preglednica gibanja neopredmetenih sredstev in dolgoročnih aktivnih časovnih razmejitev

	PREMOŽENJSKE PRAVICE	v 000 EUR
NABAVNA VREDNOST	Naložbe v pridobljene pravice do industrijske lastnine in druge pravice	SKUPAJ
Stanje 01.01.2021	27	27
Stanje 31.12.2021	27	27
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 01.01.2021	-21	-21
Amortizacija	-3	-3
Stanje 31.12.2021	-24	-24
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 01.01.2021	6	6
Stanje 31.12.2021	3	3

1.2.4.2. Opredmetena osnovna sredstva

Vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v višini 385 tisoč evrov (31.12.2020: 443 tisoč evrov) je bila v primerjavi s koncem preteklega leta nižja za 58 tisoč evrov. Obračunana amortizacija je znašala 62 tisoč evrov. Opredmetena osnovna sredstva niso zastavljena.

Preglednica gibanja opredmetenih osnovnih sredstev

	v 000 EUR		
NABAVNA VREDNOST	Zgradbe	Druge naprave in oprema	SKUPAJ
Stanje 01.01.2021	459	240	699
Nabava	0	3	3
Prodaja	0	-14	-14
Stanje 31.12.2021	459	229	688
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2021	-84	-171	-255
Prodaja	0	14	14
Amortizacija	-53	-9	-62
Stanje 31.12.2021	-137	-166	-303
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2021	375	68	443
Stanje 31.12.2021	322	63	385

Dodatno razkritje sredstev v poslovnem najemu – poslovni prostori in parkirišča

Vrednost sredstev v poslovnem najemu v višini 322 tisoč evrov (31.12.2020: 375 tisoč evrov) je bila v primerjavi s preteklim letom nižja za 53 tisoč evrov, spremembo pa v celoti predstavlja obračunana amortizacija.

Preglednica gibanja osnovnih sredstev v poslovnem najemu

v 000 EUR		
NABAVNA VREDNOST	Zgradbe	SKUPAJ
Stanje 01.01.2021	459	459
Stanje 31.12.2021	459	459
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 01.01.2021	-84	-84
Amortizacija	-53	-53
Stanje 31.12.2021	-137	-137
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 01.01.2021	375	375
Stanje 31.12.2021	322	322

1.2.4.3. Naložbene nepremičnine

Vrednost naložbenih nepremičnin v višini 1.608 tisoč evrov (31.12.2020: 1.615 tisoč evrov) se je v primerjavi s predhodnim letom znižala za 7 tisoč evrov, kar v celoti predstavlja obračunano amortizacijo.

Sava, d.d., na dan 31.12.2021 nima več naložbenih nepremičnin, danih v najem (31.12.2020: 266 tisoč evrov). Najemna pogodba je potekla v mesecu oktobru 2021, v tem obdobju je bilo pri naložbenih nepremičninah, danih v najem, ustvarjenih 35 tisoč evrov prihodkov, stroškov pa ni bilo. Naložbene nepremičnine niso zastavljene.

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin

v 000 EUR			
NABAVNA VREDNOST	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	SKUPAJ
Stanje 01.01.2021	2.489	350	2.839
Stanje 31.12.2021	2.489	350	2.839
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2021	-1.006	-218	-1.224
Amortizacija	0	-7	-7
Stanje 31.12.2021	-1.006	-225	-1.231
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2021	1.483	132	1.615
Stanje 31.12.2021	1.483	125	1.608

1.2.4.4. Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe v višini 103.011 tisoč evrov (31.12.2020: 103.011 tisoč evrov) predstavljajo 96 odstotkov sredstev družbe. Njihova vrednost se v primerjavi s predhodnim letom ni spremenila.

A. Delnice in deleži v družbah Poslovne skupine Sava

Vrednost delnic in deležev v družbah Poslovne skupine Sava v višini 102.462 tisoč evrov (31.12.2020: 102.462 tisoč evrov) je v primerjavi s koncem predhodnega leta ostala nespremenjena. V celoti jo predstavlja finančna naložba v 53.904.804 delnic oziroma v 95,47 % delež v kapitalu družbe Sava Turizem, d.d.

Za finančne obveznosti Save, d.d., je zastavljenih 48.433.504 delnic SHBR, njihova knjigovodska vrednost pa znaša 92.062 tisoč evrov.

Finančna naložba v družbo Sava Turizem, d.d., je bila za namen računovodskega poročanja 2021 ovrednotena z uporabo metode diskontiranih denarnih tokov. Spodnja vrednost naložbe je bila ocenjena na 143.179 tisoč € (2,66 €/delnico), zgornja vrednost na 183.639 tisoč € (3,41 €/delnico) ter izračunana srednja vrednost v višini 161.931 tisoč € (3,00 €/delnico).

Razkritja v povezavi s sestavo Poslovne skupine Sava, deležem v kapitalu, višino kapitala in poslovnim izidom odvisnih družb so navedena v računovodskem poročilu za Poslovno skupino Sava.

B. Druge delnice in deleži

Vrednost drugih delnic in deležev v višini 549 tisoč evrov (31.12.2020: 549 tisoč evrov) je bila v primerjavi s predhodnim letom nespremenjena. Vse delnice so delnice družb, ki ne kotirajo na borzi.

Med njimi je 4.987 delnic Pokojninske družbe A, d.d., zastavljenih za finančne obveznosti Save, d.d., njihova knjigovodska vrednost pa znaša 498 tisoč evrov.

1.2.4.5. Odložene terjatve za davek

Neobračunane odložene terjatve za davek iz naslova oslabitev dolgoročnih finančnih naložb na dan 31.12.2021 znašajo 915 tisoč evrov (31.12.2020: 915 tisoč evrov).

Višina neobračunanih odloženih terjatev za davek iz naslova davčne izgube z uporabo 19 - odstotne davčne stopnje na dan 31.12.2021 znaša 74.242 tisoč evrov (31.12.2019: 74.574 tisoč evrov).

Skupne neobračunane odložene terjatve za davek na dan 31.12.2021 znašajo 75.157 tisoč evrov (31.12.2020: 75.489 tisoč evrov).

1.2.4.6. Kratkoročne finančne naložbe

Sava, d.d., na dan 31.12.2021 nima **kratkoročnih finančnih naložb** (31.12.2020: 1.100 tisoč evrov), znesek v predhodnem letu je v celoti predstavljal kratkoročno dan depozit poslovni banki z obrestno mero 0,02%.

1.2.4.7. Kratkoročne poslovne terjatve

Preglednica kratkoročnih poslovnih terjatev po dospelosti

	31.12.2021	v 000 EUR	
	SKUPAJ	Dospelo	Nedospelo
Kratkoročne poslovne terjatve	36	0	36
2. Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	1	0	1
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	35	0	35

	31.12.2020	v 000 EUR	
	SKUPAJ	Dospelo	Nedospelo
Kratkoročne poslovne terjatve	97	0	97
1. Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	12	0	12
3. Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	85	0	85

Preglednica stanja in gibanja popravka vrednosti terjatev

	31.12.2021	31.12.2020
Stanje 1.1.	9	14
Zmanjšanje popravka vrednosti	0	-5
Stanje na koncu obdobja	9	9

1.2.4.8. Denarna sredstva

Preglednica denarnih sredstev

	31.12.2021	31.12.2020
Denarna sredstva na transakcijskih računih	862	1.355
Depoziti na odpoklic	1.100	0
Skupaj denarna sredstva	1.962	1.355

1.2.4.9. Kapital

Osnovni kapital

Višina osnovnega kapitala Save, d.d., znaša 29.083 tisoč evrov (31.12.2020: 29.083 tisoč evrov) in je razdeljen na 29.082.968 navadnih, prosto prenosljivih kosovnih imenskih delnic (SAVR), pripadajoči znesek ene delnice je 1,00 EUR.

Kapitalske rezerve

Kapitalske rezerve v višini 43.357 tisoč evrov (31.12.2020: 43.357 tisoč evrov) so nastale v letu 2016 v postopku prisilne poravnave Save, d.d. Predstavljajo razliko med vpisom osnovnega kapitala in vpisom celotnih stvarnih vložkov upnikov v kapital Save, d.d.

Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti

Rezerve, nastale zaradi prevrednotenja dolgoročnih finančnih naložb na pošteno vrednost znašajo 223 tisoč evrov (31.12.2020: 223 tisoč evrov) in v obeh obdobjih v celoti predstavljajo le pozitivno prevrednotenje. V primerjavi s koncem predhodnega leta se niso spremenile.

Spremembe v kapitalu

Vrednost kapitala Save, d.d., je znašala 47.505 tisoč evrov (31.12.2020: 51.648 tisoč evrov) in je bila za 4.143 tisoč evrov nižja kot konec predhodnega leta. Znižanje kapitala je posledica dosežene izgube leta 2021.

Bilančna izguba

Bilančna izguba je na dan 31.12.2021 znašala 25.158 tisoč evrov (31.12.2020: 21.015 tisoč evrov).

Poslovodstvo družbe bo predlagalo pokrivanje bilančne izgube iz kapitalskih rezerv.

1.2.4.10. Izplačilo dividend, tehtano povprečno število delnic in čista izguba na delnico

Izplačilo dividend

Izplačil dividend v letih 2021 in 2020 ni bilo.

Tehtano povprečno število delnic

	31.12.2021	31.12.2020
Število vseh delnic 1.1.	29.082.968	29.082.968
Tehtano povprečno število delnic konec obdobja	29.082.968	29.082.968

Osnovni kapital je razdeljen na 29.082.968 navadnih, prosto prenosljivih kosovnih imenskih delnic, ki imajo vse glasovalne pravice. Vse delnice so v celoti vplačane. Družba nima obveznic, ki bi jih lahko konvertirali v delnice.

Čista izguba, ki pripada delnicam

	31.12.2021	31.12.2020
Čista izguba poslovnega leta (v 000 EUR)	-4.143	-3.804
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se delnic	29.082.968	29.082.968
Osnovna čista izguba na delnico (v EUR)	-0,14	-0,13

Prilagojena čista izguba na delnico je enaka osnovni čisti izgubi na delnico, ker je kapital sestavljen le iz navadnih delnic.

1.2.4.11. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve

Rezervacije v višini 35 tisoč evrov (31.12.2020: 64 tisoč evrov) predstavljajo rezervacije za odpravnine ob odhodu v pokoj in za jubilejne nagrade. Aktuarski preračun rezervacij je bil izveden na dan 31.12.2021.

Preglednica gibanja rezervacij

	Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	SKUPAJ
Stanje 01.01.2021	64	64
Novo oblikovane rezervacije	2	2
Odprava rezervacij	-31	-31
Stanje 31.12.2021	35	35

1.2.4.12. Dolgoročne obveznosti

Dolgoročne obveznosti znašajo 322 tisoč evrov (31.12.2020: 385 tisoč evrov) in so sestavljene iz finančnih obveznosti iz poslovnih najemov sredstev ter iz odloženih obveznosti za davek.

Dolgoročne finančne obveznosti v višini 270 tisoč evrov (31.12.2020: 333 tisoč evrov)

V celoti se nanašajo na finančne obveznosti iz poslovnih najemov poslovnih prostorov in parkirnih mest, ki zapadejo po letu 2022. V primerjavi s koncem preteklega leta so nižje za 63 tisoč evrov, od tega 50 tisoč evrov predstavlja prenos na kratkoročne finančne obveznosti z zapadlostjo v letu 2022, 13 tisoč evrov znižanja pa izhaja iz urejanja števila in vrednosti parkirnih prostorov v poslovnem najemu. Obrestna mera znaša 2,51 %.

Preglednica gibanja dolgoročnih finančnih obveznosti

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Stanje 1.1.	333	400
Druge spremembe poslovni najemi	-13	-17
Prenos na kratkoročni del konec obdobja	-50	-50
Končno stanje	270	333

Preglednica zapadlosti dolgoročnih finančnih obveznosti

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
med 1 in 2 letoma	103	55
med 2 in 5 leti	167	223
nad 5 let	0	55
SKUPAJ	270	333

Obveznosti za odložene davke

Obveznosti za odložene davke v višini 52 tisoč evrov (31.12.2019: 52 tisoč evrov) so oblikovane v povezavi z vrednotenjem finančnih naložb po poštenu vrednosti in se v primerjavi s koncem predhodnega leta niso spremenile. Obračunane so z uporabo 19–odstotne stopnje.

1.2.4.13. Kratkoročne obveznosti

Kratkoročne obveznosti v skupni višini 58.622 tisoč evrov (31.12.2020: 54.609 tisoč evrov) so sestavljene iz:

- kratkoročnih finančnih obveznosti v višini 50.894 tisoč evrov (31.12.2020: 50.894 tisoč evrov),
- kratkoročnih poslovnih obveznosti v višini 7.728 tisoč evrov (31.12.2020: 3.715 tisoč evrov).

Kratkoročne finančne obveznosti znašajo 50.894 tisoč evrov (31.12.2020: 50.894 tisoč evrov). V primerjavi s koncem leta 2020 se vrednostno niso spremenile, znižale so se za 50 tisoč evrov zaradi odplačil ter zvišale prav tako za 50 tisoč evrov iz naslova prenosa iz dolgoročnih na kratkoročne finančne obveznosti. Vsi dogodki so povezani z obveznostmi iz poslovnih najemov.

Višina kratkoročnih finančnih obveznosti do upnikov:

- Slovenski državni holding, d.d., v višini 22.427,5 tisoč evrov,
- Kapitalska družba, d.d., v višini 22.427,5 tisoč evrov,
- York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.A.R.L. v višini 5.989 tisoč evrov,
- najemodajalci (poslovni najemi) v višini 50 tisoč evrov, obrestna mera je 2,51 %, ta posojila niso zavarovana.

Reprogramiranje zavarovanih finančnih obveznosti:

- Sava, d.d., je izpolnila vse obveznosti iz prisilne poravnave in dne 28.11.2019 poplačala finančne obveznosti do vseh upnikov z izjemo treh, ki so hkrati največji lastniki Save, d.d.: Slovenski državni holding, d.d., Kapitalska družba, d.d., in York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.A.R.L., s katerimi se je s sklenitvijo Pogodbe o reprogramu dogovorila za odlog plačila do 30.04.2020 ter obrestno mero 6m EURIBOR+4 %.
- Dne 29.04.2020 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 1 k Pogodbi o reprogramu z dne 15.11.2019, v katerem je dogovorila podaljšanje roka zapadlosti finančnih obveznosti do 30.10.2020 ter obrestno mero 6mEURIBOR+4 %.
- Dne 07.09.2020 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 2 k Pogodbi o reprogramu z dne 15.11.2019, v katerem je dogovorila podaljšanje roka zapadlosti finančnih obveznosti do 30.06.2021 ter obrestno mero v višini 6mEURIBOR + 8 % z veljavnostjo od vključno 01.09.2020 dalje.
- Dne 25.05.2021 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 3 k Pogodbi o reprogramu z dne 15.11.2019, v katerem je dogovorila podaljšanje roka zapadlosti finančnih obveznosti do 30.09.2021, obrestna mera v višini 6mEURIBOR + 8 % pa je ostala nespremenjena.
- Dne 30.09.2021 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 4 k Pogodbi o reprogramu z dne 15.11.2019, v katerem je dogovorila podaljšanje roka zapadlosti finančnih obveznosti do 30.06.2022, obrestna mera v višini 6mEURIBOR + 8 % pa je ostala nespremenjena.
- Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odložnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

Zavarovanje finančnih obveznosti:

- Upniki so v zavarovanje prejeli 48.433.504 delnic družbe Sava Turizem, d.d., ter 4.987 delnic Pokojninske družbe A, d.d. Knjigovodska vrednost zastavljenih sredstev znaša 92.560 tisoč evrov.

Preglednica delitve posojil glede na fiksno in variabilno obrestno mero

v 000 EUR			
	Fiksna obrestna mera	Variabilna obrestna mera	SKUPAJ
dolgoročna posojila	270	0	270
kratkoročna posojila	50	50.844	50.894
SKUPAJ	320	50.844	51.164

Kratkoročne poslovne obveznosti

Kratkoročne poslovne obveznosti znašajo 7.728 tisoč evrov (31.12.2020: 3.715 tisoč evrov). Med njimi je za 441 tisoč evrov nadomestil za reprogram posojil ter za 7.056 tisoč evrov obveznosti iz obresti, ki v plačilo zapadejo 30.06.2022.

Ostale poslovne obveznosti Sava, d.d., poravnava skladno z dogovorjenimi plačilnimi pogoji.

Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročne poslovne obveznosti do družb v skupini	97	6
– poslovne obveznosti iz poročuna BZ 2021	97	6
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	467	470
– nadomestila za reprogram posojil*	441	441
– redne poslovne obveznosti	26	29
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	1	0
Druge kratkoročne poslovne obveznosti	7.163	3.239
a) Obveznosti iz obresti za prejeta posojila	7.056	2.932
b) Obveznosti za plače in druge prejeme	105	304
– obveznosti za neto plače in neto druge prejeme	49	122
– obveznosti do države (prispevki na in iz plač)	56	182
c) Obveznosti do države	0	2
d) Druge obveznosti	2	1
SKUPAJ KRATKOROČNE POSLOVNE OBVEZNOSTI	7.728	3.715

1.2.4.14. Povzetek vseh obveznosti do upnikov po stanju na dan 31.12.2021 in z rokom zapadlosti 30.09.2021

v EUR					
Upnik	Obveznost iz glavnice prejetih posojil	Obveznost iz natečenih obresti	Obveznost iz nadomestil za reprogram	Obveznost iz davčnega odtegljaja	SKUPAJ
SDH, d.d.	22.427.456,85	3.112.432,65	220.418,20	0,00	25.760.307,70
KAD, d.d.	22.427.456,81	3.112.432,65	220.418,20	0,00	25.760.307,66
York	5.989.010,01	789.584,52	59.890,10	41.557,10	6.880.041,73
SKUPAJ	50.843.923,67	7.014.449,82	500.726,50	41.557,10	58.400.657,09

1.2.4.15. Kratkoročne pasivne časovne razmejitve

Kratkoročne pasivne časovne razmejitve v višini 561 tisoč evrov (31.12.2020: 955 tisoč evrov) so se glede na konec predhodnega leta neto znižale za 394 tisoč evrov, neto znižanje je v pretežni meri posledica ugodno razrešenega spora z Banko Slovenije. Med njimi pretežni delež predstavljajo rezervacije, povezane s stroški dela, z nadomestilom za refinanciranje finančnih obveznosti za upnika York ter z vračunanimi stroški za storitve, ki se nanašajo na poslovno leto 2021.

1.2.4.16. Čisti prihodki od prodaje in drugi poslovni prihodki

Čisti prihodki od prodaje, ki so bili doseženi v višini 774 tisoč evrov (leto 2020: 837 tisoč evrov), v 95 odstotkih predstavljajo prodajo v okviru Poslovne skupine Sava. Prihodki so bili sestavljeni iz nadomestila za uporabo blagovne znamke, iz opravljanja notranje revizijskih storitev ter iz najemnine za naložbeno nepremičnino. Čisti prihodki od prodaje so bili v celoti doseženi v Sloveniji.

Druge poslovne prihodke v višini 194 tisoč evrov (leto 2020: 29 tisoč evrov) v pretežni meri predstavlja odprava v preteklosti oblikovanih rezervacij za stroške dela zaradi poslovne reorganizacije družbe.

Preglednica sestave čistih prihodkov od prodaje

v 000 EUR		
	2021	2020
Čisti prihodki od prodaje storitev	737	793
Čisti prihodki od najemnin	37	44
Skupaj čisti prihodki od prodaje	774	837

1.2.4.17. Stroški po funkcionalnih skupinah

v 000 EUR		
	2021	2020
Stroški splošnih dejavnosti	1.345	2.245
SKUPAJ	1.345	2.245

1.2.4.18. Stroški blaga, materiala in storitev

V strukturi operativnih stroškov stroški blaga, materiala in storitev predstavljajo 46 %. Dosegajo vrednost 617 tisoč evrov (leto 2020: 1.157 tisoč evrov). V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so bili nižji za 47 %.

Med stroški storitev je bilo tudi za 5 tisoč evrov stroškov iz najemov malih vrednosti ter iz neodbitnega DDV deleža iz poslovnih najemov.

Preglednica stroškov blaga, materiala in storitev po vrstah stroškov

v 000 EUR		
	2021	2020
Stroški materiala	25	26
Stroški transportnih storitev	4	5
Stroški storitev vzdrževanja	35	54
Stroški najemnin	5	9
Nadomestila stroškov delavcev	1	1
Stroški plačilnega prometa, bančnih storitev, zavarovalnih premij ter nadomestil za reprogram posojil	60	605
Stroški intelektualnih in osebnih storitev	269	266
Stroški sejmov, reklame in reprezentance	15	15
Stroški drugih storitev	203	176
SKUPAJ	617	1.157

1.2.4.19. Stroški dela

Stroški dela v višini 640 tisoč evrov (leto 2020: 980 tisoč evrov) v strukturi operativnih stroškov predstavljajo 44 %. Mednje so vključene tudi dodatne potencialne obveznosti do zaposlencev. V primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta so bili nižji za 35 %.

V družbi Sava, d.d., je bilo na dan 31.12.2021 zaposlenih 5 sodelavcev (31.12.2020: 11 zaposlenih). Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur je v letu 2021 znašalo 8,50 zaposlenih (leto 2020: 11,55). Družba med stroški dela izkazuje obračunane premije dodatnega pokojninskega zavarovanja v višini 10 tisoč evrov.

Preglednica stroškov dela

v 000 EUR		
	2021	2020
Bruto plače	466	658
Stroški socialnih zavrovanj zaposlenih	33	46
Drugi stroški dela	141	276
Skupaj stroški dela	640	980

1.2.4.20. Odpisi vrednosti

Stroške odpisov vrednosti v višini 72 tisoč evrov (leto 2020: 81 tisoč evrov) predstavlja obračunana amortizacija, od tega je 53 tisoč evrov amortizacije povezane s poslovnimi najemi sredstev.

1.2.4.21. Finančni prihodki iz deležev

Finančne prihodke iz deležev v višini 18 tisoč evrov (leto 2020: 3 tisoč evrov) predstavljata prejeti dividendi iz dveh manjših finančnih naložb, razpoložljivih za prodajo.

1.2.4.22. Finančni odhodki

Finančni odhodki v skupni višini 4.134 tisoč evrov (leto 2020: 2.769 tisoč evrov) se v znesku 4.124 tisoč evrov nanašajo na 6m EUR+8% obresti na zavarovane finančne obveznosti, v znesku 10 tisoč evrov pa predstavljajo obresti iz poslovnih najemov sredstev.

1.2.4.23. Drugi prihodki in drugi odhodki

Izid iz izrednih dogodkov je bil pozitiven v višini 350 tisoč evrov (leto 2020: 341 tisoč evrov) in je bil sestavljen iz:

- izrednih prihodkov v višini 325 tisoč evrov iz odprave rezervacij zaradi ugodno zaključenega spora z Banko Slovenije,
- raznih izrednih prihodkov v višini 30 tisoč evrov,
- izrednih odhodkov v višini 5 tisoč evrov.

1.2.4.24. Davek od dohodka

Sava, d.d., za leto 2021 nima obračunane obveznosti za plačilo davka od dohodka. Družba v letu 2021 davčnih olajšav ni uveljavljala, ker je izkazana davčna izguba. Družba ima na dan 31.12.2021 neizkoriščeno davčno izgubo v višini 390.747 tisoč evrov.

Preglednica ugotavljanja razlike med dejansko in izračunano davčno stopnjo

v 000 EUR				
	2021		2020	
	Stopnja	Znesek	Stopnja	Znesek
Dobiček pred davki		-4.143		-3.804
Davek od dobička z uporabo uradne stopnje	19%	-787	19%	-723
Vpliv davčnih stopenj v drugih državah		0		0
Zneski, ki negativno vplivajo na davčno osnovo		3.794		2.630
– znesek iz naslova povečanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		0		0
– znesek iz naslova zmanjšanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		3.794		2.630
– znesek odhodkov za katere je bil odtegnjen davek		0		0
– morebitno ostali zneski, ki vplivajo na povečanje davčne osnove		0		0
Učinek povečane davčne stopnje na posebne dobičke		0		0
Zneski, ki pozitivno vplivajo na davčno osnovo		427		1.198
– znesek iz naslova zmanjšanja prihodkov na raven davčno priznanih prihodkov		427		16
– znesek iz naslova povečanja odhodkov na raven davčno priznanih odhodkov		0		1.166
– morebitni ostali zneski, ki vplivajo na zmanjšanje osnove		0		16
Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja pri spremembah računovodskih usmeritev		0		0
Davčne olajšave		0		0
– uporabljene, ki vplivajo na zmanjšanje davčne obveznosti		0		0
– preostale za koriščenje v naslednjih letih		0		0
Davčna izguba				
– uporabljena, ki vpliva na zmanjšanje davčne obveznosti		0		0
– nastala v tekočem letu - preostala za koriščenje v naslednjih letih		776		2.372
Prilagoditev za pretekla leta		0		0
ODMERJENI DAVEK TEKOČEGA LETA	0,0 %	0	0,0 %	0
Povečanje/zmanjšanje odloženega davka		0		0
DAVEK V IZKAZU POSLOVNEGA IZIDA	0,0 %	0	0,0 %	0

1.2.4.25. Terjatve in obveznosti za odložene davke

Preglednica terjatev in obveznosti za odložene davke

v 000 EUR			
31.12.2021	Terjatve	Obveznosti	Neto
Finančne naložbe	0	52	-52
SKUPAJ	0	52	-52

v 000 EUR			
31.12.2020	Terjatve	Obveznosti	Neto
Finančne naložbe	0	52	-52
SKUPAJ	0	52	-52

1.2.4.26. Deleži v dobičku

Skupščina ni odobrila nobenih deležev v dobičku.

1.2.5. Druga razkritja

1.2.5.1. Pogojna sredstva in pogojne obveznosti

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Zastava vrednostnih papirjev	92.560	92.560
SKUPAJ	92.560	92.560

Delnice, dane v zastavo za finančne obveznosti

Za finančne obveznosti Save, d.d., so zastavljene delnice v skupni višini 92.560 tisoč evrov:

- 48.433.504 delnic Sava Turizma, d.d., v vrednosti 92.062 tisoč evrov,
- 4.987 delnic Pokojninske družbe A, d.d., v vrednosti 498 tisoč evrov.

1.2.5.2. Merjenje poštenih vrednosti

Delnice in deleži

Poštena vrednost delnic, ki kotirajo na borzi, je enaka objavljenemu enotnemu tečaju teh delnic na dan bilance stanja. Poštena vrednost delnic in deležev, ki ne kotirajo, je enaka nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitne oslabitve na osnovi preverjanja znakov oslabitve.

Dana in prejeta posojila

Poštena vrednost je ocenjena kot diskontirana vrednost pričakovanih denarnih tokov iz glavnice. Pri tem je efektivna obrestna mera enaka pogodbeni obrestni meri.

Kratkoročne terjatve in obveznosti

Za poslovne terjatve z rokom dospelosti, krajšim od enega leta, predpostavljamo, da njihova knjigovodska vrednost izraža pošteno vrednost.

Preglednica poštenih vrednosti finančnih instrumentov

v 000 EUR				
	31.12.2021		31.12.2020	
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Vrednostni papirji, na razpolago za prodajo	549	549	549	549
Kratkoročne terjatve	36	36	97	97
Dana posojila	0	0	1.100	1.100
Denar in denarni ustrezniki	1.962	1.962	1.355	1.355
Dolgoročna posojila	-270	-270	-333	-333
Kratkoročna posojila	-50.894	-50.894	-50.894	-50.894
Kratkoročne poslovne obveznosti	-7.728	-7.728	-3.715	-3.715

1.2.5.3. Povezane stranke

Povezane stranke vključujejo odvisne družbe v Poslovni skupini Sava, lastnike družbe Sava, d.d.*, z lastniki povezane družbe**, člane upravnega odbora družbe in člane komisij pri upravnem odboru ter izvršnega direktorja družbe.

**Pri razkrivanju poslov z lastniki so vključeni lastniki z več kot 20-odstotnim lastništvom, lahko tudi z manjšim deležem, če gre za pomembno informacijo.*

***Pri razkrivanju poslov z lastniki povezanimi družbami so uporabljeni naslednji kriteriji:*

- so tiste družbe, ki so več kot 20 odstotne lastnice družbe, ki je lastnica Save, d.d.,
- so tiste družbe, v katerih imajo družbe lastnice Save, d.d., več kot 20-odstoten lastniški delež,
- vrednost poslov za navedene družbe razkrivamo v skupnem znesku,
- v kolikor bo skupna vrednost poslov manjša od 100 tisoč evrov, poslov ne razkrivamo.

Poslovni odnosi med družbami v Poslovni skupini Sava

Poslovni odnosi med Savo, d.d., in odvisnimi družbami se nanašajo le na medsebojno opravljene storitve.

Posli med družbami Poslovne skupine Sava se opravljajo po enakih pogojih, kakršni veljajo v običajnem premišljenem poslovanju. Kapital odvisnih družb na dan 31.12.2021, prihodki iz poslovanja in čisti poslovni izid odvisnih družb za obdobje januar – december 2021 so razkriti v računovodskem poročilu za Poslovno skupino Sava.

Prihodki in odhodki Save, d.d., doseženi pri poslovanju z odvisnimi družbami

v 000 EUR				
Družba	Poslovni prihodki jan-dec 2021	Poslovni odhodki jan-dec 2021	Finančni prihodki jan-dec 2021	Finančni odhodki jan-dec 2021
Dejavnost TURIZEM	737	69	0	0
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	737	69	0	0

Terjatve in obveznosti Save, d.d., izkazane do odvisnih družb

v 000 EUR				
Družba	Poslovne terjatve 31.12.2021	Poslovne obveznosti 31.12.2021	Finančne terjatve 31.12.2021	Finančne obveznosti 31.12.2021
Dejavnost TURIZEM	0	147	0	0
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	0	147	0	0

Poslovni odnosi z lastniki Save, d.d., in z lastniki povezanimi družbami

Obveznosti do lastnikov v skupni višini 58.401 tisoč evrov (31.12.2020: 54.259 tisoč evrov) se nanašajo na finančne obveznosti iz prejetih posojil, na poslovne obveznosti iz natečenih obresti in na poslovne obveznosti iz nadomestil za reprogram posojil. Odhodki v skupni višini 4.124 tisoč evrov (leto 2020: 3.307 tisoč evrov), predstavljajo obračunane obresti iz finančnih obveznosti.

Posli z lastniki povezanimi družbami ne presegajo 100 tisoč evrov, zato jih skladno z usmeritvijo ne razkrivamo.

Preglednica poslov z lastniki in z lastniki povezanimi družbami

v 000 EUR				
Povezane osebe	Odpрте terjatve na dan 31.12.2021	Odpрте obveznosti na dan 31.12.2021	Prihodki v obdobju 1-12 2021	Odhodki v obdobju 1-12 2021
Posli z lastniki (nad 20%)				
York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.à r.l.	0	6.880	0	486
Slovenski državni holding, d.d.	0	25.760	0	1.819
Kapitalska družba, d.d.	0	25.760	0	1.819
SKUPAJ	0	58.401	0	4.124
Posli z lastniki povezanimi družbami	0	0	0	0
SKUPAJ	0	58.401	0	4.124

Odnosi s fizičnimi osebami

Lastništvo delnice Sava na dan 31.12.2021

Člani upravnega odbora, komisij upravnega odbora in izvršni direktor Save, d.d., nimajo v lasti delnic Sava.

Prejemki izvršnega direktorja v letu 2021

Bruto prejemki izvršnega direktorja so v letu 2021 znašali 149 tisoč evrov. Sestavljeni so bili iz fiksnih in variabilnih prejemkov ter iz bonitet.

Prejemki članov upravnega odbora in članov komisij v letu 2021

Bruto prejemki članov Upravnega odbora in članov komisij so v letu 2021 znašali 105 tisoč evrov. Sestavljeni so bili iz plačil za opravljanje funkcije in iz sejin.

Prejemki zaposlenih po individualnih pogodbah v letu 2021

Na dan 31.12.2021 je bilo na podlagi individualnih pogodb zaposlenih 5 sodelavcev (31.12.2020: 10 sodelavcev). Bruto prejemki so znašali 496 tisoč evrov in so bili sestavljeni iz fiksnih in variabilnih prejemkov ter iz bonitet.

Terjatve in obveznosti Save, d.d., do povezanih fizičnih oseb

Sava, d.d., nima terjatev do povezanih fizičnih oseb. Obveznosti do povezanih fizičnih oseb se nanašajo na v decembru 2021 obračunane stroške dela, ki so bili izplačani v januarju 2022.

1.2.5.4. Razkritje poslov z izbranim revizorjem

Vrednost revidiranja posamičnih računovodskih izkazov družbe Sava, d.d., in konsolidiranih računovodskih izkazov Poslovne skupine Sava za leto 2021 po pogodbi, sklenjeni z družbo BDO revizija, d.o.o., je znašala 8 tisoč evrov brez DDV (leto 2020 – Pogodba sklenjena z družbo Deloitte revizija, d.o.o.: 21 tisoč evrov brez DDV).

1.2.5.5. Poročilo o pomembnejših sporih in Zahtevkov za odkup delnic manjšinskih lastnikov

A. Sava, d.d., kot tožena stranka

V letu 2021 Sava, d.d., ni bila udeležena v nobenem sporu kot tožena stranka.

B. Sava, d.d., kot tožeča stranka

Tožena stranka: Banka Slovenije (zaključeno)

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v sodbi z dne 19.01.2021 ugotovilo, da je v obravnavani zadevi dne 22.03.2020 nastopilo absolutno zastaranje pregona prekrškov, zato je ugodilo zahtevi Vrhovnega državnega tožilstva Republike Slovenije za varstvo zakonitosti in izpodbijano pravnomočno sodbo spremenilo tako, da je ustavilo postopek o prekrških zoper pravno in odgovorno osebo.

Tožena stranka: RS MF, FURS

- V letu 2017 je bila sprejeta novela ZDavP-2J, kjer je določena 7–odstotna zamudna obrestna mera. Kljub temu, da so bile obveznosti iz domnevno premalo plačanega DDV v višini 348 tisoč € poravnane leta 2011 (in je v teku pravdni postopek), je bila v ponovnem inšpekcijskem nadzoru FURS-a dne 08.06.2017 izdana odločba, s katero je bilo naloženo plačilo zamudnih obresti v višini 201 tisoč €. Naložena obveznost je bila poravnana dne 06.07.2017.
- Vložena je bila pritožba, s katero smo pojasnili, da ob uveljavitvi novele zakona davčne obveznosti niso obstajale, zato se na njih novela ne more nanašati oziroma ne more imeti pravnega učinka. Zaključek davčnega organa pomeni očitno neustavno retroaktivno uporabo zakona na že zaključena pravna razmerja. Pritožba je bila odstopljena v reševanje Ministrstvu za finance, ki je pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo.
- Dne 11.12.2017 je bila na Upravno sodišče RS vložena Tožba v upravnem sporu zoper celotno Odločbo FURS-a z dne 08.06.2017.
- Dne 30.08.2019 je bila na Upravno sodišče RS vložena urgencia in sicer predvsem iz razloga, ker je sodišče v vmesnem času na podlagi sklepa Vrhovnega sodišča RS v podobni zadevi drugega tožnika sprejelo sodbo, v kateri je zavzelo stališče, ki bi Savi, d.d., moralo koristiti v predmetni zadevi.
- Dne 07.10.2019 je Upravno sodišče RS Tožbo zoper celotno odločbo FURS-a zavrnilo.
- Dne 05.11.2019 je bil na Vrhovno sodišče RS podan Predlog za dopustitev revizije.
- Dne 02.09.2020 je Vrhovno sodišče RS dopustilo revizijo zoper sodbo Upravnega sodišča RS v dveh vprašanjih, ki se nanašata na retroaktivnost uporabe povečane (7%) obrestne mere ter glede uporabe obrestne mere (obrestovanja) tudi za tiste davčne zavezance, ki so svojo obveznost v celoti izpolnile že pred uveljavitvijo novele (tako kot Sava, ki je sporne obveznosti poravnala v postavljenih rokih).
- Dne 05.10.2020 je bila na Upravno sodišče RS oddana Revizija zoper sodbo Upravnega sodišča.
- Dne 23.11.2020 smo v vednost prejeli odgovor tožene stranke RS Ministrstva za finance Upravnemu sodišču Slovenije. Po oceni odvetnika tožena stranka ne navaja nobenih relevantnih razlogov, ki bi nasprotovali argumentom revizije.
- Dne 10.06.2021 smo prejeli odgovor Vrhovnega sodišča RS, v katerem se strinja z argumenti o neustavnosti zakonske ureditve (ZDavP-2) in je v tem smislu sedaj podalo zahtevo za oceno ustavnosti na Ustavno sodišče RS. Iz navedenih razlogov je prekinilo postopek odločanja o reviziji do odločitve Ustavnega sodišča. Po mnenju odvetnika, ki nas zastopa v tej zadevi, so izpostavljeni argumenti Vrhovnega sodišča RS (ki sledijo našim) tako močni, da bi na njihovi podlagi tudi Ustavno sodišče moralo ugotoviti neustavnost izpodbijane zakonske ureditve, s tem pa bi odpadla pravna podlaga za izpodbijano odločbo FURS-a. Časovno gledano pa bo navedena odločitev Vrhovnega sodišča celoten postopek žal podaljšala za najmanj 3 leta.

C. Zahtevki za odkup delnic manjšinskih delničarjev v družbi Sava Turizem, d.d.

- Sava, d.d., je 27.11.2020 prejela dva zahtevka za odkup delnic manjšinskih delničarjev. Oba manjšinska delničarja se poleg navedenih delnic, ki so vpisane v KDD, sklicujeta na nepravdni postopek opr. št. Ng 25/2020, v katerem delničarja zagovarjata, da je bilo v postopku pripojitve družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d., zaradi neustreznega menjalnega razmerja delničarjema določeno prenizko število delnic v združeni družbi Sava Turizem, d.d.
- Sava, d.d., je glede na nejasnost zahteve, skladno s pravnim mnenjem delničarja pozvala, da se izjasnita, na katere delnice se njuna zahteva nanaša.
- Dne 4.1.2021 in 14.1.2021 je družba Sava, d.d., prejela poziva sodišča k predlogu za sodno določitev primerne denarnega nadomestila za izstop omenjenih manjšinskih delničarjev.
- Sava, d.d., je preko pravnega zastopnika skladno z določenim rokom sodišču podala odgovor, s katerim ne oporeka dejstvu, da imata manjšinska delničarja pravico izstopiti in ob tem pojasnila nekatere napačne predpostavke prejetih zahtev delničarjev.
- Sodišče je v primeru enega manjšinskega delničarja postopek začasno prekinilo, saj je odločitev odvisna od enega od postopkov v teku, na katerega se manjšinski delničar sklicuje (sodni preizkus menjalnega razmerja ob pripojitvi družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d.). V drugem primeru je sodišče za dan 31.3.2021 razpisalo prvi narok. Pravni zastopnik Save, d.d., je tudi v tem primeru predlagal začasno prekinitev postopka, vendar sodišče predlogu ni ugodilo. 2.6.2021 je na sodišču potekal narok z zaključki, da bo sodišče pridobilo mnenje poravnalnega odbora, za delo katerega je Sava, d.d., založila predujem v višini 10.000 evrov. Sodišče bo na podlagi sklepa z dne 24.6.2021 pridobilo mnenje poravnalnega odbora.
- Skladno z določilom 2.4 Dodatka št. 2 k Pogodbi o reprogramu, ki naslavlja problematiko potencialnega izstopa manjšinskih delničarjev, je Sava, d.d., na upnike 18.1.2021 naslovila predlog za zagotovitev sredstev za izstop oziroma izključitev manjšinskih delničarjev družbe Sava Turizem, d.d. Glede na neenotnost upnikov o zagotovitvi sredstev odločitev o iztisniti manjšinskih delničarjev, kot je bila opredeljena v Strategiji, ni bila sprejeta, temveč potekata posamična postopka za izstop.
- Upravni odbor Save, d.d., je glede na zahtevo poravnalnega odbora v mesecu oktobru sprejel sklep, da se odgovori na ponudbo za nadomestilo s strani enega od predlagateljev nasprotno ponudbo pod pogojem, da bo Sava, d.d., pridobila potrebna sredstva s strani upnikov ali delničarjev. Nasprotna stranka ponudbe ni sprejela, zato bo poravnalni odbor predlagal izbor cenilca in cenitev uporabil za določitev primerne denarnega nadomestila.

1.2.5.6. Vpliv dogodkov po dnevu bilance stanja na računovodske izkaze Save, d.d.

Dogodki, nastali po dnevu bilance stanja, niso take narave, da bi vplivali na stanje sredstev in obveznosti, ki so izkazani v računovodskih izkazih Save, d.d., na dan 31.12.2021, ali na predpostavko o časovni neomejenosti delovanja družbe.

Pojasnjujemo pa naslednje druge dogodke po dnevu bilance stanja:

- Družba Sava, d.d., je dne 09.02.2022 s strani delničarja Nova KBM prejela Obvestilo o objavi javnega poziva za oddajo nezavezujočih ponudb za nakup 496.851 delnic izdajatelja Sava, d.d., kar predstavlja 1,71 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d.
- Družba Sava, d.d., je dne 09.02.2022 s strani pooblaščenke delničarja York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l. prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev, iz katerega izhaja, da je bil dne 31.01.2022 podpisan zavezovalni pravni posel za odsvojitve deleža /delnic, ki pa je pogojen z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni. Iz obvestila je bilo razvidno, da bi družba York v primeru izpolnitve določenih pogojev in s tem zaključkom transakcije iz zavezovalnega pravnega posla odsvojila 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d. Do spremembe pomembnih deležev ni prišlo.
- Družba Sava, d.d., je dne 10.02.2022 s strani pooblaščenca družbe Prestige SL, Madžarska, prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev – to je o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., in kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d., sklenitev posla pa je pogojena z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni. Do spremembe pomembnih deležev ni prišlo.
- Družba Sava, d.d., je dne 01.03.2022 na osnovi uveljavitve predkupne pravice z dnem 28.02.2022 s strani družbe Slovenski državni holding, d.d., Ljubljana, prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev – to je o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d., sklenitev posla pa je pogojena z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni.
- Družba Sava, d.d., je dne 07.03.2022 s strani pooblaščenke delničarja York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l. prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev, iz katerega izhaja, da je bil dne 28.02.2022 zaradi uveljavitve predkupne pravice sklenjen nov zavezovalni pravni posel za odsvojitve deleža /delnic, ki pa je pogojen z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni. Iz obvestila je bilo razvidno, da bi družba York v primeru izpolnitve določenih pogojev in s tem zaključkom transakcije iz zavezovalnega pravnega posla odsvojila 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d.
- Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnih posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odložnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.
- Sava, d.d., je dne 07.01.2022 podpisala Pogodbo o prodaji nepremičnine Pokrajinski arhiv Maribor. Kupnina je bila v celoti poravnana dne 14.02.2022.

1.3. Izjava upravnega odbora in posloводства za Savo, d.d.

Upravni odbor potrjuje računovodske izkaze družbe Sava, d.d., Ljubljana, za obdobje, končano 31.12.2021, sestavljene v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe in izidov njenega poslovanja za obdobje januar – december 2021.

Posloводство je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Slovenskimi računovodskimi standardi.

Ljubljana, 30. 5. 2022

Izvršni direktor Save, d.d.
Gregor Rovaršek

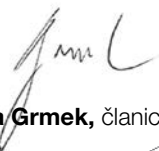
Upravni odbor Save, d.d.

Klemen Boštjančič, predsednik

Dejan Rajbar, namestnik predsednika

Vanessa Grmek, članica

Matej Narat, član

Aleš Škoberne, član

1.4. Poročilo neodvisnega revizorja za družbo Sava, d.d.

Tel: +386 1 53 00 920
Fax: +386 1 53 00 921
info@bdo.si
www.bdo.si

Cesta v Mestni trg 1
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Družbenikom družbe:
Sava d.d.
Dunajska cesta 152
1000 Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze gospodarske družbe SAVA d.d., ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2021, ter izkaz poslovnega izida, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz denarnih tokov in izkaz gibanja kapitala za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj družbe SAVA d.d. na dan 31. decembra 2021 in njeno finančno uspešnost ter denarne tokove za tedaj končano leto v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi (SRŠ).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA. Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve

Tveganje plačilne sposobnosti

V pojasnilu 1.2.3 Obvladovanje finančnih tveganj k računovodskim izkazom Družba pojasnjuje, da je z upniki, ki so hkrati največji lastniki Družbe pogodbeno dogovorila odlog zapadlih finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti do 30.6.2022, v usklajevanju pa je še dodaten odlog zapadlosti do 30.9.2022. Družba ocenjuje, da pomeni ta odlog zadosten čas za izpolnitev transakcij med lastniki in Družbo in za izpolnitev odloženih pogojev v zvezi s temi transakcijami. V istem pojasnilu Družba podrobno opisuje obvladovanje tveganja plačilne sposobnosti. Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Druga zadeva

Računovodske izkaze družbe SAVA d.d. za leto, ki se je končalo 31. decembra 2020, je revidiral drug revizor, ki je 31. marca 2021 o njih izrazil neprilagojeno mnenje.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno posloводство. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila družbe SAVA d.d., vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati.

V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

BDO Revizija d.o.o., slovensko društvo z omejeno odgovornostjo, je članica BDO mreže nacionalnih in mednarodnih mrež, ki so del svetovne mreže neodvisnih družabnih firm. BDO Revizija d.o.o. ni odgovorna za vse informacije, ki niso del tega poročila. BDO Revizija d.o.o. ni odgovorna za vse informacije, ki niso del tega poročila. BDO Revizija d.o.o. ni odgovorna za vse informacije, ki niso del tega poročila.

Odgovornost posloводства in upravnega odbora

Posloводство je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo posloводства potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Posloводство je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava posloводство podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Upravni odbor je odgovoren za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij upravnega odbora;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbujejo dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Upravni odbor med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah, vključno z morebitnimi pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 23.5.2022

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1, Ljubljana

Nadja Kranjc
Pooblaščenca revizorka
Direktorica

2. Računovodski izkazi s pojasnili za Poslovno skupino Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

2.1. Konsolidirani računovodski izkazi Poslovne skupine Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

Konsolidirani izkaz finančnega položaja

v 000 EUR			
	Pojasnila	31.12.2021	31.12.2020
SREDSTVA			
Nepremičnine, naprave in oprema	2.3.7.	219.701	231.906
Neopredmetena sredstva	2.3.8.	683	657
Naložbene nepremičnine	2.3.9.	4.752	5.013
Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida	2.3.10.	722	691
Dolgoročna posojila in terjatve	2.3.11.	2.026	26
Dolgoročna sredstva		227.884	238.293
Sredstva za prodajo	2.3.12.	65	563
Zaloge	2.3.13.	558	529
Poslovne in druge terjatve	2.3.14.	4.925	4.236
Dana posojila	2.3.15.	11.800	15.600
Denar in denarni ustrezniki	2.3.16.	36.417	15.920
Kratkoročna sredstva		53.765	36.848
Sredstva		281.649	275.141
KAPITAL IN DOLGOVI			
Osnovni kapital		29.083	29.083
Vplačani presežek kapitala		43.357	43.357
Rezerve za pošteno vrednost		-502	-167
Zadržani čisti dobiček/izguba		29.011	27.140
Kapital, pripisan lastnikom obvladujočega podjetja		100.949	99.413
Neobvladujoči delež		7.541	7.263
Kapital	2.3.17.	108.490	106.676

v 000 EUR			
	Pojasnila	31.12.2021	31.12.2020
Dolgoročne rezervacije	2.3.18.	6.769	4.318
Razmejene državne podpore	2.3.19.	5.197	6.066
Prejeta dolgoročna posojila	2.3.20.	70.044	78.487
Dolgoročne poslovne obveznosti		17	31
Odložene obveznosti za davek	2.3.21.	2.556	2.753
Dolgoročni dolgovi		84.583	91.655
Kratkoročne finančne obveznosti	2.3.20.	55.942	56.555
Kratkoročne poslovne obveznosti	2.3.22.	20.719	10.616
Kratkoročne rezervacije (PČR)	2.3.23.	11.915	9.639
Kratkoročni dolgovi		88.576	76.810
Dolgovi skupaj		173.159	168.465
Kapital in dolgovi		281.649	275.141

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Konsolidirani izkaz poslovnega izida

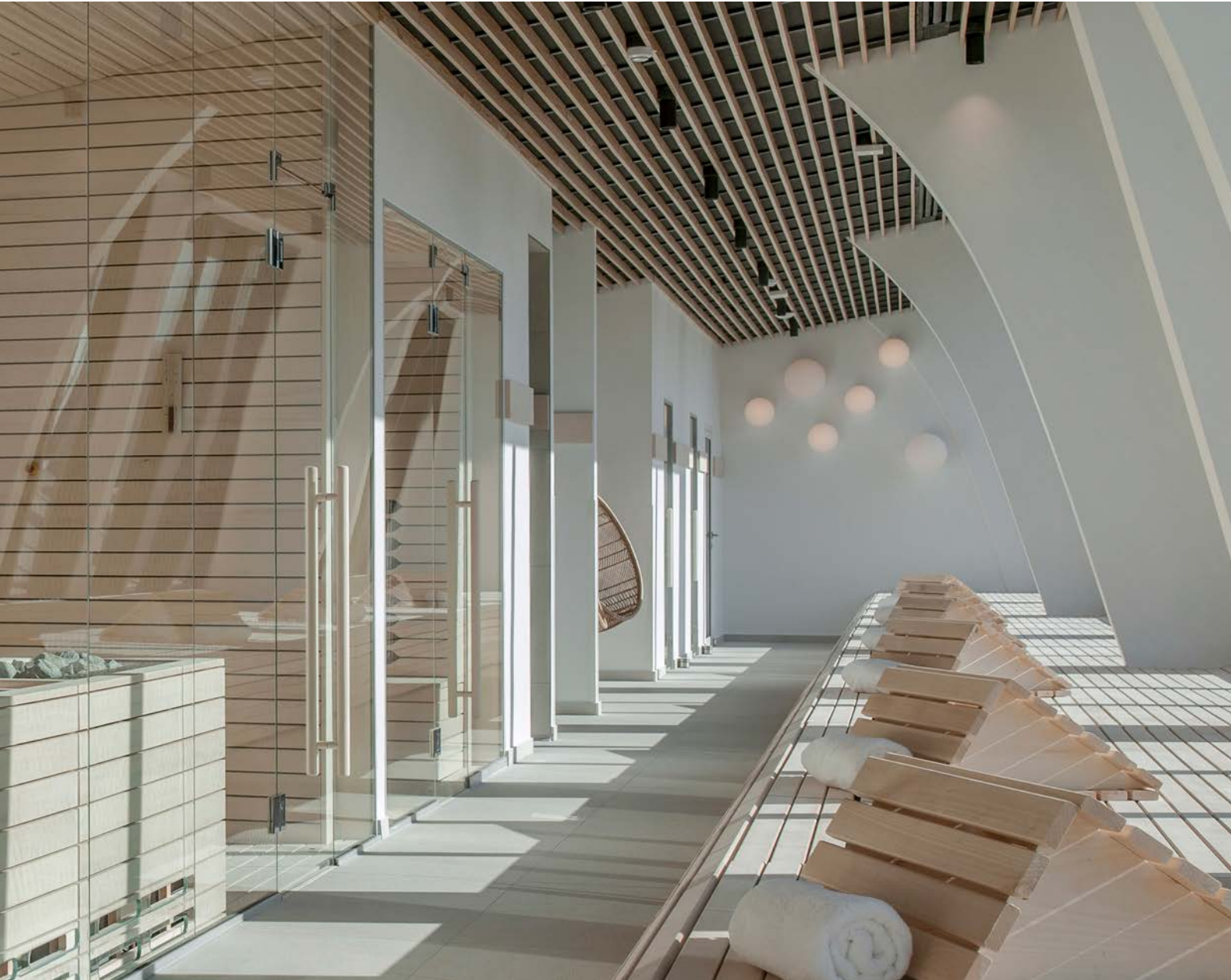
v 000 EUR			
	Pojasnila	2021	2020
Prihodki od prodaje	2.3.24.	70.095	55.172
Drugi poslovni prihodki	2.3.25.	16.519	9.082
Poslovni prihodki		86.614	64.254
Stroški blaga, materiala, storitev	2.3.26.	-32.710	-27.631
Stroški dela	2.3.27.	-30.423	-28.213
Amortizacija		-11.373	-10.829
Odpisi vrednosti	2.3.28.	-133	-642
Drugi odhodki poslovanja	2.3.29.	-4.013	-3.294
Odhodki poslovanja		-78.652	-70.609
Dobiček/izguba iz poslovanja		7.962	-6.355
Prihodki financiranja		76	88
Odhodki financiranja		-5.612	-4.246
Neto prihodki/odhodki financiranja	2.3.30.	-5.536	-4.158
Dobiček/izguba pred obdavčitvijo		2.426	-10.513
Davek	2.3.31.	-260	23
Čisti dobiček/čista izguba poslovnega leta		2.166	-10.490
Čisti dobiček/čista izguba poslovnega leta se nanaša na:			
Lastnike obvladujočega podjetja		1.888	-10.179
Neobvladujoči delež		278	-311
Čisti dobiček/čista izguba poslovnega leta		2.166	-10.490
Osnovni čisti dobiček/čista izguba na delnico (v EUR)		0,06	-0,35
Popravljen čisti dobiček/čista izguba na delnico (v EUR)		0,06	-0,35

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Konsolidirani izkaz drugega vseobsegajočega donosa

v 000 EUR			
	Pojasnila	2021	2020
Čisti dobiček poslovnega obdobja		2.166	-10.490
Drugi vseobsegajoči donos:			
Postavke, ki bodo lahko pozneje razvrščene v poslovni izid			
Postavke, ki ne bodo pozneje razvrščene v poslovni izid			
– aktuarski dobički / izgube v pokojninski shemi z zagotovljenimi prejemki		-345	-304
Drugi vseobsegajoči donos, zmanjšan za odloženi davek v poslovnem obdobju		-345	-304
Skupaj vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju		1.821	-10.794
Vseobsegajoči donos pripada:			
Lastnikom obvladujočega podjetja		1.543	-10.483
Neobvladujočemu deležu		278	-311
Skupni vseobsegajoči donos v poslovnem obdobju		1.821	-10.794

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Konsolidirani izkaz denarnih tokov

v 000 EUR			
	Pojasnila	2021	2020
DENARNI TOKOVI PRI POSLOVANJU			
Neto dobiček/izguba		2.166	-10.490
Prilagoditve za:			
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	2.3.7.	11.092	10.497
Amortizacija neopredmetenih sredstev	2.3.8.	128	150
Amortizacija naložbenih nepremičnin	2.3.9.	122	168
Odpisi in oslabitve nepremičnin, naprav in opreme	2.3.28.	102	132
Oslabitve terjatev	2.3.28.	28	255
Odpisi in oslabitve naložbenih nepremičnin	2.3.28.	0	250
Oslabitev vrednosti finančnih sredstev	2.3.10.	0	16
Okrepitev vrednosti finančnih sredstev		-25	0
Dobički od prodaje nepremičnin, naprav in opreme	2.3.25.	-163	-88
Izguba pri odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme	2.3.28.	3	4
Dobiček od prodaje naložbenih nepremičnin	2.3.25.	-139	0
Izguba od prodaje naložbenih nepremičnin	2.3.28.	1	0
Dobiček od prodaje vrednostnih papirjev	2.3.30.	0	-81
Prejete dividende in deleži v dobičku	2.3.30.	-25	-3
Odhodki obresti	2.3.30.	5.611	4.230
Prihodki od obresti	2.3.30.	0	-3
Obveznosti/terjatve za davek od dobička	2.3.21.	260	-23
Dobiček iz poslovanja pred spremembo operativnega kapitala in rezervacij		19.161	5.014
Sprememba kratkoročnih terjatev	2.3.14.	-716	1.047
Sprememba zalog	2.3.13.	-28	174
Sprememba kratkoročnih poslovnih obveznosti in PČR	2.3.22., 2.3.23.	7.535	-6.423
Sprememba odloženih obveznosti za davek in dolgoročnih poslovnih obveznosti	2.3.21.	-13	-10
Sprememba rezervacij	2.3.18.	2.100	721
Sprememba državnih podpor	2.3.19.	-869	-311
Pri poslovanju pridobljena denarna sredstva		27.170	212
Plačani davek od dobička	2.3.31.	-458	0
Čisti denarni tok iz poslovanja		26.712	212

v 000 EUR			
	Pojasnila	2021	2020
DENARNI TOKOVI PRI NALOŽBENJU			
Izdatki za nakup nepremičnin, naprav in opreme	2.3.7.	-4.785	-22.464
Prejemki od prodaje nepremičnin, naprav in opreme		9.017	180
Izdatki za nakup neopredmetenih sredstev	2.3.8.	-155	-90
Prejemki od prodaje naložbenih nepremičnin		276	54
Prejemki od prodaje odvisnih podjetij		0	236
Sredstva za prodajo		498	0
Prejemki od vrnjenih posojil		3.100	400
Izdatki za dana posojila		-1.300	-10.500
Prejete dividende in deleži v dobičku	2.3.30.	25	3
Prejete obresti		0	3
Čisti finančni tok iz naložbenja		6.676	-32.178
DENARNI TOKOVI PRI FINANCIRANJU			
Prejemki od prejetih posojil		0	34.517
Izdatki za prejeta posojila		-11.388	-7.285
Plačane obresti		-1.503	-1.465
Čisti denarni tok iz financiranja		-12.891	25.767
Čisto povečanje oz. zmanjšanje denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		20.497	-6.199
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku leta		15.920	22.119
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na koncu obdobja		36.417	15.920

Pojasnila k računovodskim izkazom so sestavni del slednjih in jih je potrebno brati skupaj.

Konsolidirani izkaz sprememb lastniškega kapitala

v 000 EUR								
	Osnovni kapital	Vplačani presežek kapitala	Rezerve za pošteno vrednost finančnih sredstev	Čisti dobiček/ izguba poslovnega leta	Preneseni čisti dobiček/ izguba	Kapital, pripisan lastnikom obvladujočega podjetja	Neobvladujoči delež	Skupaj
Stanje 31.12.2019	29.083	43.357	137	28.961	7.878	109.416	8.465	117.881
Stanje 1.1.2020	29.083	43.357	137	28.961	7.878	109.416	8.465	117.881
Skupaj vseobsegajoči donos								
Poslovni izid v letu	0	0	0	-10.179	0	-10.179	-311	-10.490
Drugi vseobsegajoči donos	0	0	-304	0	0	-304	0	-304
Postavke, ki ne bodo preračvrščene v poslovni izid	0	0	-304	0	0	-304	0	-304
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	-304	-10.179	0	-10.483	-311	-10.794
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu								
Prenos čiste izgube preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	-28.961	28.961	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu	0	0	0	-28.961	28.961	0	0	0
Spremembe v kapitalu								
Druge spremembe v kapitalu	0	0	0	0	480	480	-891	-411
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	0	0	480	480	-891	-411
Stanje 31.12.2020	29.083	43.357	-167	-10.179	37.319	99.413	7.263	106.676
Stanje 31.12.2020	29.083	43.357	-167	-10.179	37.319	99.413	7.263	106.676
Prilagoditve za nazaj	0	0	0	0	-7	-7	0	-7
Stanje 1.1.2021	29.083	43.357	-167	-10.179	37.312	99.406	7.263	106.669
Skupaj vseobsegajoči donos								
Poslovni izid v letu	0	0	0	1.888	0	1.888	278	2.166
Drugi vseobsegajoči donos	0	0	-345	0	0	-345	0	-345
Postavke, ki ne bodo preračvrščene v poslovni izid	0	0	-345	0	0	-345	0	-345
Skupaj vseobsegajoči donos	0	0	-345	1.888	0	1.543	278	1.821
Transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu								
Prenos čiste izgube preteklega leta v preneseni čisti dobiček	0	0	0	10.179	-10.179	0	0	0
Skupaj transakcije z lastniki, evidentirane v kapitalu	0	0	0	10.179	-10.179	0	0	0
Spremembe v kapitalu								
Druge spremembe v kapitalu	0	0	9	0	-9	0	0	0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	9	0	-9	0	0	0
Stanje 31.12.2021	29.083	43.357	-502	1.888	27.123	100.949	7.541	108.490

2.2. Sestava Poslovne skupine Sava na dan 31.12.2021 ter podatki o poslovanju odvisnih družb v letu 2021

Poslovno skupino Sava je na dan 31.12.2021 sestavljalo 5 družb in sicer obvladujoča družba Sava, d.d., tri odvisne družbe - hčere in vnukinje ter eno pridruženo podjetje. Med odvisnimi družbami v sestavi skupine Sava je daleč največja in najpomembnejša družba Sava Turizem, d.d.

Preostali 2 odvisni družbi, to sta Sava Zdravstvo, d.o.o., ter BLS Sinergije, d.o.o., posamično in skupaj predstavljata po sredstvih, kapitalu ter prihodkih majhen ter nematerialen del skupine Turizem in ne vplivata na resničen in pošten prikaz premoženjskega stanja skupine Turizem. Zato se je Nadzorni svet družbe Sava Turizem, d.d., strinjal z izključitvijo teh družb iz konsolidacije. Posledično družba Sava Turizem, d.d., za poslovni leti 2021 in 2020 ni izdelala konsolidiranih računovodskih izkazov za skupino Turizem, navedeni dve odvisni družbi pa sta izključeni tudi iz konsolidacije Poslovne skupine Sava.

Namen Zavoda SEIC, Srednjeevropskega izobraževalnega centra, Ptuj, je zagotoviti usposabljanja in izobraževanja s ciljem dvigniti usposobljenost kadrov v hotelirstvu in zdravstvu. Po delni odprodaji večinskega deleža v letu 2021 lastniški delež Save Turizem, d.d., v Zavodu SEIC znaša 24 %, finančna naložba je bila prerazporejena med naložbe v pridružena podjetja, obseg poslov pa je z vidika skupine nematerialen.

Seznam odvisnih in pridruženih družb, ki poleg matične družbe Sava, d.d., še sestavljajo poslovno skupino, s primerjavo lastniških deležev na dan 31.12.2021 ter na dan 31.12.2020

v 000 EUR			
	% lastništva 31. 12. 2021	% lastništva 31. 12. 2020	Sprememba % lastništva v letu 2021
Dejavnost TURIZEM			
SAVA TURIZEM, d.d., Ljubljana	95,47%	95,47%	0,00%
– Sava Zdravstvo, d.o.o., Ljubljana (v lasti Sava Turizem, d.d.)	100,00%	100,00%	0,00%
– Zavod SEIC Ptuj (v lasti Sava Turizem, d.d.)*	24,00%	50,00%	-26,00%
BLS SINERGIJE, d.o.o., Portorož**	70,00%	70,00%	0,00%
* Lastniški delež v družbi Zavod SEIC Ptuj se je zmanjšal z odprodajo 26% odstotnega deleža, družba je prerazporejena med pridružena podjetja.			
**BLS SINERGIJE, d.o.o.: 10 % v lastništvu Save, d.d., 60 % v lastništvu Save Turizem, d.d.			

Prihodki od prodaje v letu 2021, kapital na dan 31.12.2021 in poslovni izid odvisnih družb v letu 2021

v 000 EUR			
Družba / Sedež družbe	Prihodki od prodaje 2021	Vrednost kapitala 31. 12. 2021	Poslovni izid 2021
Dejavnost TURIZEM	70.126	166.244	6.130
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	70.126	166.223	6.131
Sava Zdravstvo, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	0	6	0
BLS Sinergije, d.o.o.	0	15	-1
SKUPAJ ODVISNE DRUŽBE	70.126	166.244	6.130

Prihodki od prodaje v letu 2020, kapital na dan 31.12.2020 in poslovni izid odvisnih družb v letu 2020

v 000 EUR			
Družba / Sedež družbe	Prihodki od prodaje 2020	Vrednost kapitala 31. 12. 2020	Poslovni izid 2020
Dejavnost TURIZEM	55.267	160.504	-6.864
Sava Turizem d.d., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	55.165	160.424	-6.869
SEIC Moravske Toplice, Kranjčeva ul. 12, 9226 Moravske Toplice	103	58	7
Sava Zdravstvo, d.o.o., Dunajska cesta 152, 1000 Ljubljana	0	6	0
BLS Sinergije, d.o.o.	0	17	-2
SKUPAJ ODVISNE DRUŽBE	55.267	160.504	-6.864

2.3. Pojasnila k računovodskim izkazom Poslovne skupine Sava v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela EU

2.3.1. Poročajoča družba

Obvladujoča družba Sava, d.d., ima sedež na Dunajski cesti 152, 1000 Ljubljana. Konsolidirani računovodski izkazi Poslovne skupine Sava, ki vključujejo obvladujočo družbo Sava, d.d., njene odvisne družbe in deleže v pridruženih družbah, so sestavljeni za poslovno leto, ki se je končalo 31.12.2021.

2.3.2. Podlaga za sestavitev

A. Izjava o skladnosti

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z MSRP, kot jih je sprejela EU, v skladu s pojasnili (OPMSRP), ki jih sprejema Upravni odbor za mednarodne računovodske standarde (UOMRS) in v skladu z Zakonom o gospodarskih družbah.

Izvršni direktor je računovodske izkaze odobril dne 17.05.2022.

B. Podlaga za merjenje

Konsolidirani računovodski izkazi so pripravljeni ob upoštevanju izvirnih vrednosti, razen za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev in izvedenih finančnih instrumentov, ki so izkazane po poštenih vrednostih.

Metode, ki so uporabljene pri merjenju poštene vrednosti, so opisane v nadaljevanju pod točko 2.3.4.

C. Funkcijska in predstavitvena valuta

Konsolidirani računovodski izkazi so sestavljeni v EUR, ki je funkcijska valuta družbe. Vse računovodske informacije, predstavljene v EUR, so zaokrožene na tisoč enot. Zaradi zaokroževanja lahko pri seštevanju nastanejo manjše razlike. V sestavi Poslovne skupine Sava ni družb s sedežem izven Slovenije.

D. Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocena popravi, ter za vsa prihodnja leta, na katera popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev in ki najbolj vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v naslednjih točkah:

- Točka 2.3.7. - nepremičnine, naprave in oprema
- Točka 2.3.10. - vrednotenje finančnih instrumentov
- Točka 2.3.18. - rezervacije
- Točka 2.3.34. - pogojne obveznosti

2.3.3. Pomembne računovodske usmeritve

Družbe v Poslovni skupini Sava so dosledno uporabile opredeljene računovodske politike za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih konsolidiranih računovodskih izkazih. Sprememb računovodskih usmeritev v letu 2021 ni bilo.

A. Podlaga za konsolidacijo

Poslovne združitve

V letu 2021 poslovnih združitvev ni bilo.

Sestava Poslovne skupine Sava

Poslovna skupina Sava je sestavljena iz matične družbe Sava, d.d., iz 3 odvisnih družb in ene pridružene družbe. V konsolidirane računovodske izkaze je poleg obvladujoče družbe vključena samo družba Sava Turizem, d.d., dve manjši odvisni družbi v lasti Save Turizma, d.d., ter pridružena družba pa predstavljajo nematerialen del skupine, zato v konsolidirane računovodske izkaze niso vključene.

Matična družba in odvisne družbe pripravljajo posamične računovodske izkaze v skladu s SRS, za potrebe konsolidacije se izvedejo prilagoditve na MSRP, kot jih je sprejela EU.

Odvisne družbe

Odvisne družbe so podjetja, ki jih obvladuje družba Sava, d.d. Obvladovanje obstaja, ko ima matična družba možnost odločiti o finančnih in poslovnih usmeritvah podjetja za pridobivanje koristi iz njegovega delovanja. Pri ocenjevanju vpliva se upošteva obstoj in učinek glasovalnih pravic, ki jih je trenutno moč uveljaviti ali zamenjati. Kapitalski in upravljavski deleži se ujemajo.

Računovodski izkazi družb so vključeni v skupinske računovodske izkaze od datuma, ko se obvladovanje začne, do datuma, ko se preneha.

Računovodske usmeritve odvisnih družb so usklajene z usmeritvami Poslovne skupine Sava. Izgube, ki se nanašajo na neobvladujoče deleže v odvisni družbi, se razporedijo v postavko neobvladujoči deleži, četudi bo potem postavka izkazovala negativno stanje.

Posli, izvzeti v postopku konsolidacije

Pri sestavi konsolidiranih računovodskih izkazov so izločena stanja terjatev in obveznosti ter nerealizirani dobički in izgube oziroma prihodki in odhodki, ki izhajajo iz poslov znotraj Poslovne skupine Sava. Nerealizirane izgube se izločijo prav tako kot dobički pod pogojem, da ne obstaja dokaz o oslabitvi.

B. Tuja valuta

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražena v tuji valuti na dan poročanja, se preračunajo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB, veljavnem na zadnji dan obračunskega obdobja. Tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v funkcijski valuti na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem in odplačno vrednostjo v tuji valuti, preračunano po referenčnem tečaju ECB na koncu obdobja. Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

Nedenarna sredstva in obveznosti, ki so izmerjene po izvirni vrednosti v tuji valuti, se pretvorijo v funkcijsko valuto po referenčnem tečaju ECB na dan posla. Nedenarne postavke in obveznosti, izražene v tuji valuti in izmerjene po poštenu vrednosti, se pretvorijo v evre po referenčnem tečaju ECB na dan, ko je bila poštena vrednost določena.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida, kar pa ne velja za razlike, ki nastanejo pri preračunu kapitalskih inštrumentov, razvrščenih kot na razpolago za prodajo ali za nefinančno obveznost, ki je določena kot denarnotokovno varovanje pred tveganji, ki se pripozna neposredno v kapitalu.

Sava, d.d., nima finančnih naložb v podjetja v tujini.

C. Finančni instrumenti

Finančna sredstva

Skupina pripozna finančno sredstvo samo, kadar postane stranka v pogodbenih določbah finančnega instrumenta. Ko skupina prvič pripozna finančno sredstvo, ga na podlagi poslovnega modela za upravljanje s finančnimi sredstvi in na podlagi značilnosti pogodbenih denarnih tokov sredstva razvrsti v eno izmed naslednjih skupin:

- finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti,
- finančna sredstva merjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida.

Finančna sredstva, merjena po odplačni vrednosti so finančni inštrumenti, ki jih skupina poseduje v okviru poslovnega modela, katerega cilj se dosega s prejetjem pogodbenih denarnih tokov in na določene datume prihaja do denarnih tokov, ki so izključno odplačila glavnice in obresti. Skupina v tej kategoriji vodi posojila, terjatve in depozite.

Finančna sredstva se pripoznajo na dan njihovega nastanka (dan poravnave). Po začetnem pripoznanju se izmerijo po odplačni vrednosti po metodi efektivnih obresti.

Dobički in zgube se pripoznajo v poslovnem izidu:

- če se odpravi pripoznanje finančnega sredstva,
- če se sredstvo prerazporedi v kategorijo, ki se meri po poštenu vrednosti prek poslovnega izida,
- zaradi pripoznanja oslabitev.

Posojila se pripoznajo na dan njihovega nastanka in se ob začetnem pripoznanju merijo po poštenu vrednosti. Po začetnem pripoznanju pa se merijo po odplačni vrednosti z uporabo metode efektivnih obresti, zmanjšani za izgubo zaradi slabitve.

Terjatve do kupcev, ki nimajo pomembne sestavine financiranja, se morajo ob začetnem pripoznanju meriti po transakcijski ceni.

Finančna sredstva izmerjena po poštenu vrednosti preko poslovnega izida so tiste naložbe, ki so v posesti za trgovanje in tiste, ki na osnovi poslovnega modela niso uvrščene v drugo skupino finančnih instrumentov. Dobički in izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida kot finančni prihodki ali odhodki.

Spremembe poštene vrednosti in tečajne razlike pri kapitalskih instrumentih po poštenu prek poslovnega izida so izkazane v izkazu poslovnega izida. Učinki spremembe poštene vrednosti se pripoznajo v poslovnem izidu.

Denarna sredstva

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni, na transakcijskih računih ter depozite na odpoklic. Prekoračitve na transakcijskem računu pri banki, ki jih je mogoče poravnati na poziv in so sestavni del vodenja denarnih sredstev v poslovni skupini, so v izkazu finančnega položaja vključene med sestavine denarnih sredstev in njihovih ustreznikov.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poslovna skupina na začetku pripozna izdane dolžniške vrednostne papirje in podrejene obveznosti na dan njihovega nastanka. Vse ostale finančne obveznosti so na začetku pripoznane na datum trgovanja, ko poslovna skupina postane pogodbeni stranka v zvezi z inštrumentom. Poslovna skupina odpravi pripoznanje finančne obveznosti, če so obveze, določene v pogodbi, izpolnjene, razveljavljene ali zastarane. Finančna sredstva in obveznosti se pobotajo, znesek pa se izkaže v izkazu finančnega položaja če in le če ima poslovna skupina uradno izvršljivo pravico pobotati pripoznane zneske in ima namen poravnati čisti znesek ali unovčiti sredstvo in hkrati poravnati svojo obveznost. Poslovna skupina izkazuje naslednje neizpeljane finančne obveznosti: posojila in kredite ter obveznosti in terjatve do dobaviteljev. Takšne finančne obveznosti se na začetku izkazujejo po poštenu vrednosti, povečani za stroške, ki se neposredno pripisujejo poslu. Po začetnem pripoznanju se finančne obveznosti izmerijo po odplačni vrednosti po metodi veljavnih obresti.

Izpeljani finančni instrumenti

Poslovna skupina ne hrani ali izdaja izpeljane finančne instrumente za namene trgovanja.

Izpeljani finančni instrumenti se na začetku pripoznajo po poštenu vrednosti; stroški povezani s poslom se pripoznajo v poslovnem izidu, in sicer ob njihovem nastanku. Po začetnem pripoznanju se izpeljani finančni instrumenti merijo po poštenu vrednosti, pripadajoče spremembe pa se pripoznajo v poslovnem izidu.

Gospodarska varovanja pred tveganji

Pri izpeljanih finančnih instrumentih, ki varujejo denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti, se gospodarsko varovanje pred tveganji ne izvaja. Spremembe poštene vrednosti izpeljanih finančnih instrumentov so pripoznane v izkazu poslovnega izida kot del pozitivnih in negativnih tečajnih razlik.

Kapital

Celotni kapital družbe je njegova obveznost do lastnikov, ki zapade v plačilo, če družba preneha delovati. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, in z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo ga izguba pri poslovanju, odkupljene lastne delnice in dvigi (izplačila). Celotni kapital sestavljajo osnovni kapital, kapitalske rezerve, rezerve iz dobička, zadržani čisti dobiček oziroma izguba, rezerve za pošteno vrednost ter lastne delnice kot odbitna postavka.

Navadne kosovne delnice

Dodatni stroški, ki jih je mogoče pripisati neposredno izdaji navadnih delnic in delniških opcij, so izkazani kot znižanje kapitala.

Odkup lastnih delnic

Odkupljene lastne delnice se izkazujejo kot odbitna postavka kapitala. Obvladujoča družba nima lastnih delnic.

Dividende

Dividende se pripoznajo v računovodskih izkazih skupine v obdobju, v katerem je bil sprejet sklep skupščine delničarjev o izplačilu dividend.

Čisti dobiček/izguba na delnico

Delniški kapital poslovne skupine je razdeljen na navadne, prosto prenosljive kosovne imenske delnice, zato skupina prikazuje osnovno dobičkonosnost delnice. Osnovna dobičkonosnost delnice se izračuna tako, da delimo dobiček oziroma izgubo, ki pripada navadnim delničarjem, s tehtanim povprečnim številom navadnih delnic v poslovnem letu.

Popravljeni čisti dobiček na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku na delnico, ker skupina nima prednostnih delnic ali zamenljivih obveznic. V letu 2021 ni bilo sprememb v višini izdanih delnic.

D. Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazani po svoji nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati njegovi usposobitvi za nameravano uporabo, ter stroške razgradnje in odstranitve nepremičnin, naprav in opreme ter obnovitev mesta, na katerem se je to sredstvo nahajalo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja. Stroški prav tako lahko zajemajo prenose iz drugega vseobsegajočega donosa iz naslova varovanja denarnega toka pred valutnim tveganjem za nakup opredmetenih osnovnih sredstev. Nabavno vrednost lahko sestavljajo stroški, nastali z najemi sredstev, ki se uporabljajo za gradnjo, dograjevanje, zamenjavo delov ali obnove opredmetenih osnovnih sredstev, na primer amortizacijo sredstev, ki predstavlja pravico do uporabe.

Deli nepremičnin, naprav in opreme, ki imajo različne dobe koristnosti, se obračunavajo kot posamezne nepremičnine, naprave in oprema. Družbe poslovne skupine najmanj enkrat letno preverjajo znake morebitno potrebnih oslabitev.

Poslovni najemi

Najemnik na datum začetka najema pripozna opredmeteno osnovno sredstvo, ki predstavlja pravico do uporabe, in obveznost iz najema. Opredmeteno osnovno sredstvo na podlagi najema je sestavni del opredmetenih osnovnih sredstev najemjemalca. Najemnik na datum začetka najema izmeri obveznost iz najema po sedanji vrednosti najemnin, ki na ta

dan niso še plačane. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin je diskontna mera z najemom povezana obrestna mera, v nasprotnem primeru pa predpostavljena obrestna mera, ki jo mora za izposojanje plačati najemnik. Družba že ob sklenitvi pogodbe oceni, ali gre za najemno pogodbo. Pogodba je najemna, če se z njo prenaša pravica do obvladovanja uporabe identificiranega sredstva za določeno obdobje v zameno za nadomestilo, pravico pridobiti vse pomembne gospodarske koristi od uporabe ter ima pravico usmerjati uporabo sredstva. Pri tem organizacija obračuna vsako najemno sestavino v pogodbi kot najem ločeno od nenajemnih sestavin pogodbe, razen če iz praktičnih razlogov obračuna vse sestavine pogodbe kot eno samo najemno komponento. Opredmeteno osnovno sredstvo, vzeto v najem, se izkazuje ločeno od drugih istovrstnih opredmetenih osnovnih sredstev.

Izjeme veljajo le za kratkoročne najeme in najeme majhnih vrednosti, ko ni potrebno pripoznati pravice do uporabe osnovnega sredstva. Kratkoročni najem je najem, katerega obdobje trajanja najema je največ eno leto. Najem manjše vrednosti je najem z vrednostjo do 5.000 EUR, pri čemer se upošteva vrednost novega sredstva, ki je predmet najema.

Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnin, naprav in opreme, se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane z delom tega sredstva, pritekale v poslovno skupino, ter če je nabavno vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki v obdobju, ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna in pripozna v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti nepremičnin, naprav in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo. Ustreznost metode ter dobe koristnosti skupina preverja na dan poročanja.

Amortizacijske stopnje so naslednje – v %:

	leto 2021	leto 2020
Gradbeni objekti, deli zgradb	od 1,4 do 10,0	od 1,4 do 10,0
Proizvodna oprema	od 10,0 do 20,0	od 10,0 do 20,0
Računalniška oprema	od 16,6 do 25,0	od 16,6 do 25,0
Druga oprema	od 5,0 do 50,0	od 5,0 do 50,0
Poslovni najemi	Višina vezana na vsakokratno veljavno pogodbo	Višina vezana na vsakokratno veljavno pogodbo

E. Neopredmetena sredstva

Dobro ime

Dobro ime nastane ob prevzemu odvisnih družb, pridruženih podjetij ter skupnih podvigov in se nanaša na presežek oziroma razliko med stroškom nabave in deležem skupine v čisti poštenu vrednosti ugotovljenih sredstev, obveznosti in pogojnih obveznostih prevzete družbe.

Kasnejše merjenje

Dobro ime je izkazano po nabavni vrednosti, zmanjšani za morebitno nabrano izgubo zaradi oslabitve. V primeru naložb, obračunanih po kapitalski metodi, se knjigovodska vrednost dobrega imena vključi v knjigovodsko vrednost naložbe, izguba zaradi oslabitve naložbe pa se ne pripiše nobenemu sredstvu, niti dobremu imenu, ki tvori del knjigovodske vrednosti naložbe, obračunane po kapitalski metodi.

Raziskovanje in razvijanje

Poraba pri raziskovalnem delovanju, katerega namen je pridobiti novo znanstveno in strokovno znanje ter razumevanje, se pripozna v izkazu poslovnega izida kot odhodek, ko nastane.

Ostala neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva, pridobljena s strani poslovne skupine, in katerih dobe koristnosti so omejene, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Kasnejši stroški

Poznejši izdatki v zvezi z neopredmetenimi sredstvi so usredstveni le v primerih, ko povečujejo prihodnje gospodarske koristi, ki izhajajo iz sredstva, na katero se izdatki nanašajo. Vsi drugi stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki, takoj ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna in pripozna v izkazu poslovnega izida po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev, razen dobrega imena, in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo. Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto za računalniške programe ter druge patente in licence znašajo deset let.

F. Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so tiste, ki jih posedujemo, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednost dolgoročne naložbe ali pa oboje. Naložbene nepremičnine so izkazane po modelu nabavne vrednosti. Naložbeno premoženje se na začetku izmeri po nabavni vrednosti, sestavljeni iz nakupne cene in stroškov, ki jih je mogoče pripisati neposredno nakupu. Taki stroški vključujejo izdatke za pravne storitve, davke od prenosa nepremičnine in druge stroške posla.

V primerih, ko se je treba odločiti, ali je neko sredstvo naložbena nepremičnina ali nepremičnina, je sredstvo naložbena nepremičnina, če se več kot 20 odstotkov celotne vrednosti sredstva uporablja za oddajo v najem.

Amortizacija se obračunava po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti posamezne naložbene nepremičnine. Zemljišča se ne amortizirajo.

Dobe koristnosti naložbenih nepremičnin so enake kot za istovrstne nepremičnine, naprave in opremo.

G. Zaloge

Zaloge se vrednotijo po izvirni vrednosti ali čisti iztržljivi vrednosti, in sicer po manjši izmed njiju. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena v rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in ocenjene stroške prodaje.

Cena količinske enote v zalogi vsebuje stroške, ki nastajajo pri pridobivanju zalog in spravljanju na njihovo sedanje mesto in v njihovo sedanje stanje. Poraba zalog se izkazuje po metodi tehtanih povprečnih cen.

H. Oslabitev sredstev

Finančna sredstva

Skupina mora pripoznati popravek vrednosti za izgubo za pričakovane kreditne izgube v zvezi z finančnimi sredstvi, merjenimi po odplačni vrednosti.

Na vsak datum poročanja mora skupina izmeriti popravek vrednosti za izgubo za finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja, če se je kreditno tveganje za navedeni finančni instrument od začetnega pripoznanja pomembno povečalo.

Kreditna izguba je sedanja vrednost razlike med:

- pogodbenimi denarnimi tokovi, ki pripadajo družbi v skladu s pogodbo, in
- denarnimi tokovi, za katere družba pričakuje, da jih bo prejela.

Pri izmeri pričakovane kreditne izgube se upošteva:

- z verjetnostjo tehtan znesek, ki se določi z ovrednotenjem vrste možnih izidov,
- časovna vrednost denarja in
- primerne in dokazljive informacije, ki so na voljo na dan poročanja.

Na vsak datum poročanja se oceni, ali se je kreditno tveganje finančnega instrumenta od začetnega pripoznanja znatno povečalo. Skupina mora pripoznati pričakovanje kreditne izgube v celotnem obdobju trajanja za vse finančne instrumente, pri katerih je od začetnega pripoznanja prišlo do znatnega povečanja kreditnega tveganja. Pri tem mora upoštevati vse primerne in dokazljive informacije, vključno z informacijami, usmerjenimi v prihodnost.

Če se na datum poročanja kreditno tveganje pri finančnem instrumentu od začetnega pripoznanja ni znatno povečalo, skupina izmeri popravek vrednosti za izgubo za navedeni finančni instrument kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v 12-mesečnem obdobju.

Za terjatve do kupcev in sredstva iz pogodb s kupci, ki ne vsebujejo pomembne sestavine financiranja, se uporabi poenostavljen pristop, ki zahteva, da se popravek vrednosti za izgubo vedno meri kot znesek, ki je enak pričakovanim kreditnim izgubam v celotnem obdobju trajanja.

Nefinančna sredstva

Skupina ob vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev skupine razen zalog in odloženih terjatev za davke z namenom, da ugotovi, ali so prisotni znaki oslabitve. Če takšni znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva. Ocena oslabitve dobrega imena in neopredmetenih sredstev z nedoločeno dobo koristnosti, ki še niso na voljo za uporabo, se izvede vsakič na datum poročanja.

Oslabitev sredstva ali denar ustvarjajoče enote se pripozna v primeru, ko njegova knjigovodska vrednost presega njegovo nadomestljivo vrednost. Denar ustvarjajoča enota je najmanjša skupina sredstev, ki ustvarjajo finančne pritoke, v veliki meri neodvisne od finančnih pritokov iz drugih sredstev ali skupin sredstev. Oslabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba, ki se pri denar ustvarjajoči enoti pripozna zaradi oslabitve, se razporedi tako, da se najprej zmanjša knjigovodska vrednost dobrega imena, razporejenega na denar ustvarjajočo enoto, nato pa na druga sredstva enote (skupine enot) sorazmerno s knjigovodsko vrednostjo vsakega sredstva v enoti.

Nadomestljiva vrednost sredstva ali denar ustvarjajoče enote je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšana za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontne mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo. Oslabitev se izkaže v poslovnem izidu.

I. Zasluški zaposlencev

Obveze za kratkoročne zasluške zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zaslužkom opravljeno.

J. Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima poslovna skupina zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Poslovna skupina rezervacije določi z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po stopnji pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznost.

Garancije za izdelke in storitve

Rezervacija za garancije za izdelke in storitve se izkaže ob prodaji izdelkov ali storitev, za katere je garancija dana. Rezervacija se oblikuje na osnovi izvirnih podatkov o garanciji in ob presoji vseh možnih izidov glede na njihovo verjetnost.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi, kolektivno pogodbo in internim pravilnikom zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane dolgoročne rezervacije. Druge pokojninske obveznosti ne obstajajo.

Rezervacije so oblikovane za zaposlene v tistih državah, kjer obstaja zakonska obveza za izplačilo odpravnin in jubilejnih nagrad in sicer v višini ocenjenih bodočih izplačil za odpravnine in jubilejne nagrade, diskontirane na dan bilance stanja. V izračunu so upoštevani stroški odpravnin ob upokojitvi in strošek vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Pri izračunu je pooblaščen aktuar uporabil metodo projicirane enote. Aktuarski dobički oziroma aktuarske izgube tekočega poslovnega leta iz jubilejnih nagrad se ob ugotovitvi pripoznajo v izkazu poslovnega izida, iz odpravnin ob upokojitvi pa v kapitalu.

Rezervacije za reorganiziranje

Rezervacije za reorganiziranje zajemajo neposredne stroške reorganizacije, nanašajo se na odpravnine zaposlenim v povezavi s spremembami organizacijske strukture družb.

Rezervacije za tožbe

Rezervacije za tožbe se oblikujejo, ko je se pravni postopek prične. Višina oblikovanja rezervacij za tožbe se določi glede na oceno verjetnosti izida posameznega tožbenega zahtevka.

K. Državne podpore

Sredstva iz državnih podpor se v računovodskih izkazih pripoznajo kot odloženi prihodki, ko so prejeta in ko obstaja sprejemljivo zagotovilo, da bodo izpolnjeni pogoji v zvezi z njimi. Prejeta sredstva iz državnih podpor se pripoznava dosledno kot prihodki v obdobjih, v katerih nastajajo stroški, katere naj bi prejeta sredstva nadomestila. S sredstvi povezane državne podpore se v izkazu poslovnega izida pripoznava dosledno med drugimi prihodki iz poslovanja v dobi koristnosti posameznega sredstva.

L. Prihodki

Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo na podlagi sklenjene pogodbe s kupcem. Pripoznajo se, ko skupina prenese blago in storitve na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega skupina pričakuje, da je do njega upravičena, v zameno za to blago in storitve. Vsak obljubljeni proizvod ali storitev je obravnavan kot samostojna izvršitvena obveza, če je različen. Različen je takrat, če ima lahko kupec koristi od proizvoda ali storitve. Izvršitvena obveza je obljuba kupcu zagotoviti proizvode ali storitve. Skupina je kot samostojni izvršitveni obveznik identificirala storitve in blago.

Prihodki se pripoznajo v trenutku, ko skupina izpolni izvršitveno obvezo. To je takrat, ko se na kupca prenese obvladovanje nad proizvodom ali storitvijo. Popusti, ki so odobreni ob podpisu pogodbe, se razporedijo na vse izvršitvene obveze in se razmejijo v dobi trajanja pogodbe. Vsi naknadno odobreni popusti se kot znižanje prihodkov pripoznajo v obdobju, za katerega so odobreni.

Skupina ima vzpostavljen program zvestobe (kapljice). Za neizkoriščen del kapljic družba izkazuje pogodbeno obvezo (odložene prihodke).

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela. Prihodki od storitev v dejavnosti Turizem se priznajo, ko je storitev opravljena. V primerih, ko se prihodki turističnega aranžmaja nanašajo na dve obračunski obdobji, se razmejijo glede na število dni v posameznem obračunskem obdobju.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med prihodki enakomerno med trajanjem najema.

M. Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, pozitivne tečajne razlike in dobičke od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila.

Finančni odhodki obsegajo stroške obresti za posojila, odhodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, negativne tečajne razlike, izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in izgube od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo neopredmetenim in opredmetenim sredstvom v gradnji oziroma pripravi.

N. Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni in odloženi davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, z uporabo davčnih stopenj, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja, in morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Odloženi davek se izkazuje po metodi obveznosti po bilanci stanja, pri čemer se upoštevajo začasne razlike med knjigovodsko vrednostjo sredstev in obveznostmi za potrebe finančnega poročanja in zneskov za potrebe davčnega poročanja. Odloženi davek se izkaže v višini, katero bo po pričakovanjih potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ali v bistvu uveljavljenih na datum poročanja.

Odložena terjatev za davek se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom. Odložene terjatve iz naslova davčnih izgub niso bile obračunane.

O. Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem računovodskem obdobju

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednji novi standardi, spremembe obstoječih standardov in nova pojasnila, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

- **Spremembe MSRP 9, MRS 39, MSRP 7, MSRP 4 in MSRP 16 – Reforma referenčne obrestne mere – 2.faza.** Spremembe opredeljujejo zadeve, ki izhajajo iz uveljavitve reforme referenčne obrestne mere (IBOR Reform) in vključujejo zamenjavo enega merila ('benchmarka') z drugim. Za finančne instrumente, ki se merijo po odplačni vrednosti, spremembe zahtevajo, da podjetja kot praktično izjemo upoštevajo spremembo osnove za določanje pogodbenih denarnih tokov kot rezultat reforme IBOR s posodobitvijo efektivne obrestne mere z uporabo smernic iz odstavka B5.4.5 MSRP 9. Posledično ne pride do takojšnjega pripoznanja dobička ali izgube. Ta praktična izjema velja le za takšno spremembo in le, kolikor je to potrebno kot neposredna posledica reforme IBOR, nova osnova pa je ekonomsko enakovredna prejšnji podlagi. V zvezi z MSRP 16 se od najemnikov zahteva, da uporabljajo podobno praktično izjemo pri obračunavanju sprememb najema, ki spreminjajo osnovo za določanje prihodnjih najemnin kot rezultat reforme IBOR (na primer, kadar so najemnine indeksirane po stopnji IBOR).

- **Podaljšanje sprememb pogojev najema, povezanih s COVID-19 (Spremembe MSRP 16 – Najemi),** ki se uporablja za obdobja od 1. junija 2020 dalje z dovoljeno uporabo za nazaj. Sprememba, najprej sprejeta v maju 2020, najemnikom dovoljuje, da ne ocenjujejo, ali gre pri spremembah najema, povezanih s COVID-19 za spremembo najema in posledično spremembe upoštevajo kot da ne gre za spremembo najema kot jo sicer opredeljuje MSRP 16. Pri tem morajo biti izpolnjeni določeni pogoji kot so: a) novo nadomestilo za najem ostane „v bistvu enako“ ali pa je manjše od nadomestila za najem pred spremembo; b) katerakoli znižana plačila so bila prvotno zapadla 30. junija 2021 ali pred tem; in c) ni drugih „vsebinskih“ sprememb najema. Marca 2021 je OMRS podaljšal trajanje spremembe iz 30. junija 2021 do 30. junija 2022. Ta sprememba velja za poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. aprila 2021 ali kasneje.

Najemniki lahko opcijsko izberejo to praktično rešitev in jo dosledno uporabljajo za vse najemne pogodbe s podobnimi značilnostmi in v podobnih okoliščinah. Ta praktična rešitev ne velja za najemodajalce.

- **Spremembe MSRP 4 – Zavarovalne pogodbe** –časna izjema uporabe MSRP 9, ki se začnejo uporabljati v EU s 1. januarjem 2021.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov skupine Sava.

P. Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal UOMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je UOMRS izdal naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopili v veljavo.

Naslednje spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2022:

- **Kočljive pogodbe – Stroški izpolnjevanja pogodbe (sprememba MRS 37 - Rezervacije, pogojne obveznosti in pogojna sredstva).** Spremembe se nanašajo na pojasnilo, da v primeru, ko se ocenjuje kočljive pogodbe, stroški izpolnitve pogodbe vključujejo vse stroške, ki se nanašajo neposredno na pogodbo.
- **Nepremičnine, stroji in oprema: prihodki pred nameravano uporabo (sprememba MRS 16 – Opredmetena osnovna sredstva – izkupiček pred nameravano uporabo).** Izkupička pri prodaji (npr. vzorcev) preden je za nameravano uporabo na voljo osnovno sredstvo, ni več možno odšteti od nabavne vrednosti osnovnega sredstva, temveč se pripozna v izkazu poslovnega izida, skupaj s stroški proizvodnje. Pri tem bo morala družba razlikovati med stroški proizvodnje in prodaje preden je osnovno sredstvo na voljo za nameravano uporabo in stroške, povezane s pripravo osnovnega sredstva za nameravano uporabo.

- **Letne izboljšave MSRP 2018-2020 (spremembe MSRP 1, MSRP 9, MSRP 16 in MRS 41).** Letne izboljšave vsebuje spremembe MSRP 1 – Prva uporaba MSRP in sicer poenostavljajo uvedbo MSRP v odvisnem podjetju, ki prvič uporabi MSRP, zatem spremembe MSRP 9 – Finančni inštrumenti, kjer so podana pojasnila, katere stroške provizij upoštevati v "testu 10%" za odpravo pripoznanja finančnih obveznosti, zatem spremembe ilustrativnega primera k MSRP 16 – Najemi in pa MRS 41 – Kmetijstvo, kjer je odpravljen zahteva, da se izločijo denarni tokovi za davek, ko gre za merjenje poštene vrednosti, s čimer se poštena vrednost izenači z definicijo v MSRP 13.
- **Sklicevanje na konceptualni okvir (spremembe MSRP 3 - Poslovne kombinacije,** ki se nanašajo na osveženo sklicevanje na Konceptualni okvir 2018 in ki uvaja nove izjeme glede pripoznanja in merjenja po MSRP 3 z namenom zagotoviti, da novo sklicevanje ne spremeni določil, katera sredstva in obveznosti se kvalificirajo kot poslovne kombinacije).

Naslednje spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2023:

- **MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe.**

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil, ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine Sava.

R. Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2023:

- **Razkritje računovodskih usmeritev (spremembe MRS 1 in Izjava o praksi MSRP 2).** MRS 1 vsebuje dve spremembi – sprememba, vezana na predstavitev kratkoročnih in dolgoročnih obveznosti ter sprememba, vezana na razkritje računovodskih politik. Januarja 2020 je OPMSRP izdal spremembe k MRS 1, ki pojasnjujejo merila, ki se uporabljajo za določanje, ali so obveznosti razvrščene kot kratkoročne ali dolgoročne. Te spremembe pojasnjujejo, da razvrstitev kot kratkoročno ali dolgoročno temelji na tem, ali ima podjetje pravico ob koncu poročevalskega obdobja odložiti poravnavo obveznosti za najmanj dvanajst mesecev po poročevalskem obdobju. Spremembe tudi pojasnjujejo, da „poravnava“ vključuje prenos denarnih sredstev, blaga, storitev ali lastniških instrumentov, razen če obveznost prenosa lastniških instrumentov izhaja iz pretvorbene lastnosti, ki je ločena sestavina sestavljenega finančnega instrumenta. Spremembe so prvotno veljale za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2022 ali pozneje, vendar pa je bil maja 2020 datum veljavnosti odložen na letna obdobja poročanja, ki se začnejo 1. januarja 2023. Sprememba MRS 1, vezana na razkritje računovodskih politik, uvaja razkritje materialnih in ne samo pomembnih računovodskih politik in vsebuje navodilo, kdaj so informacije v zvezi z računovodsko politiko materialne.
- **Opredelitev računovodskih ocen (spremembe MRS 8).** S spremembo se uvaja definicija računovodske ocene in druga pojasnila, s pomočjo katerih bo možno razlikovati med računovodsko usmeritvijo in računovodsko oceno. S spremembo bo prav tako pojasnjeno, da sta učinek spremembe vhodnih podatkov ali tehnik merjenja sprememba računovodske ocene, razen če je njuna posledica popravek napake iz preteklega obdobja.
- **Odloženi davek v zvezi s sredstvi in obveznostmi, ki izhajajo iz posamezne transakcije (Spremembe MRS 12).** Spremenjeni MRS 12 pojasnjuje, ali se začetna izjema glede pripoznanja nanaša na določene transakcije, ki se pripoznajo hkrati kot sredstvo in obveznost (npr. kot je najem po MSRP 16). Sprememba uvaja dodatne kriterije za začetno pripoznanje izjem po MRS 12.15, pri čemer se izjema za začetno pripoznanje ne uporabi sredstva ali obveznosti, ki v času transakcije povzroči enake obdavčljive in odbitnečasne časovne razlike.
- **Spremembe k MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe,** prva uporaba MSRP 17 in MSRP 9 – Primerjalni podatki.

Skupina predvideva, da uvedba teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze skupine Sava.

Obračunavanje varovanja pred tveganjem v zvezi s portfeljem finančnih sredstev in obveznosti, katerega načel EU ni sprejela, ostaja še naprej neregulirano.

2.3.4. Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve poslovne skupine in razčlenitve je potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je poslovna skupina določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti skupine.

Opredmetena osnovna sredstva

Poštena vrednost opredmetenih osnovnih sredstev iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction). Tržna vrednost naprav, opreme in inventarja temelji na ponujeni tržni ceni podobnih predmetov.

Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno. Poštena vrednost odnosov s strankami, pridobljenih v poslovni združitvi, se določi na podlagi posebne metode (oziroma multi-period excess earnings method), obravnavano sredstvo pa se ovrednoti po odštetju poštenega donosa vseh sredstev, ki so del ustvarjanja denarnih tokov.

Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnim prodajalcem in voljnim kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction).

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo skupne vrednosti pričakovanih denarnih tokov iz oddajanja nepremičnine v najem. Donos, ki odseva posebna tveganja, je vključen v izračun vrednosti nepremičnine na osnovi diskontiranih neto denarnih tokov na letni ravni.

Kjer je primerno, je pri vrednotenju potrebno upoštevati tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi, ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti, nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med skupino in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine zaradi vrnitve v prvotno stanje, šteje, da so bila vsa obvestila in po potrebi tudi povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

Zaloge

Poštena vrednost zalog v poslovnih združitvah se določi na podlagi njihove pričakovane prodajne vrednosti pri rednem poslovanju, zmanjšane za ocenjene stroške dokončanja in prodaje ter primeren pribitek glede na količino dela, vloženega v dokončanje posla in prodajo zalog.

Naložbe v lastniške in dolžniške vrednostne papirje

Poštena vrednost za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, ki kotirajo na borzi, je enaka objavljenemu enotnemu tečaju teh delnic na dan bilance stanja. Poštena vrednost delnic in deležev, ki ne kotirajo, se oceni z eno od metod vrednotenja po MSRP 13.

Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost poslovnih in drugih terjatev, razen nedokončanih gradbenih del, katerih zapadlost je daljša od enega leta, se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, diskontiranih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Neizpeljane finančne obveznosti

Poštena vrednost se za potrebe poročanja izračuna na podlagi sedanje vrednosti bodočih izplačil glavnice in obresti, diskontirani po tržni obrestni meri na datum poročanja. Pri finančnih najemih se tržna obrestna mera določi s primerjavo s podobnimi najemnimi pogodbami.

Sestavitev izkaza denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je sestavljen z upoštevanjem podatkov iz izkaza poslovnega izida za obdobje januar – december 2021 (za preteklo obdobje januar – december 2020), podatkov iz izkaza finančnega položaja na dan 31.12.2021 in 31.12.2020 (za preteklo obdobje 31.12.2020 in 31.12.2019) ter drugih potrebnih podatkov. V izkazu denarnih tokov so izključene pomembnejše vrednosti, ki niso povezane s prejemki in izdatki.

2.3.5. Upravljanje in obvladovanje tveganj

V Poslovni skupini Sava spremljamo in analiziramo gospodarske okoliščine in tveganja, ki bi utegnila vplivati na poslovanje. V okviru sistema spremljanja ključnih tveganj skušamo prepoznati in ovrednotiti najbolj relevantna tveganja ter se nanje odzvati z ustreznimi ukrepi. O ključnih tveganjih obdobjno seznanjamo tudi revizijsko komisijo družbe Sava, d.d.

Upravljanje tveganj, ki je integrirano v sistem upravljanja družb v Poslovni skupini Sava, razpoznavamo kot enega izmed ključnih elementov pri uresničevanju strateških ciljev. Sistem obvladovanja tveganj je zasnovan na modelu treh obrambnih linij.

Poslovna skupina Sava je bila v letu 2021 izpostavljena strateškim, finančnim in operativnim tveganjem.

Strateška tveganja

Pomembno strateško tveganje Save, d.d., se je nanašalo na zapadlost obveznosti, skladno s pogodbo o reprogramu in njenimi dodatki, vse v izogib preprečitve morebitne insolventnosti družbe. V tem procesu sta bili identificirani dve opciji, ki bi omogočili poplačilo finančnih obveznosti in sicer: konverzija dolga v kapital – tukaj so bile aktivnosti pripeljane vse do možnosti sklica skupščine, druga možnost pa je odprodaja premoženja, kjer smo prišli do faze nezavezujočih ponudb. Upniki oziroma lastniki se na osnovi komunikacije niso opredelili za nobeno izmed teh dveh možnosti, na koncu pa je bila izbrana opcija podaljšanja zapadlosti terjatev obstoječih upnikov. V ta namen je bil podpisan Dodatek št. 4 k osnovni pogodbi, ki zapadlost obveznosti podaljšuje do 30.06.2022.

Družba Sava Turizem, d.d., se je v okviru strateških tveganj soočala zlasti s tveganjem v povezavi s pandemijo covid-19, tveganjem sprememb cen in dobavljivostjo vhodnih materialov in storitev ter s tveganjem razpoložljivosti kadrov. Navedena tveganja so bila s pomočjo sprejetih ukrepov in razvitih mehanizmov ustrezno obvladovana.

Finančna tveganja

Tveganje spremembe poštene vrednosti

Tveganje spremembe poštene vrednosti je tveganje, da bo družba utrpela izgubo gospodarskih koristi zaradi spremembe vrednosti finančnega sredstva.

Po odprodaji nestrateških naložb matične družbe Sava, d.d., predstavlja Poslovno skupino Sava zgolj še dejavnost Turizem. Zaradi pandemije covid-19 je bila tudi v letu 2021 dejavnost turizma med najbolj prizadetimi. Pričakuje se dolgotrajnejše okrevanje. Glede na povečano tveganje smo testirali ustreznost vrednosti sredstev in ugotovili, da je sestava sredstev in virov sredstev ustrezna.

Plačilno sposobnostno tveganje

Plačilno sposobnostno tveganje je tveganje, da podjetje ne bo zmoglo pravočasno izpolniti svojih finančnih obveznosti.

Družbe Poslovne skupine Sava obvladujejo tveganje plačilne sposobnosti z rednim načrtovanjem in spremljanjem uresničenih denarnih tokov, vzdrževanjem zadostne ravni likvidnostne rezerve, izterjavo in unovčevanjem terjatev, zavarovanjem terjatev, dezinvestiranjem ter kot najpomembnejše, z rednim izpolnjevanjem finančnih obveznosti.

V letu 2021 se je Poslovna Skupina Sava kot posledice negativnih okoliščin covid-19 soočala s spremenjenimi predpostavkami na področju zagotavljanja likvidnosti, kar je vodilo v aktivno iskanje rešitev za krepitev likvidnostnega položaja vseh družb v skupini.

K dobri likvidnosti družbe Sava Turizem, d.d., je prispevala tudi pomoč države s subvencijami za odpravo posledic epidemije covid-19. Družba Sava, d.d., je z dolgoletnim skrbnim in premišljenim ustvarjanjem likvidne rezerve in dodatnimi ukrepi v letu 2021 kljub zaostrenim poslovnim okoliščinam ter izpadu prejema dividend tudi v poslovnem letu 2021 zagotovila sredstva za tekočo likvidnost in za nemoteno poravnavo poslovnih obveznosti.

Vrednost glavnega premoženja družbe Sava, d.d., to so finančne naložbe v odvisno družbo Sava Turizem, d.d., ki je obstoječim upnikom v večji meri dana v zavarovanje njihovih terjatev, ob tem pomembno presega višino finančnih obveznosti. Obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice prejetih posojil na dan 31.12.2021 predstavljajo 40-odсотni delež v strukturi finančnih obveznosti Poslovne Skupine Sava.

Družbe Poslovne skupine Sava poravnavaajo finančne in druge poslovne obveznosti skladno z veljavnimi dogovori. Ocenjujemo, da je tveganje plačilne sposobnosti glede na okoliščine v Poslovni Skupini Sava obvladovano.

Kreditno tveganje

Kreditno tveganje je tveganje, da stranka v poslovnem odnosu ne bo izpolnila svoje obveznosti in bo družbi s tem povzročila finančno škodo. Neposredno je povezano s poslovnim tveganjem in predstavlja nevarnost, da bodo terjatve do kupcev in drugih poslovnih partnerjev poplačane s časovnim zamikom ali pa sploh ne.

Izpostavljenost tej vrsti tveganja se poveča v zaostrenih gospodarskih razmerah. Družbe Poslovne skupine Sava zmanjšujejo izpostavljenost temu tveganju s sprotnim spremljanjem bonitete kupcev in dobaviteljev, s poslovanjem na podlagi predplačil, z nadzorom slabih plačnikov, s sprotno izterjavo, z vlaganjem izvršb, z uporabo inštrumentov zavarovanja, s kompenzacijami ter z izterjavo prek specializirane agencije za izterjavo dolga tujih kupcev.

Ocenjujemo, da je kreditno tveganje družb Poslovne skupine Sava zmerno in obvladljivo.

Obrestno tveganje

Obrestno tveganje je tveganje, da se bo vrednost finančnega instrumenta in stroškov zadolževanja spreminjala zaradi spreminjanja tržnih obrestnih mer.

Družbe Poslovne Skupine Sava imajo obrestovanje finančnih obveznosti ob fiksni obrestni marži vezani na spreminjanje obrestne mere EURIBOR. Obrestna mera EURIBOR je v letu 2021 še naprej dosegala negativne vrednosti, za leto 2022 pa se že pričakuje zvišanje.

Sava, d.d. je imela obdobju odloga plačila finančnih obveznosti dogovorjeno obrestovanje vezano na vrednost EURIBOR-ja in obrestno maržo 4,00 % p.a., katera pa se je že s podpisom Dodatka št. 2 k Pogodbi o reprogramu z dnem 1.9.2020 povečala na 8,00 %. Tako povišana obrestna mera prvenstveno velja za premostitveno obdobje, dolgoročno pa ni vzdržna.

Družba Sava Turizem, d.d., na dan 31.12.2021 ni imela sklenjenih instrumentov za zaščito obrestnega tveganja. Je pa skrbno spremljala trende in predvsem napovedi gibanja medbančne obrestne mere in je v začetku februarja 2022 za del posojil v višini 8,2 milijona EUR izvedla obrestno zaščito z nakupom obrestne kapice z izvršilno obrestno mero 0 % za obdobje do leta 2029.

Glede na okoliščine ocenjujemo, da je tveganje spremembe obrestne mere zmerno.

Valutno tveganje

Valutno tveganje je opredeljeno kot možnost izgube gospodarskih koristi zaradi sprememb deviznega tečaja. Družbe Poslovne skupine Sava v večji meri poslujejo na evrskem območju, zato ocenjujemo, da je izpostavljenost valutnemu tveganju nizka.

Operativna tveganja

Operativna tveganja so relevantna zlasti v družbi Sava Turizem, d.d.

Operativna tveganja so tveganja nastanka izgube zaradi neustreznega ali neuspešnega izvajanja notranjih procesov, ravnanja zaposlenih, neustreznega delovanja sistemov ali neuspešnega obvladovanja zunanjih dogodkov ali njihovih vplivov. Sem vključujemo tveganja informacijske varnosti, večjih prekinitev poslovanja, tveganja neskladnosti poslovanja, pravna tveganja, tveganja vodenja projektov in izvajanja storitev zunanjih izvajalcev.

Operativna tveganja obvladujemo z modelom upravljanja tveganj preko treh obrambnih linij, internim sistemom poročanja, kamor so vključene službe kontrolinga, računovodske kontrole, hotelsko gostinske kontrole, služba kakovosti ter notranje in zunanje ISO presoje. Na podlagi ugotovitev se sprejemajo korektivni ukrepi in nadgrajujejo kontrolni mehanizmi.

V okviru operativnih tveganj redno in sprotно napovedujemo prodajo v prihodnjem obdobju ter mesečno spremljamo učinkovitost poslovanja in odstopanja od načrta, kar nam omogoča učinkovito stroškovno prilagajanje. Redno opravljamo nadzor prihodkov, EBITDA, pribitkov gostinske dejavnosti po posameznih enotah ter na ravni dejavnosti in družbe ter izvajamo številne druge nadzore, ki pripomorejo k preprečevanju odtujitev sredstev in materiala.

V dejavnosti Turizem je pomembno *upravljanje človeških virov*, zato temu področju posvečamo posebno pozornost. Tveganje razpoložljivosti ustreznih kadrov omejujemo s proaktivnostjo in prisotnostjo na različnih trgih, partnerstvu/ sodelovanjem z izobraževalnimi ustanovami doma in v tujini pri usposabljanju dijakov in študentov, treningi in usposabljanji novih in obstoječih kadrov preko partnerskega izobraževalnega zavoda ter zagotavljanjem spodbudnih pogojev dela. Za vsa delovna mesta in tehnologije spremljamo tveganja za nastanek nezgod in zdravstvenih okvar. Tveganja periodično ocenjujemo in na podlagi rezultatov izvajamo ustrezne varnostne ukrepe. S tem izboljšujemo varnost na delovnih mestih in zmanjšujemo negativne zdravstvene vplive na zaposlene.

Tveganja na področju *informacijske tehnologije* zmanjšujemo z nenehnim izboljševanjem in nadgradnjo programske in strojne opreme. Vzpostavljen imamo učinkovit sistem za upravljanje s pravicami v IT sistemih, nadzor nad IT strojno in sistemsko programsko opremo ter uporabniško opremo, redno posodabljamо strežniško in uporabniško programsko opremo ter programsko opremo za protivirusno zaščito, implementiran imamo sistem za preprečevanje vdorov in zaščito pred naprednimi napadi (advanced persistent threat), sistem za zaščito uporabnikov pri dostopu do interneta iz poljubnih naprav, ter sistem za zaščito elektronske pošte. Ključno je ozaveščanje in usposabljanje zaposlenih glede informacijske varnosti, kar pomembno zmanjšuje tveganja na tem področju.

Na *nabavnem področju* s centralizirano nabavo zagotavljamo enotne in stroškovno najugodnejše cene vhodnih materialov in storitev vsem destinacijam znotraj družbe. S ključnimi dobavitelji vzpostavljamo dolgoročne partnerske odnose. Redno in sistematično preverjamo tudi ponudbe in cene na trgu. Cena, kakovost in plačilni pogoji so ključni pri izbiri dobaviteljev.

Premoženjska in z njimi povezana tveganja prenašamo na zavarovalnice. Da bi jih zmanjšali, imamo sklenjena zavarovanja za tveganja, ki bi lahko negativno vplivala na premoženje in osebe v družbi. Pred požarnimi tveganji se zavarujemo z obveščanjem in usposabljanjem zaposlenih v primeru požara ter z rednim nadzorom, vzdrževanjem in preizkušanjem naprav za gašenje ter naprav za odkrivanje in javljanje požara.

Tveganje sprememb lokalnega okolja, ki lahko vplivajo na poslovanje, zmanjšujemo s krepitvijo sodelovanja z lokalnimi skupnostmi.

Dodatna varovalka pri obvladovanju operativnih tveganj je tudi sodelovanje z odvetniškimi družbami, saj se pomembni pravni dogovori, pogodbe in poslovni dogodki pred podpisom pregledajo in uskladijo s strokovnjaki na pravnem področju.

Garancije in poroštva

V veljavi je dano poroštvo v višini 72 tisoč evrov za najeto posojilo družbe Sava Turizem, d.d., pri Slovenskem regionalnem razvojnem skladu.

Upravljanje s kapitalom

Sava, d.d., nima programa podeljevanja delniških opcij zaposlenim. Regulatorni organi nimajo nikakršnih kapitalskih zahtev do matične družbe ali do odvisnih družb Poslovne skupine Sava.

Razmerje med obveznostmi in prilagojenim kapitalom za Poslovno skupino Sava je sledeče:

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
1. Skupni dolgovi	173.159	168.465
2. Zmanjšanje za denar in denarne ustreznike	-36.417	-15.920
3. Neto obveznosti (1. – 2.)	136.742	152.545
4. Skupni kapital	108.490	106.676
5. Zmanjšanje/povečanje za zneske, nabrane v kapitalu v zvezi z elementi varovanja denarnega toka pred tveganjem	0	0
6. Prilagojeni znesek kapitala (4. + 5.)	108.490	106.676
7. Kazalnik razmerja med dolgovi in prilagojenim kapitalom na dan 31.12. (3./6.)	1,26	1,43

Tveganje neprekinjenega poslovanja

Predvsem zaradi spremenjenih okoliščin v letu 2020, povezanih z epidemijo in posledično nezmožnosti refinanciranja na trgu, je Sava, d.d., z upniki, ki so hkrati trije največji lastniki družbe Sava, d.d., z namenom preprečitve insolventnosti pogodbeno dogovorila odlog zapadlosti finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti, ki skladno z zadnjim dodatkom št. 4 k Pogodbi o reprogramu v plačilo zapadejo 30.06.2022. Premoženje družbe Sava, d.d., ki je v glavnini zastavljeno za zavarovanje terjatev upnikov, ob tem pomembno presega višino finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti družbe in tako poleg ostalih možnosti predstavlja potencialni vir za poplačilo celotnih terjatev upnikov. Namen sklenitve Dodatka št. 4 je bila tudi uskladitev upnikov glede načina njihovega poplačila. Glede na to, da so upniki tudi lastniki, gre za pomembno strateško vprašanje nadaljnjega razvoja.

Iz javne objave lastnika SDH na spletni strani, d. d., dne 25.02.2022 izhaja, da je Nadzorni svet družbe SDH, d.d., podal soglasje k uveljavitvi predkupne pravice za nakup 43,226 % lastniškega deleža kapitalske naložbe v družbi Sava, d. d., od družbe York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg). Družba KAD, d.d., bo predkupno pravico uveljavljala za finančne terjatve Yorka do Save, d.d. Vlada RS je za namen izvajanja aktivnosti, povezanih z uresničevanjem Strategije turizma in v povezavi s sprejetim Letnim načrtom upravljanja kapitalskih naložb za leto 2022 dokapitalizirala družbo SDH, d.d., in s tem zagotovila finančna sredstva za uveljavitev predkupne pravice.

Družba Sava, d.d., je dne 01.03.2022 s strani družbe SDH, d.d., Ljubljana, prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev delnic SAVA ter dne 07.03.2022 s strani pooblaščenke delničarja York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.a.r.l prejela obvestilo o sklenitvi zavezovalnega posla za odsvojitev delnic SAVA. Transakcija je pogojena z izpolnitvijo odločnih pogojev.

Družba SDH, d.d., bo po zaključku transakcije imela 61,914 % lastniški delež v Savi, d.d., družba KAD, d.d., pa 28,046 % lastniški delež. Skupni lastniški delež bo tako 89,960-odstoten.

Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnih posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odločnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

Izvršni direktor in Upravni odbor Save, d.d., ocenjujeta, da so na osnovi predhodno navedenih informacij predpostavke neprekinjenega poslovanja za družbo Sava, d.d., in za Poslovno skupino Sava izpolnjene.

2.3.6. Nakupi in prodaje lastniških deležev v družbah v skupini

Leto 2021 – prodaja dela finančne naložbe v Zavod SEIC

26,00-odstotni delež v Zavodu SEIC Ptuj je bil v letu 2021 odprodan, naložba v družbo je bila prerazporejena med pridružena podjetja. Zaradi nematerialnosti prihodki in stroški zavoda SEIC Ptuj, doseženi do dneva odprodaje, niso vključeni v konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava.

Leto 2020 – prodaja finančne naložbe v družbo Cardial, d.o.o.

85,00-odstotni delež v družbi Cardial, d.o.o., je bil v letu 2020 odprodan. Zaradi nematerialnosti prihodki in stroški družbe Cardial, d.o.o., doseženi do dneva odprodaje, niso vključeni v konsolidirane računovodske izkaze skupine Sava.

2.3.7. Nepremičnine, naprave in oprema

Preglednica gibanja nepremičnin, naprav in opreme Poslovne skupine Sava za leto 2021

v 000 EUR							
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Sredstva v pripravi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 01.01.2021	47.709	348.248	57.850	5.169	682	12	459.670
Nabava	119	695	1.273	323	1.755	0	4.165
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	633	633
Zmanjšanje avansa	0	0	0	0	0	-12	-12
Aktiviranja	0	851	101	60	-1.026	0	-14
Povečanje poslovnih najemov	0	2.379	0	0	0	0	2.379
Prenosi	0	0	12	0	0	0	12
Zmanjšanje zaradi odprodaje	-4.810	-14.840	-1.252	-151	0	0	-21.052
Odpisi	0	-89	-700	-576	0	0	-1.366
Stanje 31.12.2021	43.018	337.244	57.283	4.824	1.412	633	444.414
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 01.01.2021	-284	-178.101	-46.786	-2.593	0	0	-227.764
Aktiviranja	0	0	0	14	0	0	14
Prenosi	0	0	-6	0	0	0	-6
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	11.702	1.142	87	0	0	12.931
Odpisi	0	51	674	540	0	0	1.264
Amortizacija	-11	-8.100	-2.383	-658	0	0	-11.152
Stanje 31.12.2021	-295	-174.448	-47.359	-2.611	0	0	-224.714
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 01.01.2021	47.425	170.146	11.064	2.576	682	12	231.906
Stanje 31.12.2021	42.723	162.796	9.924	2.214	1.412	633	219.701

Preglednica gibanja nepremičnin, naprav in opreme Poslovne skupine Sava za leto 2020

v 000 EUR							
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Sredstva v pripravi	Predujmi za pridobitev opredmetenih osnovnih sredstev	Skupaj
NABAVNA VREDNOST							
Stanje 31.12.2019	47.709	323.439	41.508	20.549	5.634	3.901	442.740
Izložitev iz skupine	0	-666	0	-1.047	0	0	-1.714
Stanje 01.01.2020	47.709	322.773	41.508	19.502	5.634	3.901	441.027
Nabava	0	628	643	309	24.774	0	26.354
Povečanje avansov	0	0	0	0	0	12	12
Zmanjšanje avansa	0	0	0	0	-2	-3.901	-3.903
Aktiviranja	0	25.153	3.918	652	-29.723	0	-1
Povečanje poslovnih najemov	0	0	9	0	0	0	9
Prenosi	0	-13	14.904	-14.921	-1	0	-30
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	-136	-78	-15	0	0	-228
Odpisi	0	-151	-3.031	-358	0	0	-3.541
Oslabitev	0	-6	-24	0	0	0	-29
Stanje 31.12.2020	47.709	348.248	57.850	5.169	682	13	459.670
POPRAVEK VREDNOSTI							
Stanje 31.12.2019	-273	-170.926	-34.258	-16.243	0	0	-221.701
Izložitev iz skupine	0	83	0	842	0	0	926
Stanje 01.01.2020	-273	-170.843	-34.258	-15.401	0	0	-220.775
Prenosi	0	3	-13.125	13.141	0	0	19
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	49	54	14	0	0	117
Odpisi	0	81	2.986	312	0	0	3.379
Oslabitev	0	1	18	0	0	0	19
Amortizacija	-11	-7.391	-2.460	-659	0	0	-10.522
Stanje 31.12.2020	-284	-178.101	-46.785	-2.593	0	0	-227.764
NEODPISANA VREDNOST							
Stanje 31.12.2019	47.436	152.513	7.250	4.306	5.634	3.901	221.039
Izložitev iz skupine	0	-583	0	-205	0	0	-788
Stanje 01.01.2020	47.436	151.930	7.250	4.101	5.634	3.901	220.251
Stanje 31.12.2020	47.425	170.146	11.064	2.576	682	13	231.906

Dodatno razkritje gibanja Pravice do uporabe sredstev / poslovni najemi družb Poslovne skupine Sava za leto 2021

v 000 EUR					
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 01.01.2021	311	1.126	-20	82	1.499
Povečanje poslovnih najemov	0	2.379	0	0	2.379
Odpisi	0	0	-33	0	-33
Stanje 31.12.2021	311	3.505	-52	82	3.846
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 01.01.2021	-22	-411	-9	-27	-470
Odpisi	0	0	33	0	33
Amortizacija	-11	-478	-14	0	-503
Stanje 31.12.2021	-33	-889	10	-27	-940
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 01.01.2021	289	714	-29	54	1.029
Stanje 31.12.2021	278	2.616	-43	54	2.906

Pravice do uporabe sredstev/poslovni najemi v družbah Poslovne skupine Sava se nanašajo na najem poslovnih prostorov in parkirišč v upravni stavbi v Ljubljani, na najem zemljišča v Moravskih Toplicah, na najem zemljišča v kampu Lucija ter na na najem službenih osebnih avtomobilov.

Dne 01.07.2021 je bil prodan večji del resorta Salinera, kar je v naravi predstavljajo vse objekte skupaj s stavbnimi zemljišči. Resort Salinera je bil vzet nazaj v najem, pri čemer je del najemnine fiksni in del variabilni. Za fiksni del najemnine je priznana pravica do uporabe sredstva in obveznost iz poslovnega najema. Variabilni del najemnine je v letu 2021 znašal 61 tisoč evrov.

Družba Sava Turizem, d.d., ima kot najemjemalec resorta San Simon obveznost letnega plačila najemnine v višini 1.292 tisoč evrov, ki je v celoti variabilna in priznana kot strošek poslovnega obdobja, zato predmetni najem ni obračunan kot pravica do uporabe sredstva.

Odhodki za obresti za obveznosti iz poslovnih najemov so v letu 2021 znašali 53 tisoč evrov. Stroški, povezani z najemi manjših vrednosti so znašali 1.386 tisoč evrov, med njimi strošek najema resorta San Simon predstavlja 1.292 tisoč evrov.

Družba Sava Turizem, d.d., je v letu 2021 zaradi epidemije COVID-19 dosegla dogovor o delni oprostitvi plačila najemnin v višini 3 tisoč evrov. Ker pomembnih sprememb preostalih sestavin najema ni bilo, je družba uporabila poenostavljen način evidentiranja oprostitev.

Dodatno razkritje gibanja Pravice do uporabe sredstev / poslovni najemi družb Poslovne skupine Sava za leto 2020

v 000 EUR					
	Zemljišča	Zgradbe	Proizvajalne naprave in stroji	Druge naprave in oprema	Skupaj
NABAVNA VREDNOST					
Stanje 31.12.2019	311	1.832	14	96	2.253
Izločitev iz skupine	0	-666	0	0	-666
Stanje 01.01.2020	311	1.166	14	96	1.587
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	-40	-32	-14	-86
Odpisi	0	0	-11	0	-11
Stanje 31.12.2020	311	1.126	-20	82	1.499
POPRAVEK VREDNOSTI					
Stanje 31.12.2019	-11	-295	-7	-34	-348
Izločitev iz skupine	0	83	0	0	83
Stanje 01.01.2020	-11	-212	-7	-34	-264
Zmanjšanje zaradi odprodaje	0	25	15	14	54
Odpisi	0	0	11	0	11
Amortizacija	-11	-224	-28	-7	-271
Stanje 31.12.2020	-22	-411	-9	-27	-470
NEODPISANA VREDNOST					
Stanje 31.12.2019	300	1.537	7	61	1.906
Izločitev iz skupine	0	-583	0	0	-583
Stanje 01.01.2020	300	954	7	61	1.322
Stanje 31.12.2020	289	714	-29	54	1.029

Pravice do uporabe sredstev / poslovni najemi v družbah Poslovne skupine Sava so se v poslovnem letu 2020 nanašale na najem poslovnih prostorov in parkirišč v upravni stavbi v Ljubljani, na najem zemljišča v Moravskih Toplicah ter v manjšem obsegu na najem službenih osebnih avtomobilov.

Družba Sava Turizem, d.d., je imela kot najemojemalec resorta San Simon obveznost letnega plačila najemnine v višini 1.082 tisoč evrov, ki je v celoti variabilna. Zato najem ni bil obračunan kot pravica do uporabe sredstev, najemnina pa je bila v celoti pripoznana kot strošek poslovnega obdobja.

Družbi Sava, d.d., in Sava Turizem, d.d., sta v letu 2020 zaradi epidemije COVID-49 dosegli dogovor o delni oprostitvi plačila najemnin v višini 17 tisoč evrov. Drugih pomembnih sprememb preostalih sestavin najema ni bilo, zato sta družbi uporabili poenostavljen način evidentiranja oprostitev.

Preglednica vrednosti hipotek na dan 31.12. 2021

v 000 EUR		
	Knjigovodska vrednost premoženja, ki je obremenjeno s hipotekami	Vrednost hipoteke na nepremičninah
Sava, d.d.	-	-
Sava Turizem, d.d.	134.938	72.199
SKUPAJ	134.938	72.199

Preglednica vrednosti hipotek na dan 31.12. 2020

v 000 EUR		
	Knjigovodska vrednost premoženja, ki je obremenjeno s hipotekami	Vrednost hipoteke na nepremičninah
Sava, d.d.	-	-
Sava Turizem, d.d.	111.624	83.145
SKUPAJ	111.624	83.145

2.3.8. Neopredmetena sredstva

Preglednica gibanja neopredmetenih sredstev Poslovne skupine Sava za leti 2021 in 2020

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
NABAVNA VREDNOST		
Stanje 01.01.	2.397	2.589
Povečanja, nakupi	155	90
Aktiviranja	0	5
Zmanjšanja zaradi odprodaje družb	0	-245
Odpisi	-657	-43
Stanje konec obdobja	1.894	2.396
POPRAVEK VREDNOSTI		
Stanje 01.01.	-1.740	-1.633
Odpisi	657	43
Amortizacija	-128	-150
Stanje konec obdobja	-1.211	-1.740
NEODPISANA VREDNOST		
Stanje 01.01.	657	956
Stanje konec obdobja	683	657

Amortizacija neopredmetenih sredstev je v izkazu poslovnega izida zajeta med amortizacijo. Neopredmetena sredstva niso zastavljena.

2.3.9. Naložbene nepremičnine

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin za Poslovno skupino Sava za leto 2021

v 000 EUR			
	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2021	2.489	6.464	8.953
Zmanjšanje zaradi prodaje	0	-353	-353
Odpisi	0	-31	-31
Stanje 31.12.2021	2.489	6.080	8.569
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2021	-1.006	-2.935	-3.941
Zmanjšanje zaradi prodaje	0	215	215
Odpisi	0	30	30
Amortizacija	0	-122	-122
Stanje 31.12.2021	-1.006	-2.811	-3.817
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2021	1.483	3.530	5.013
Stanje 31.12.2021	1.483	3.269	4.752

Pri naložbenih nepremičninah, danih v najem, je bilo ustvarjenih 722 tisoč evrov prihodkov (leto 2020: 797 tisoč evrov) in 182 tisoč evrov stroškov (leto 2020: 149 tisoč evrov). Na naložbenih nepremičninah, ki niso bile dane v najem, je bilo izkazanih 4 tisoč evrov stroškov (leto 2020: 0 tisoč evrov).

Ocenjujemo, da poštena vrednost naložbenih nepremičnin na dan 31.12.2021 bistveno ne odstopa od knjigovodskih vrednosti.

Preglednica gibanja naložbenih nepremičnin za Poslovno skupino Sava za leto 2020

v 000 EUR			
	Zemljišča – naložbene nepremičnine	Zgradbe – naložbene nepremičnine	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2020	2.613	9.236	11.849
Prenos	0	-2.338	-2.338
Zmanjšanje zaradi prodaje	-124	0	-124
Oslabitev	0	-435	-435
Stanje 31.12.2020	2.489	6.464	8.953
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2020	-1.076	-4.736	-5.812
Prenos	0	1.785	1.785
Zmanjšanje zaradi prodaje	70	0	70
Oslabitev	0	185	185
Amortizacija	0	-168	-168
Stanje 31.12.2020	-1.006	-2.934	-3.940
NEODPISANA VREDNOST			
Stanje 01.01.2020	1.537	4.501	6.038
Stanje 31.12.2020	1.483	3.530	5.013

2.3.10. Finančna sredstva, merjena po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida

Vrednost finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida v višini 722 tisoč evrov (31.12.2020: 691 tisoč evrov) se je v primerjavi s predhodnim letom spremenila zaradi prevrednotenja na delnic družb, ki kotirajo, na pošteno vrednost.

Preglednica vrst finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Delnice družb, ki kotirajo	161	131
Delnice in deleži družb, ki ne kotirajo	561	560
SKUPAJ	722	691

Preglednica gibanja finančnih sredstev, merjenih po pošteni vrednosti preko izkaza poslovnega izida

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Stanje 1.1.	691	693
Prenos deležev v družbah v skupini na naložbe	0	13
Sprememba na pošteno vrednost	30	-15
Stanje konec obdobja	722	691

Vrednost drugih delnic in deležev na dan 31.12.2021 predstavlja le še 0,3 odstotka vseh sredstev. Med njimi je 4.987 delnic Pokojninske družbe A, d.d., zastavljenih za finančne obveznosti Save, d.d., njihova knjigovodska vrednost pa znaša 498 tisoč evrov.

2.3.11. Dolgoročna posojila in dolgoročne poslovne terjatve

Med dolgoročnimi posojili in terjatvami v skupni višini 2.026 tisoč evrov (31.12.2020: 26 tisoč evrov) se jih 2.000 tisoč evrov nanaša na, v letu 2021 dolgoročno dan depozit poslovni banki.

2.3.12. Sredstva za prodajo

Med sredstva za prodajo v vrednosti 65 tisoč evrov (31.12.2020: 563 tisoč evrov) so umeščena gozdna zemljišča resorta Salinera, pogodba za prodajo je bila podpisana v februarju 2022.

2.3.13. Zaloge

Preglednica zalog

v 000 EUR				
	Bruto vrednost 31.12.2021	Odpisi v letu 2021	Neto vrednost 31.12.2021	Neto vrednost 31.12.2020
Material	502	0	502	456
Trgovsko blago	55	0	55	74
SKUPAJ	558	0	558	529

2.3.14. Kratkoročne poslovne in druge terjatve

Preglednica kratkoročnih poslovnih in drugih terjatev

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Terjatve do kupcev	1.846	506
Prehodno nezaračunane terjatve	640	2.164
Dani predujmi	728	58
Terjatve za DDV in druge davke	728	539
Ostale terjatve	982	969
SKUPAJ	4.925	4.236

2.3.15. Kratkoročno dana posojila

Preglednica kratkoročno danih posojil

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Kratkoročno dana posojila	11.800	15.600
SKUPAJ	11.800	15.600

Kratkoročno dana posojila v višini 11.800 tisoč evrov (31.12.2020: 15.600 tisoč evrov) predstavljajo dani depoziti poslovnim bankam.

2.3.16. Denar in denarni ustrezniki

Preglednica stanja denarnih sredstev

v 000 EUR		
	31.12.2021	31.12.2020
Denarna sredstva v blagajni, na poslovnih računih in dani depoziti	36.417	15.920
SKUPAJ	36.417	15.920

2.3.17. Lastniški kapital in rezerve

Kapital Poslovne skupine Sava na dan 31.12.2021

Vrednost kapitala Poslovne skupine Sava je na dan 31.12.2021 znašala 108.490 tisoč evrov (31.12.2020: 106.676 tisoč evrov). V primerjavi z enakim obdobjem predhodnega leta je bil višji za 1.814 tisoč evrov.

Osnovni kapital

Višina osnovnega kapitala obvladujoče družbe Sava, d.d., znaša 29.083 tisoč evrov (31.12.2020: 29.083 tisoč evrov) in je razdeljen na 29.082.968 navadnih, prosto prenosljivih kosovnih imenskih delnic (SAVR), pripadajoči znesek ene delnice je 1,00 EUR.

Vplačani presežek kapitala

Vplačani presežek kapitala v višini 43.357 tisoč evrov (31.12.2020: 43.357 tisoč evrov) je nastal v letu 2016 v postopku prisilne poravnave Save, d.d. Predstavlja razliko med vpisom osnovnega kapitala in vpisom celotnih stvarnih vložkov upnikov v kapital Save, d.d.

Rezerve za pošteno vrednost

Rezerve za pošteno vrednost v negativnem znesku v višini 502 tisoč evrov (31.12.2020: -167 tisoč evrov) predstavljajo aktuarsko izgubo.

Zadržani čisti dobiček

v 000 EUR		
Gibanje zadržanega čistega dobička	31.12.2021	31.12.2020
Preneseni dobiček preteklih let	27.140	36.839
Druge spremembe	-16	480
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujočega podjetja	1.888	-10.179
Zadržani čisti dobiček	29.011	27.140

Čisti dobiček/čista izguba na delnico

Osnovni kapital je razdeljen na 29.082.968 navadnih, prosto prenosljivih kosovnih imenskih delnic, ki imajo vse glasovalne pravice. Vse delnice so v celoti vplačane. Družba nima obveznic, ki bi jih lahko konvertirali v delnice.

Tehtano povprečno število navadnih delnic

	2021	2020
Število vseh delnic	29.082.968	29.082.968
Lastne delnice	0	0
Tehtano povprečno število delnic	29.082.968	29.082.968

Čisti dobiček/čista izguba, ki pripada navadnim delnicam

	2021	2020
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja (v 000 EUR)	2.165	-10.490
Čisti poslovni izid obračunskega obdobja, ki pripada lastnikom obvladujoče družbe (v 000 EUR)	1.888	-10.179
Tehtano povprečno število uveljavljajočih se navadnih delnic	29.082.968	29.082.968
Osnovni čisti dobiček/čista izguba na delnico (v EUR)	0,06	-0,35

Popravljeni čisti dobiček/čista izguba na delnico je enak osnovnemu čistemu dobičku/čisti izgubi na delnico, ker je kapital sestavljen le iz navadnih delnic.

Izplačilo dobička je mogoče le v okviru ugotovljenega v skladu s slovensko zakonodajo. Ta predpisuje, da matična družba deli bilančni dobiček, ki se ugotovi na podlagi posamičnih računovodskih izkazov. Sava, d.d., je na dan 31.12.2021 izkazovala nepokrito preneseno izgubo v višini 25.158 tisoč evrov (31.12.2020: 21.015 tisoč evrov).

Delež, kapital in poslovni izid lastnikov neobvladujočih deležev

Preglednica neobvladujočega deleža odvisne družbe, ki je vključena v konsolidacijo

v 000 EUR						
	Neobvladujoči delež		Kapital, ki pripada neobvladujočemu deležu		Dobiček, ki pripada neobvladujočemu deležu	
	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2021	31.12.2020
Sava Turizem, d.d.	4,53%	4,53%	7.541	7.263	278	-311
SKUPAJ			7.541	7.263	278	-311

2.3.18. Dolgoročne rezervacije

Preglednica gibanja dolgoročnih rezervacij

v 000 EUR						
	Stanje 01.01.2021	Oblikovanje in prenos	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2021	
Rezervacije za odpravnine in podobne obveznosti	2.818	578	-235	-101	3.059	
Rezervacije za tožbe in druge zahtevke	1.498	2.108	0	0	3.607	
Drugo	2	102	0	0	104	
SKUPAJ	4.318	2.788	-235	-101	6.769	

Vračunane dolgoročne obveznosti do delavcev predstavljajo obveznosti za odpravnine ob odhodu v pokoj in za jubilejne nagrade. Za zaposlene v Savi, d.d., je bil izdelan aktuarski preračun na dan 31.12.2021, glede na število zaposlenih znesek ne predstavlja pomembne vrednosti. V družbi Sava Turizem, d.d., je bil na dan 31.12.2021 izdelan aktuarski obračun ob upoštevanju naslednjih predpostavk: odpravnine ob upokojitvi in jubilejne nagrade so upoštevane v skladu z določili v kolektivnih in individualnih pogodbah, predvidena je 2,2-odstotna letna rast plač v podjetju ter zneskov odpravnin in jubilejnih nagrad, upoštevana je fluktuacija zaposlenih, upoštevana diskontna obrestna mera pa znaša 1,6 % letno.

Rezervacije za tožbe in druge zahtevke so oblikovane na podlagi posveta z odvetniki, ki so izdelali ocene izida vloženih tožb in drugih zahtevkov. V letu 2021 oblikovane rezervacije za tožbe in druge zahtevke v višini 2.108 tisoč evrov se nanašajo na zahtevo manjšinskega delničarja po sodnem preizkusu menjalnega razmerja pri pripojitvi družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d.

2.3.19. Razmejene državne podpore

Preglednica gibanja razmejenih državnih podpor

v 000 EUR				
	Stanje 01.01.2021	Odprava	Poraba	Stanje 31.12.2021
Sredstva evropskih in drugih skladov	6.066	-275	-594	5.197
SKUPAJ	6.066	-275	-594	5.197

Prejeta sredstva evropskih in državnih strukturnih skladov so v družbah dejavnosti Turizem koriščena za prenovu Hotela Radin in Hotela Terapija v Radencih, za izgradnjo Grand Hotela Primus na Ptuju, za izgradnjo Hotela Livada Prestige, za prenovu zdravstvenega objekta Thermalium v Moravcih, za prenovu Hotela Savica na Bledu, za nakup programa za zdravstvo in obnovo CO2 kopeli v Radencih.

2.3.20. Prejeta dolgoročna posojila in kratkoročne finančne obveznosti

To pojasnilo podaja tudi informacije o pogojih, ki veljajo za prejeta posojila. Več informacij o izpostavljenosti družbe obrestnemu in tečajnemu tveganju je podanih v točki 2.3.32. – Finančni instrumenti.

Preglednica finančnih obveznosti

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
DOLGOROČNA POSOJILA		
Posojila pri bankah v državi	66.930	76.506
Posojila pri bankah skupaj	66.930	76.506
Posojila pri drugih	3.114	1.981
Skupaj dolgoročna posojila	70.044	78.487
KRATKOROČNE FINANČNE OBVEZNOSTI		
Kratkoročni del dolgoročnih posojil bank	4.098	4.974
Kratkoročna posojila pri bankah skupaj	4.098	4.974
Kratkoročna posojila drugih	51.844	51.582
Skupaj kratkoročne finančne obveznosti	55.942	56.555
Prejeta posojila in druge finančne obveznosti skupaj	125.986	135.042

Posojilni pogoji

	Obrestna mera (v % p.a.)	Zapadlost zadnjega obroka	Način zavarovanja
Finančne terjatve iz naslova posojil (brez revolving posojil)	6M Euribor + 2,50 3M Euribor + 2,15 3M Euribor + 0,50 3M Euribor + 0,35 6M Euribor + 0,71 6M Euribor + 0,63 6M Euribor + 8,00	2022 - 2036	menica, bančna garancija, zastava nepremičnin, zastava vrednostnih papirjev

Preglednica zapadlosti dolgoročnih posojil

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
med 1 in 2 letoma	7.101	14.229
med 2 in 5 leti	25.384	29.576
nad 5 let	37.559	34.681
SKUPAJ	70.044	78.487

Preglednica delitve posojil glede na fiksno in variabilno obrestno mero

v 000 EUR			
	Fiksna obrestna mera	Variabilna obrestna mera	Skupaj
dolgoročna posojila	2.269	67.775	70.044
kratkoročna posojila	672	55.270	55.942
SKUPAJ	2.940	123.046	125.986

Posojila s fiksno obrestno mero se v celoti nanašajo na poslovne najeme sredstev, obrestna mera pa znaša:

- za poslovne najeme v družbi Sava, d.d., 2,51 %,
- za poslovne najeme v družbi Sava Turizem, d.d., od 2,03 % do 3,5 %.

Zavarovanje posojil

Prejeta posojila družb Poslovne skupine Sava so zavarovana s hipotekami na nepremičninah družbe Sava Turizem, d.d., ter z zastavo delnic in deležev, ki so v lasti Save, d.d.

Za finančne obveznosti družbe Sava Turizem, d.d., so zastavljene nepremičnine, katerih knjigovodska vrednost znaša 134.938 tisoč evrov.

Za finančne obveznosti družbe Sava, d.d., so zastavljene delnice, katerih knjigovodska vrednost znaša 92.560 tisoč evrov:

- delnice Sava Turizma, d.d., v vrednosti 92.062 tisoč evrov,
- delnice Pokojninske družbe A, d.d., v vrednosti 498 tisoč evrov.

2.3.21. Odložene obveznosti/terjatve za davek

Preglednica razmejenih obveznosti/terjatev za davek

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Obveznosti - prevrednotenje sredstev na pošteno vrednost	-432	-416
Terjatve - rezervacije po aktuarskem izračunu, spori	446	233
Obveznosti - poslovne združitve	-2.571	-2.571
SKUPAJ	-2.556	-2.753

Preglednica gibanja razmejenih obveznosti/terjatev za davek

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Stanje 31.12.	-2.753	-2.776
Stanje 1.1.	-2.753	-2.776
Spremembe obveznosti za odložene davke - preko izkaza poslovnega izida	197	23
Sprememba terjatev za rezervacije za odpravnine	-5	40
Sprememba obveznosti zaradi poslovne združitve	-16	-20
Sprememba terjatev iz naslova višje obračunane amortizacije od davčno priznane	218	0
Zmanjšanje terjatev zaradi prevrednotenja, prodaje ali prenehanja lastništva vrednostnih papirjev - preko izkaza poslovnega izida	0	3
Stanje konec obdobja	-2.556	-2.753

Neobračunane odložene terjatve za davek iz naslova oslabitev dolgoročnih finančnih naložb na dan 31.12.2021 znašajo 151 tisoč evrov (31.12.2020: 151 tisoč evrov).

Odložene terjatve za davek iz naslova davčne izgube niso obračunane. Višina neobračunanih odloženih terjatev za davek iz naslova davčnih izgub družb, ki so vključene v konsolidirane računovodske izkaze Poslovne skupine Sava in z uporabo 19–odstotne davčne stopnje na dan 31.12.2021 znaša 82.190 tisoč evrov (31.12.2020: 83.047 tisoč evrov).

Skupne neobračunane odložene terjatve za davek na dan 31.12.2021 znašajo 82.341 tisoč evrov (31.12.2020: 83.198 tisoč evrov).

2.3.22. Kratkoročne poslovne obveznosti

Obveznosti za obresti od prejetih posojil so vključene med druge poslovne obveznosti.

Preglednica kratkoročnih poslovnih obveznosti

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Obveznosti do dobaviteljev	8.450	3.750
Obveznosti za prejete avanse	970	1.167
DDV in drugi davki	1.495	527
Obveznosti do zaposlenih	2.449	1.963
Druge poslovne obveznosti	7.355	3.210
SKUPAJ	20.719	10.616

2.3.23. Kratkoročne rezervacije

Kratkoročne rezervacije v višini 11.915 tisoč evrov (31.12.2020: 9.639 tisoč evrov) so bile v 95 odstotkih oblikovane v družbi Sava Turizem, d.d., v pretežni meri pa so sestavljene iz:

- rezervacij za stroške dela v višini 6.370 tisoč evrov,
- rezervacij na podlagi bonitet iz naslova programa lojalnosti v višini 1.126 tisoč evrov,
- vnaprej vračunanih stroškov v višini 1.169 tisoč evrov,
- odloženih prihodkov iz nevnovčenih darilnih bonov in kuponov v višini 1.491 tisoč evrov,
- odloženih prihodkov pri prodaji resorta Salinera v višini 1.258 tisoč evrov*, ki zaradi še neizvedene prodaje gozdnih zemljišč niso bili pripoznani v izkazu poslovnega izida.

** V posamičnih računovodskih izkazih družbe Sava Turizem, d.d., so odloženi prihodki od prodaje resorta Salinera izkazani v višini 2.834 tisoč evrov, v konsolidiranih računovodskih izkazih Poslovne skupine Sava pa v višini 1.258 tisoč evrov. Razlika v znesku 1.576 tisoč evrov predstavlja razliko med pošteno vrednostjo nepremičnine v skupinskih izkazih, ugotovljeno v postopku pripojitve družbe Hoteli Bernardin, d.d., k družbi Sava Turizem, d.d., in knjigovodsko vrednostjo nepremičnine v posamičnih računovodskih izkazih.*

2.3.24. Prihodki iz pogodb s kupci

Preglednica prihodkov iz pogodb s kupci

v 000 EUR		
	2021	2020
Prihodki od najemnin	722	797
Prihodki od prodaje storitev	69.144	54.114
Prihodki od prodaje trgovskega blaga	229	261
SKUPAJ	70.095	55.172

2.3.25. Drugi poslovni prihodki

Preglednica drugih poslovnih prihodkov

v 000 EUR		
	2021	2020
Poraba in odprava rezervacij za odpravnine, jubilejne nagrade, presežne ure in dopuste	235	40
Črpanje odloženih prihodkov iz sredstev pridobljenih iz EU	275	294
Poraba vzpodbud iz naslova invalidov, štipendij	161	114
Odprava rezervacij za tožbe in druge zahteveke	0	622
Dobički od prodaje opredmetenih osnovnih sredstev	163	88
Dobički od prodaje naložbenih nepremičnin	139	0
Prejeta podpora v povezavi z državnimi ukrepi zaradi COVID-19	12.631	6.931
Odprava vračunanega popravka terjatav	135	83
Ostali poslovni prihodki	2.781	909
SKUPAJ	16.519	9.082

2.3.26. Stroški po funkcionalnih skupinah

Preglednica stroškov po funkcionalnih skupinah

v 000 EUR		
	2021	2020
Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in storitev	56.554	49.147
Stroški prodajanja	3.458	3.350
Stroški splošnih dejavnosti	18.640	18.113
SKUPAJ	78.652	70.609

Proizvajalni stroški prodanih proizvodov in storitev se nanašajo na neposredne stroške v družbi Sava Turizem, d.d.

Stroški blaga materiala in storitev v skupni višini 32.710 tisoč evrov (leto 2020: 27.631 tisoč evrov) so bili razdeljeni na stroške porabljenega materiala v znesku 11.924 tisoč evrov (leto 2020: 10.425 tisoč evrov) in na stroške storitev v znesku 20.786 tisoč evrov (leto 2020: 17.206 tisoč evrov).

2.3.27. Stroški dela

Preglednica stroškov dela

v 000 EUR		
	2021	2020
Plače in nadomestila zaposlenim	21.038	20.237
Stroški socialnih zavarovanj	3.428	3.353
Drugi stroški dela	5.957	4.623
SKUPAJ	30.423	28.213

Drugi stroški dela vsebujejo izplačan regres zaposlenim, izplačana druga nadomestila v skladu s kolektivno pogodbo (prehrana in prevoz na delo) ter rezervacije za potencialne stroške dela. Stroški dela vključujejo tudi obračunane stroške dela na podlagi zahtev zaposlenih po izplačilih v višini 159 tisoč evrov. Stroškov storitev v zvezi z agencijami za posredovanje delovne sile, ki se ne obravnavajo kot stroški dela, v letu 2021 ni bilo.

Med letom je bilo povprečno zaposlenih 656 sodelavcev (leto 2020: 611 sodelavcev).

2.3.28. Odpisi vrednosti

Preglednica odpisov vrednosti

v 000 EUR		
	2021	2020
Nepremičnine, naprave in oprema - oslabitev	0	10
Nepremičnine, naprave in oprema - odpisi	102	122
Nepremičnine, naprave in oprema - izguba pri prodaji	3	4
Naložbene nepremičnine - oslabitev	0	250
Naložbene nepremičnine - izguba pri prodaji	1	0
Terjatve	28	255
SKUPAJ	133	642

V letu 2021 je bila v družbi Sava Turizem, d.d., preko izkaza poslovnega izida izvedena oslabitev terjatev v višini 28 tisoč evrov (leto 2020: 255 tisoč evrov), poslovni prihodki leta 2021 pa vključujejo za 135 tisoč evrov odprave popravka terjatev.

2.3.29. Drugi odhodki poslovanja

Preglednica drugih odhodkov poslovanja

v 000 EUR		
	2021	2020
Oblikovanje dolgoročnih rezervacij	2.108	1.465
Drugi poslovni odhodki	1.905	1.830
SKUPAJ	4.013	3.294

Drugi poslovni odhodki so v pretežni meri sestavljeni iz rezervacij za kočljive pogodbe v višini 2.108 tisoč evrov, iz prispevkov za stavbna zemljišča v višini 956 tisoč evrov ter iz vodnih prispevkov in koncesij za vodo v višini 563 tisoč evrov.

Drugi podatki o stroških

v 000 EUR		
	2021	2020
Stroški raziskav in razvoja	0	0
Neposredni poslovni stroški naložbenih nepremičnin	186	149
– tisti, ki prinašajo najemnine	182	149
– tisti, ki ne prinašajo prihodkov	4	0

2.3.30. Neto prihodki financiranja in delež v dobičku pridruženih podjetij

Preglednica sestave prihodkov in odhodkov financiranja

v 000 EUR		
	2021	2020
Dobiček pri prodaji finančnih sredstev	0	81
Prihodki od dividend in deležev v dobičku	25	3
Prihodki od obresti	0	3
Drugo	50	1
Finančni prihodki	76	88
Odhodki za obresti	-5.612	-4.230
Oslabitev finančnih naložb razpoložljivih za prodajo	0	-16
Finančni odhodki	-5.612	-4.246
Neto prihodki / odhodki	-5.536	-4.158

2.3.31. Davek od dobička

Preglednica davka od dobička, pripoznanega v izkazu poslovnega izida

v 000 EUR		
	2021	2020
Odmerjeni davek tekočega leta		
– za tekoče leto	-458	0
Skupaj	-458	0
Odloženi davek		
– novonastale in umaknjene začasne razlike	198	23
Skupaj	198	23
Davek v breme izkaza poslovnega izida	-260	23

Preglednica primerjave med dejansko in izračunano davčno stopnjo

v 000 EUR				
	stopnja	2021	stopnja	2020
Dobiček pred davki v skladu z MSRP		2.427		-10.513
Davek od dobička z uporabo uradne stopnje	19,0%	461	19,0%	-1.997
Odhodki, ki niso davčno priznani	32,4%	787	-4,5%	478
Neobdavčeni prihodki	-13,3%	-322	3,5%	-364
Sprememba davčne osnove pri prehodu na nov način računovodenja pri preteklih spremembah računovodskih usmeritev	-1,4%	-33	0,4%	-39
Davčne olajšave, ki niso priznane v izkazu poslovnega izida	-10,5%	-254	0,0%	0
Vpliv družb, ki so poslovale z izgubo ter vpliv izgub v konsolidaciji	-15,6%	-378	-18,1%	1.900
Efektivna davčna stopnja	10,7%	260	0,2%	-23

2.3.32. Finančni instrumenti

Plačilno sposobnostno tveganje

Finančne in poslovne obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavníc, obresti in nadomestil znašajo 58.401 tisoč evrov in zapadejo v plačilo v 6-mesečnem roku (konec junija 2022). Družba Sava, d.d., je dne 06.05.2022 s strani upnikov v usklajevanje prejela Dodatek št. 5 k Pogodbi o reprogramu, v katerem je predlagano podaljšanje roka zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavníc posojil, obresti in nadomestil do 30.09.2022, kar je po oceni strank zadosten čas za izpolnitev v transakciji opredeljenih odložnih pogojev.

Družba Sava Turizem, d.d., najema dolgoročna posojila pri poslovnih bankah, katerih končna zapadlost je konec leta 2036. Obveznosti družba poplačuje skladno z amortizacijskimi načrti. Vrednost premoženja Poslovne Skupine Sava, ki je upnikom dano v zavarovanje finančnih obveznosti, ob tem pomembno presega višino finančnih obveznosti.

Preglednica vrednosti, povezanih s plačilno sposobnostnim tveganjem

v 000 EUR							
31.12.2021	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	6 mesecev ali manj	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	Več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti	146.721	-154.038	-61.412	-18.431	-8.039	-27.426	-38.730
Zavarovana bančna posojila (brez pridruženih podjetij)	71.028	-76.020	-525	-4.623	-7.218	-25.470	-38.184
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	20.736	-20.736	-7.631	-13.105	0	0	0
Druge finančne obveznosti	54.635	-56.959	-53.230	-678	-768	-1.795	-489
Obveznosti finančnega/ poslovnega najema	323	-323	-26	-26	-52	-162	-57
SKUPAJ	146.721	-154.038	-61.412	-18.431	-8.039	-27.426	-38.730

v 000 EUR							
31.12.2020	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	6 mesecev ali manj	6 - 12 mesecev	1 - 2 leti	2 - 5 let	Več kot 5 let
Neizvedene finančne obveznosti	145.689	-155.709	-65.180	-6.312	-7.442	-30.296	-46.480
Zavarovana bančna posojila (brez pridruženih podjetij)	81.479	-88.542	-714	-5.688	-6.829	-29.247	-46.065
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	10.647	-10.573	-10.573	0	0	0	0
Druge finančne obveznosti	53.180	-56.211	-53.869	-599	-558	-826	-359
Obveznosti finančnega/ poslovnega najema	383	-383	-25	-25	-55	-223	-55
SKUPAJ	145.689	-155.709	-65.180	-6.312	-7.442	-30.296	-46.480

Obrestno tveganje

Družbe Poslovne Skupine Sava imajo obrestovanje finančnih obveznosti vezane na spreminjanje obrestne mere EURIBOR. Obrestna mera EURIBOR je v letu 2020 še naprej dosegala negativne vrednosti, za leto 2021 pa se glede gibanja EURIBOR-ja za Slovenijo ne predvideva bistvenejših sprememb.

Družbe Poslovne skupine Sava nimajo sklenjenih veljavnih instrumentov za zaščito obrestnega tveganja.

Tveganje spremembe obrestne mere je glede na ročnost finančnih virov družb Poslovne skupine Sava in okoliščine zmerno.

Kreditno tveganje

Družbe Poslovne skupine Sava posebno pozornost posvečajo usklajevanju terjatev po ročnosti, pridobivanju ustreznih oblik zavarovanj ali vnaprejšnjih plačil ter sproti izterjavi. Okoliščine, povezane s pojavom covid-19, so negativno vplivale na plačilno sposobnost nekaterih kupcev, kar se ob omejenem poslovanju družbe Sava Turizem d.d., povezanim z zapiranjem turističnih kapacitet, odraža v dodatnih popravkih vrednosti terjatev v primerjavi s predhodnim letom.

Preglednica terjatev do kupcev po geografskih regijah

v 000 EUR		
	Knjigovodska vrednost	
	31.12.2021	31.12.2020
Slovenija	1.703	492
Ostale države EU	143	7
Ostalo	0	7
SKUPAJ	1.846	506

Preglednica stanja in gibanja popravka vrednosti terjatev do kupcev

v 000 EUR		
	2021	2020
Začetno stanje	765	578
Povečanje popravka vrednosti	28	255
Zmanjšanje popravka vrednosti	-135	-69
Končno stanje	658	765

Starostna struktura terjatev do kupcev

v 000 EUR						
	31.12.2021			31.12.2020		
	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve	Bruto terjatve	Oslabitev	Neto terjatve
Nezapadle	1.750	0	1.750	544	0	544
Zapadle 0 - 30 dni	91	0	91	-7	31	-38
Zapadle 31 - 120 dni	130	124	5	133	133	0
Zapadle več kot 120 dni	533	533	0	601	601	0
SKUPAJ	2.503	658	1.846	1.271	765	506

Valutno tveganje

Poslovna skupina Sava v večji meri posluje na evrskem območju. Izvedenih finančnih instrumentov za varovanje valutnega tveganja v letu 2021 ni bilo. Glede na delež poslovanja s tujo valuto je valutno tveganje nizko.

Preglednica vrednosti, povezanih z valutnim tveganjem

v 000 EUR				
	31.12.2021		31.12.2020	
	Skupaj v EUR	EUR	Skupaj v EUR	EUR
Terjatve do kupcev	1.846	1.846	506	506
Zavarovana bančna posojila	-71.028	-71.028	-81.479	-81.479
Obveznosti do dobaviteljev in druge obveznosti	-20.736	-20.736	-10.647	-10.647
Druga prejeta posojila	-54.635	-54.635	-53.180	-53.180
Bruto izpostavljenost bilance	-144.553	-144.553	-144.800	-144.800
Ocenjena napovedana prodaja (iz plana za 2022)	82.901	82.901	0	0
Ocenjena napovedana nabava (iz plana za 2022)	-38.437	-38.437	0	0
Bruto izpostavljenost	44.464	44.464	0	0
Neto izpostavljenost	-100.089	-100.089	-144.800	-144.800

Analiza občutljivosti na finančna tveganja

Analiza občutljivosti za spremembo obrestnih mer

Obrestovanje finančnih obveznosti družb Poslovne skupine Sava je ob fiksni obrestni marži vezano na spreminjanje vrednosti EURIBOR-ja, katerega vrednost je v zadnjih letih negativna. Za Slovenijo po napovedih OECD sicer ni predvidena rast v prihajajočem letu, vendar pa inflacijska gibanja kljub temu nakazujejo na njeno morebitno rast. Z vidika rasti EURIBOR-ja ocenjujemo, da je tveganje spremembe obrestne mere nizko (obrestna mera je v primeru negativne vrednosti EURIBOR-ja enaka višini obrestne marže), glede na ročnost virov in obstoječo višino obrestnih mer pa ocenjujemo, da je občutljivost celotnega kreditnega portfelja na spremembo obrestnih mer zmerna. V primeru, da bi se obrestne marže za posojilne obveznosti družb Poslovne skupine Sava spremenile za 50 bazičnih točk, bi se ob upoštevanju stanja zadolženosti ob koncu leta 2021 letni strošek obresti spremenil za 543 tisoč evrov.

Analiza občutljivosti na povečanje zadolženosti

Poslovna skupina Sava je imela konec leta 2021 za 125,9 milijona evrov kratkoročnih in dolgoročnih finančnih obveznosti, najemanje dodatnih kreditnih virov pa v letu 2022 ni načrtovano.

Analiza občutljivosti na spremembo vrednosti tujih valut

Poslovna skupina Sava ima pretežni del poslovanja vezanega na domačo valuto, zaradi česar je izpostavljenost spremembam vrednosti tujih valut nizka.

2.3.33. Poštene vrednosti finančnih inštrumentov

Preglednica poštenih vrednosti finančnih inštrumentov

v 000 EUR				
	31.12.2021	31.12.2021	31.12.2020	31.12.2020
	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Finančna sredstva, merjena po poštenu vrednosti preko izkaza poslovnega izida	722	722	691	691
Sredstva za prodajo	65	65	563	563
Kratkoročne terjatve	4.925	4.925	4.236	4.236
Dana posojila	11.800	11.800	15.600	15.600
Denar in denarni ustrezniki	36.417	36.417	15.920	15.920
Dolgoročna posojila s fiksno obrestno mero	-2.269	-2.269	-333	-333
Dolgoročna posojila z variabilno obrestno mero	-67.775	-67.775	-78.154	-78.154
Kratkoročna posojila	-55.942	-55.942	-56.555	-56.555
Kratkoročne poslovne obveznosti	-20.719	-20.719	-10.616	-10.616

Hierarhija poštene vrednosti

Finančne inštrumente, vrednotene po poštenu vrednosti, uvrščamo po hierarhiji v tri ravni:

- raven 1: sredstva ali obveznosti po borznem tečaju na zadnji dan obračunskega obdobja;
- raven 2: sredstva ali obveznosti, ki se ne uvrščajo v raven 1, njihova vrednost pa je določena neposredno ali posredno na podlagi tržnih podatkov;
- raven 3: sredstva ali obveznosti, katerih vrednost ni mogoče pridobiti iz tržnih podatkov.

Preglednica razvrstitve finančnih inštrumentov glede na izračun njihove poštene vrednosti

v 000 EUR								
	31.12.2021				31.12.2020			
	Skupaj	Raven 1	Raven 2	Raven 3	Skupaj	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Vrednostni papirji na razpolago za prodajo	722	173	0	549	691	143	0	548
SKUPAJ	722	173	0	549	691	143	0	548

2.3.34. Pogojne obveznosti

Pogojne obveznosti družbe Sava Turizem, d.d., v višini 139.685 tisoč evrov so evidentirane izvenbilančno in so sestavljene iz:

- hipotek za dana posojila v višini 134.938 tisoč evrov,
- možnih obveznosti iz denacionalizacijskega zahtevka Radenci v višini 4.675 tisoč evrov,
- danih jamstev v višini 72 tisoč evrov.

2.3.35. Povezane stranke

Povezane stranke vključujejo odvisne družbe v Poslovni skupini Sava, lastnike družbe Sava, d.d.*, z lastniki povezane družbe**, člane upravnega odbora družbe in člane komisij pri upravnem odboru ter izvršnega direktorja družbe.

*Pri razkrivanju poslov z lastniki so vključeni lastniki z več kot 20-odstotnim lastništvom.

**Pri razkrivanju poslov z lastniki povezanimi družbami so uporabljeni naslednji kriteriji:

- so tiste družbe, ki so več kot 20-odstotne lastnice družbe, ki je lastnica Save, d.d.,
- so tiste družbe, v katerih imajo družbe lastnice Save, d.d., več kot 20-odstoten lastniški delež,
- vrednost poslov za navedene družbe bomo razkrivali v skupnem znesku,
- v kolikor bo skupna vrednost poslov manjša od 100 tisoč evrov, poslov ne razkrivamo.

Poslovni odnosi med družbami v Poslovni skupini Sava

Poslovni odnosi med družbami Poslovne skupine Sava se v pretežni meri nanašajo na medsebojno opravljene storitve - na nadomestilo za uporabo blagovne znamke, notranje revizijske storitve ter storitve informacijske tehnologije.

Posli med povezanimi strankami se opravljajo po istih pogojih, kot veljajo v običajnem premišljenem poslovanju.

Poslovni odnosi z lastniki Save, d.d., in z lastniki povezanimi družbami

Odprte obveznosti Save, d.d., do lastnikov v skupni višini 58.401 tisoč evrov (31.12.2020: 54.259 tisoč evrov) se nanašajo na finančne obveznosti iz prejetih posojil, na poslovne obveznosti iz obresti za obdobje od decembra 2019 do decembra 2021 ter na nadomestila za reprogram finančnih obveznosti. Odhodki Save, d.d., v višini 4.124 tisoč evrov (leto 2020: 3.307 tisoč evrov) predstavljajo obračunane obresti iz finančnih obveznosti.

Odprte obveznosti do z lastniki povezanih oseb v skupni višini 29.910 tisoč evrov (31.12.2020: 29.524 tisoč evrov) so izkazane v družbi Sava Turizem, d.d. in se v pretežni meri nanašajo na finančne obveznosti iz prejetih posojil, v manjšem obsegu pa tudi na poslovne obveznosti. Odhodki v višini 4.003 tisoč evrov (leto 2020: 2.969 tisoč evrov) so sestavljeni iz obračunanih obresti od finančnih obveznosti, iz stroškov najemnine za nepremičnino ter iz stroškov energije, goriva ter poštnih storitev.

Preglednica poslov z lastniki in z lastniki povezanimi družbami

v 000 EUR				
Povezane osebe	Odprte terjatve na dan 31.12.2021	Odprte obveznosti na dan 31.12.2021	Prihodki v letu 2021	Odhodki v letu 2021
Posli z lastniki (nad 20%)	0	58.401	0	4.124
York Global Finance Offshore BDH (Luxembourg) S.à r.l.	0	6.880	0	486
Slovenski državni holding, d.d.	0	25.760	0	1.819
Kapitalska družba, d.d.	0	25.760	0	1.819
Posli z lastniki povezanimi družbami	192	29.910	356	4.003
Skupaj	192	88.311	356	8.127

Odnosi s fizičnimi osebami

Lastništvo delnice Sava na dan 31.12.2021

Člani upravnega odbora, komisij upravnega odbora in izvršni direktor Save, d.d., ter člani organov upravljanja in njihovi ožji družinski člani, direktorji odvisnih družb in člani nadzornih svetov odvisnih družb nimajo v lasti delnic Sava.

Znesek bruto prejemkov v letu 2021

v 000 EUR		
	31. 12. 2021	31. 12. 2020
Izvršni direktor Save, d.d.	149	138
Člani uprave Save Turizem, d.d.	520	580
Drugi zaposleni po individualnih pogodbah v družbah poslovne skupine	6.039	5.931
Člani upravnega odbora Save, d.d., in nadzornega sveta Save Turizma, d.d.	253	263

Terjatve družb poslovne skupine do povezanih oseb

Družbe Poslovne skupine Sava na dan 31.12.2021 nimajo terjatev do povezanih fizičnih oseb.

Obveznosti družb poslovne skupine do povezanih oseb

Družbe Poslovne skupine Sava na dan 31.12.2021 izkazujejo obveznosti do povezanih oseb le iz naslova obračunanih stroškov dela v decembru 2021, ki so bili izplačani v januarju 2022.

Razkritja prejemkov upravnega odbora in komisij upravnega odbora, izvršnega direktorja ter zaposlenih po individualnih pogodbah v Savi, d.d., so predstavljena v točki 1.2.5.3. računovodskega dela letnega poročila družbe Sava, d.d.

Razkritja prejemkov uprave, članov nadzornega sveta ter zaposlenih po individualnih pogodbah v družbi Sava Turizem, d.d., so predstavljena v točki 4.37. računovodskega dela letnega poročila družbe Sava Turizem, d.d.

2.3.36. Razkritje poslov z revizorji

Razkrivanje poslov z izbranim revizorjem

v 000 EUR		
	2021	2020
Stroški revizije letnega poročila	46	93
Druge nerevizijske storitve	0	25
SKUPAJ	46	118

2.3.37. Pojasnilo v povezavi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem, d.d.

A. Upravičenec dr. Rudolf Hohn Šarič pred Upravno enoto Gornja Radgona, opr. št. 321-195/1993, zaradi denacionalizacije nepremičnin last Wilhemine Šarič

Predmet tega postopka je denacionalizacija nepremičnin oziroma solastnih deležev do 1/2, odvzetih Wilhemini Šarič, na podlagi predloga za denacionalizacijo, ki ga je vložil predlagatelj prof. dr. Rudolf Hohn Šarič dne 4. 5. 1993.

Glede nepremičnin, odvzetih Wilhemini Šarič, je Upravno sodišče Republike Slovenije s sodbo opr. št. II U 577/2017 z dne 7. 2. 2018 ugodilo tožbi denacionalizacijskega upravičenca in odpravilo odločbo z dne 29. 1. 2013, s katero je bila zavrnjena zahteva za denacionalizacijo nepremičnin parc. št. 124, pripisane pri vl. št. 18, k.o. Kapelski Vrh, ki je bila odvzeta Vilmi Šarič do celote, in parc. št. 165, pripisane pri vl. št. 302, k.o. Radenci, ki je bila odvzeta Vilmi Šarič v solastninskem deležu do 1/2.

Upravna enota je v ponovnem postopku dne 1. 10. 2018 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 321-195/1993-373, s katero je odločila o vračilu podržavljenih nepremičnin parc. št. 124, k.o. Kapelski vrh, in parc. št. 165, k.o. Radenci, upravičencu Rudolfu H. Šariču v obliki obveznic Slovenskega državnega holdinga d.d., ki je postala pravnomočna in dokončna dne 19. 10. 2018.

Upravna enota je dne 24. 9. 2019 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 321-195/1993-408, s katero je odločila o vračilu podržavljenih nepremičnin, odvzetih Vilmi Šarič, v obliki obveznic Slovenskega državnega holdinga d.d.; zoper odločbo je vložila pritožbo Radenska d.o.o., ki jo je Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano z odločbo št. 490-22/2019/5 z dne 26. 11. 2019 zavrnilo. Radenska d.o.o. je zoper navedeno delno odločbo o denacionalizaciji dne 31. 12. 2019 vložila tožbo v upravnem sporu, ki se vodi pod opr. št. II U 5/2020.

Upravno sodišče o zadevi še ni odločilo.

B. Upravičenec dr. Rudolf Hohn Šarič pred Upravno enoto Gornja Radgona, opr. št. 301-35/1993 (339-33/2009) zaradi denacionalizacije 48 % kapitala podjetja Kuranstalt Sauerbrun Radein Aktiengesellschaft, last Wilhelmine Hohn Šarič

Denacionalizacijski postopek teče na podlagi zahteve za denacionalizacijo predlagatelja prof. dr. Rudolfa Hohn Šariča, ki jo je ta podal 4. 5. 1993; predmet zahtevka je solastni delež podržavljenega kapitala podjetja Kuranstalt Sauerbrun Radein Aktiengesellschaft, ki je bil v deležu 48 % last Wilhelmine Hohn Šarič.

Upravno sodišče RS je s sodbo opr. št. II U 573/2017 z dne 7. 2. 2018 ugodilo tožbi denacionalizacijskega upravičenca in odpravilo odločbo Upravne enote Gornja Radgona z dne 27. 6. 2012, s katero je bil denacionalizacijski zahtevek upravičenca zavrjen, ter zadevo vrnilo v ponovni postopek.

Upravičenec je dne 8. 12. 2018 vložil dopolnitev vloge, s katero je zahteval vračilo 48 % blagovnih znamk Radenska, odškodnino za 48 % pravice do brezplačne uporabe za vodo – termalno in mineralno in 48 % nepremičnin, ki jih je specificiral v posebnem dodatku k vlogi.

Dne 7. 1. 2019 je upravičenec upravnemu organu predložil dokumente – identifikacije parcel, vključno s seznami nepremičnin, z zahtevanimi oblikami vračila in zavezanci, s katero je specificiral zahtevek za vračilo nepremičnin v naravi; v nadaljnjih vlogah upravičenec dodatno utemeljuje svoje zahtevke.

V skladu s pozivi upravnega organa smo od dne 14. 5. 2019 dalje vložili več pripravljalnih vlog, s katerimi smo zahtevkom upravičenca za vračilo premoženja v naravi v celoti nasprotovali.

Upravna enota je dne 8. 10. 2019 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-760, s katero je odločila, da je upravičenec do denacionalizacije za delež do 48 % podržavljenega podjetja dr. Rudolf Hoehn Šarič, zavezanec za vračilo SDH, d.d., pa mora upravičencu za denarno vrednost podržavljenega podjetja izročiti obveznice SDH, d.d., v vrednosti 1.255.389,19 EUR; odškodnina je odmerjena za 48 % vrednosti neto aktive podjetja brez nepremičnin, blagovnih znamk in pravice črpanja mineralne vode. Zoper odločbo je družba Radenska d.o.o. vložila pritožbo, ki jo je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo št. 490-17/2019-7 z dne 10. 11. 2020 zavrnilo.

Upravna enota je dne 10. 10. 2019 izdala Delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-762, s katero je zavrnila del zahtevka upravičenca na vračilo blagovnih znamk v naravi in na vračilo pravice do koriščenja mineralne in termalne vode v obliki odškodnine v obveznicah SDH, d.d., Zoper odločbo je upravičenec vložil pritožbo, ki jo je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo z odločbo št. 490-17/2019-8 z dne 13. 11. 2020 zavrnilo.

Upravičenec je s pripravljalno vlogo z dne 13. 2. 2021 spremenil svoj zahtevek in sicer tako, da zahteva vračilo odvzetega kapitala podjetja - nepremičnin v obliki odškodnine, podredno pa vračilo nepremičnin v naravi; upravičenec lahko svoj zahtevek ponovno spremeni do konca postopka.

Glede na spremenjeni zahtevek je zavezanec za denacionalizacijo vsega premoženja sedaj SDH d.d., ki je že podal svoje stališče, da se z denacionalizacijo odvzetega premoženja v obliki obveznic SDH d.d. strinja.

Upravni organ je z delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1196 z dne 4. 8. 2021, ki smo jo prejeli 24. 8. 2021, odločil, da se za vse nepremičnine, last podjetja Kuranstalt Sauerbrun Radein Aktiengesellschaft, o katerih še ni bilo odločeno s prej izdanimi delnimi odločbami, izvede denacionalizacija v obliki obveznic SDH, d.d. Zoper navedeno odločbo je bila vložena pritožba SDH, d.d. z dne 25. 8. 2021. O pritožbi še ni bilo odločeno.

Upravni organ je z dopolnilno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1199 z dne 1. 9. 2021 odločil o višini neto aktive podržavljenega podjetja v deležu do 48 % ter naložil zavezancu SDH, d.d., da upravičencu izroči obveznice SDH, d.d. v višini 40,47 evrov, kar predstavlja razliko med 48 % vrednosti čiste aktive podržavljenega podjetja in vrednostjo že vrnjenega premoženja podjetja z delnimi odločbami o denacionalizaciji. Zoper 2. točko izreka odločbe, v kateri je upravni organ odločil o višini neto aktive podržavljenega podjetja, smo dne 21. 9. 2021 vložili pritožbo. Pritožbi zoper navedeno odločbo sta bili vloženi tudi s strani denacionalizacijskega upravičenca dne 17. 9. 2021 in s strani SDH, d.d. dne 16. 9. 2021. O nobeni od pritožb še ni bilo odločeno.

Denacionalizacijski postopek je na prvi stopnji zaključen. Trenutno čakamo na odločitev Upravnega sodišča v upravnem sporu II U 427/2020 ter na odločitev Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo o pritožbah, ki so bile vložene zoper delno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1196 z dne 4. 8. 2021 in dopolnilno odločbo o denacionalizaciji št. 301-35/1993-1199 z dne 1. 9. 2021.

C. Upravičenec Štefan Černič pred Upravno enoto Piran, št. 351-707/2002-338, zaradi denacionalizacije

Denacionalizacijska upravičenka Jožica Č. je pri Občini Piran, Sekretariatu za upravne zadeve, Oddelku za upravno pravne zadeve, dne 7.12.1993 vložila zahtevek za vračilo podržavljenega premoženja za parc.št. 2738/1 k.o. Piran II, ki je bila nacionalizirana z odločbo OBLO Piran dne 3.12.1959 in odvzeta iz uporabe na podlagi odločb Skupščine občine Piran, Oddelke za finance z dne 12.11.1968 in z dne 14.9.1970. V tem postopku Sava Turizem d.d. nastopa zaradi potencialne možnosti vrnitve dela zemljišča parc. št. 1834/6, 1834/5, 1834/4, 1833/14 k.o. Portorož (prej nepremičnina parc.št. 2738/1 k.o. Piran II) v naravi. Skupno gre za 184 m2 zemljišč blizu Hotela Roža v Portorožu. Nepremičnine so v zemljiškoknjižni lasti družbe Hoteli Metropol, hotelirstvo in turizem, d.o.o., ki pa ima pogodbeno zavezo vrniti te nepremičnine družbi Hoteli Bernardin d.d. (sedaj Sava Turizem d.d.). Z delno odločbo je bilo denacionalizacijskim upravičencem vrnjeno 172 m2 zemljišča v naravi, zoper delno odločbo je bila vložena pritožba. Organ druge stopnje je pritožbi ugodil in zavrnil zahtevek za vrnitev v naravi, tako da bi te nepremičnine ostale zavezancu. Zoper odločbo je bila vložena tožba v upravnem sporu s strani upravičenke. Na tožbo je bil vložen odgovor. Tožbi je bilo ugodeno, tako da je bila odločba razveljavljena zaradi procesnih kršitev in zadeva vrnjena v ponovno odločanje na drugo stopnjo, organ druge stopnje v ponovljenem postopku še ni odločil.

D. Upravičenec Giorgio Bartole pred Upravno enoto Piran, št. 339-13/2009, zaradi denacionalizacije

Pri Upravni enoti Piran sta predlagatelja postopka Maria Rosa B. in Marko F., kot pravna naslednika po razlaščenju pok. Giorgiu Bartoletu, dne 5.1.1993, 8.3.1993 in 9.6.1993 vložila zahtevo za denacionalizacijo podržavljenih nepremičnin s parc. št. 2950/4, 1946, 2943 in 2950/8, vse k.o. Piran II. V tem postopku družba Sava Turizem d.d. nastopa zaradi potencialne možnosti vrnitve zemljišč v naravi. V obeh postopkih je bilo že večkrat odločeno, vendar so bile vse odločitve razveljavljene tako, da sta sedaj oba postopka ponovno na prvi stopnji, in sicer:

- parc. št. 1828/5, 1828/73, 1828/74, čakamo na izdajo odločbe na prvi stopnji, v postopku se dokazuje, da obstajajo ovire za vračilo nepremičnin v naravi;
- parc. št. 1828/6 čakamo na izdajo odločbe na prvi stopnji – v postopku se dokazuje, da obstajajo ovire za vračilo nepremičnin v naravi; lastnik te nepremičnine je Republika Slovenija (ST d.d. ima interes, da se nepremičnina ne vrne v naravi, saj stoji na navedeni nepremični plinohram, HB d.d. pa je v prodajni pogodbi, ob prodaji deleža v družbi Hoteli Metropol d.o.o., kupcu dala zagotovilo, da bosta hotela Lucija in Barbara ostala priklopljen na ta plinohram, v nasprotnem primeru je družba HB d.d., sedaj ST d.d. dolžna kupcu plačati v prodajni pogodbi dogovorjeno odškodnino, ki pa je po pogodbi omejena na 50.000,00 EUR).

2.3.38. Vpliv dogodkov po dnevu balance stanja na računovodske izkaze Poslovne skupine Sava

Dogodki, nastali po dnevu balance stanja, niso take narave, da bi vplivali na stanje sredstev in obveznosti, ki so izkazani v računovodskih izkazih Poslovne skupine Sava, ali na predpostavko o časovni neomejenosti delovanja družb Poslovne skupine Sava.

Dodatno pa navajamo sledeče pomembne dogodke po datumu balance stanja:

A. v družbi Sava, d.d.

- Sava, d.d., je dne 07.01.2022 podpisala Pogodbo o **prodaji nepremičnine Pokrajinski arhiv Maribor**. Kupnina je bila v celoti poravnana dne 14.02.2022.
- Družba Sava, d.d., je dne 09.02.2022 s strani delničarja Nova KBM prejela Obvestilo o objavi javnega poziva za oddajo nezavezujočih ponudb za nakup 496.851 delnic izdajatelja Sava, d.d., kar predstavlja 1,71 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d.
- Družba Sava, d.d., je dne 09.02.2022 s strani pooblaščenke delničarja **York Global Finance Offshore BDH** (Luxembourg) S.a.r.l. prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev, iz katerega izhaja, da je bil dne 31.01.2022 podpisan zavezovalni pravni posel za odsvojitve deleža /delnic, ki pa je pogojen z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni. Iz obvestila je bilo razvidno, da bi družba York v primeru izpolnitve določenih pogojev in s tem zaključkom transakcije iz zavezovalnega pravnega posla odsvojila 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d. Do spremembe pomembnih deležev ni prišlo.
- Družba Sava, d.d., je dne 10.02.2022 s strani pooblaščenca družbe **Prestige SL**, Madžarska, prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev – to je o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., in kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d., sklenitev posla pa je bila pogojena z izpolnitvijo določenih pogojev, ki niso bili izpolnjeni. Do spremembe pomembnih deležev ni prišlo.
- Družba Sava, d.d., je dne 01.03.2022 na osnovi uveljavitve predkupne pravice z dnem 28.02.2022 s strani družbe **Slovenski državni holding, d.d.**, Ljubljana, prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev – to je o sklenitvi zavezovalnega posla za pridobitev 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d., sklenitev posla pa je pogojena z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso bili izpolnjeni.
- Družba Sava, d.d., je dne 07.03.2022 s strani pooblaščenke delničarja **York Global Finance Offshore BDH** (Luxembourg) S.a.r.l. prejela obvestilo o spremembi pomembnih deležev, iz katerega izhaja, da je bil dne 28.02.2022 zaradi uveljavitve predkupne pravice sklenjen nov zavezovalni pravni posel za odsvojitve deleža/delnic, ki pa je pogojen z izpolnitvijo določenih pogojev, ki še niso izpolnjeni. Iz obvestila je bilo razvidno, da bi družba York v primeru izpolnitve določenih pogojev in s tem zaključkom transakcije iz zavezovalnega pravnega posla odsvojila 12.571.257 delnic izdajatelja družbe Sava, d.d., kar predstavlja 43,23 % v osnovnem kapitalu družbe Sava, d.d.
- Dne 27.05.2022 je Sava, d.d., z obstoječimi upniki sklenila **Dodatek št. 5** k Pogodbi o reprogramu, s katerim je rok zapadlosti obveznosti družbe Sava, d.d., iz naslova glavnice posojil, obresti in nadomestil podaljšan do 30.09.2022. Po oceni strank trimesečni odlog plačila obveznosti zadošča za izpolnitev odločnih pogojev, opredeljenih v potekajoči transakciji spremembe lastniške sestave Save, d.d., v posledici katere se bo tudi dokončno uredilo vprašanje zadevnih terjatev upnikov.

B. v družbi Sava Turizem, d.d.

- V začetku februarja 2022 je družba izvedla **obrestno zaščito** dela svojih kreditnih obveznosti v višini 8,2 milijona EUR.
- Dne 24.03.2022 je družba **predčasno poplačala** del svojih krednih obveznosti v višini 8,0 milijona EUR po sindicirani kreditni pogodbi, sklenjeni z bankami Gorenjska banka d.d., N banka d.d. (dosedanja Sberbanka banka d.d.) in NKBM d.d.
- V letu 2022 se je **nadaljeval postopek prodaje Hotelskega resorta Salinera** in sicer v delu, ki se nanaša na prodajo gozdnih zemljišč. Prodaja gozdnih zemljišč, ki se nahajajo znotraj Hotelskega resorta Salinera, se izvaja ločeno od prodaje stavbnih zemljišč, saj je bilo potrebno prodajo gozdnih zemljišč izpeljati po postopku, ki ga za prodajo kmetijskih zemljišč določa Zakon o kmetijskih zemljiščih. Postopek prodaje gozdnih zemljišč je v zaključni fazi in bo predvidoma zaključen do 31.05.2022. Po zaključku prodaje gozdnih zemljišč bodo tudi gozdna zemljišča vključena v najemno razmerje. Pogodba o prodaji gozdnih zemljišč v Salineri je bila podpisana 10.02.2022. Dne 08.04.2022 je družba prejela soglasje občine Piran za prodajo gozdnih zemljišč v resortu Salinera.

- Kot posledica **razvoja dogodkov v Ukrajini** je prišlo do prekinitve prihodov gostov tako iz Rusije kot iz Ukrajine (v načrtu za leto 2022 delež gostov iz tega področja predstavlja manj kot en odstotek vseh gostov), vojna pa vpliva tudi na prihode gostov iz prekomorskih držav. Slednje družba nadomešča z usmeritvijo na bližnje trge. Na strani stroškov konflikt vpliva na zviševanje cen energentov, materiala in storitev.

2.4. Izjava upravnega odbora za Poslovno skupino Sava

Upravni odbor potrjuje konsolidirane računovodske izkaze Poslovne skupine Sava za leto, končano na dan 31. decembra 2021.

Poslovodstvo potrjuje, da so bile pri izdelavi konsolidiranih računovodskih izkazov dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve in da konsolidirano poročilo predstavlja resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja poslovne skupine in izidov njenega poslovanja za leto 2021.

Poslovodstvo je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za vzpostavitev, delovanje in vzdrževanje notranjega kontroliranja, povezanega s pripravo in pošteno predstavitev računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake ter za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družb v okviru poslovne skupine ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, ki jih je sprejela Evropska unija.

Ljubljana, 30. 5. 2022

Izvršni direktor Save, d.d.
Gregor Rovaneš

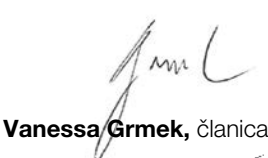
Upravni odbor Save, d.d.

Klemen Boštjančič, predsednik

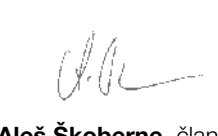
Dejan Rajbar, namestnik predsednika

Vanessa Grmek, članica

Matej Narat, član

Aleš Škoberne, član

2.5. Poročilo neodvisnega revizorja za Poslovno skupino Sava

Tel: +386 1 53 00 920
Fax: +386 1 53 00 921
info@bdo.si
www.bdo.si

Cesta v Mestni log 1
SI-1000 Ljubljana
Slovenija

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

Družbenikom družbe:
Sava d.d.
Dunajska cesta 152
1000 Ljubljana

Mnenje

Revidirali smo konsolidirane računovodske izkaze gospodarske družbe SAVA d.d. in njenih odvisnih družb (v nadaljevanju Skupina) ki vključujejo konsolidirano bilanco stanja na dan 31. decembra 2021, ter konsolidiran izkaz poslovnega izida, konsolidiran izkaz drugega vseobsegajočega donosa, konsolidiran izkaz denarnih tokov in konsolidiran izkaz gibanja kapitala za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije.
Po našem mnenju priloženi konsolidirani računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo konsolidirani finančni položaj Skupine na dan 31. decembra 2021 in njeno konsolidirano finančno uspešnost ter konsolidirane denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (v nadaljevanju MSRP).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov*. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od družbe in da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.
Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Poudarjanje zadeve

Pogoje obveznosti

V pojasnilu 2.3.37 Pojasnilo v povezavi s stanjem denacionalizacijskih zahtevkov v družbi Sava Turizem d.o.o. Družba navaja, da so proti njej sproženi različni zahtevki za denacionalizacijo. Ker ni možno oceniti prihodnjih obveznosti, niti ni možno napovedati verjetnost poravnave morebitnih obveznosti, niso izpolnjeni pogoji za priznovanje rezervacij, zato Skupina v računovodskih izkazih na dan 31.12.2021 ni pripoznala rezervacij v zvezi z omenjenimi zahtevki. Skupina pričakuje dolgotrajen proces reševanja zahtevkov, ki pa lahko pomembno vplivajo na prihodnje poslovanje Družbe.
Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Tveganje plačilne sposobnosti

V pojasnilu 2.3.5 Upravljanje in obvladovanje tveganj k računovodskim izkazom Skupina pojasnjuje, da je z upniki, ki so hkrati največji lastniki Skupine pogodbeno dogovorila odlog zapadlih finančnih in z njimi povezanih poslovnih obveznosti do 30.6.2022, v usklajevanju pa je še dodaten odlog zapadlosti do 30.9.2022. Skupina ocenjuje, da pomeni ta odlog zadosten čas za izpolnitev nameravanih transakcij med lastniki in Skupino in za izpolnitev odloženih pogojev v zvezi s temi transakcijami. V istem pojasnilu Skupina podrobno opisuje obvladovanje tveganja plačilne sposobnosti.
Naše mnenje v zvezi s tem ni prilagojeno.

Druga zadeva

Konsolidirane računovodske izkaze Skupine za leto, ki se je končalo 31. decembra 2020, je revidiral drug revizor, ki je 31. marca 2021 o njih izrazil neprilagojeno mnenje.

BDO Revizija d.o.o., slovenska družba z omejeno odgovornostjo, je članica BDO International Limited, svetovne mreže neodvisnih revizijskih družb, ki delujejo pod imenom BDO. Mreža ne deluje kot poslovalna enota, ampak kot mreža neodvisnih revizijskih družb, ki delujejo pod imenom BDO. BDO Revizija d.o.o. ima sedež v Ljubljani, Slovenija. Poslovalna enota BDO Revizija d.o.o. v Ljubljani, Slovenija, ima sedež v Ljubljani, Slovenija. Poslovalna enota BDO Revizija d.o.o. v Ljubljani, Slovenija, ima sedež v Ljubljani, Slovenija. Poslovalna enota BDO Revizija d.o.o. v Ljubljani, Slovenija, ima sedež v Ljubljani, Slovenija.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Skupine, vendar ne vključujejo konsolidiranih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Naše mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne s konsolidiranimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati.

- V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:
- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi konsolidiranimi računovodskimi izkazi;
 - so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
 - na podlagi poznavanja in razumevanja skupine in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in upravnega odbora za konsolidirane računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh konsolidiranih računovodskih izkazov v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.
Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo. Upravni odbor je odgovoren za nadzor nad pripravo konsolidiranih računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo konsolidiranih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so konsolidirani računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter so smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamično ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu s pravili revidiranja uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v konsolidiranih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvirajo iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij upravnega odbora;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustreznost razkritja v konsolidiranih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo

- prenehanje organizacije kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino konsolidiranih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali konsolidirani računovodski izkazi predstavljajo zadevne poste in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze v povezavi s finančnimi informacijami in poslovnimi dejavnostmi družb v Skupini, da bi lahko izrazili mnenje o konsolidiranih računovodskih izkazih. Odgovorni smo za vodenje, nadziranje in izvajanje revizijske skupine. Revizijsko mnenje je izključno naša odgovornost.

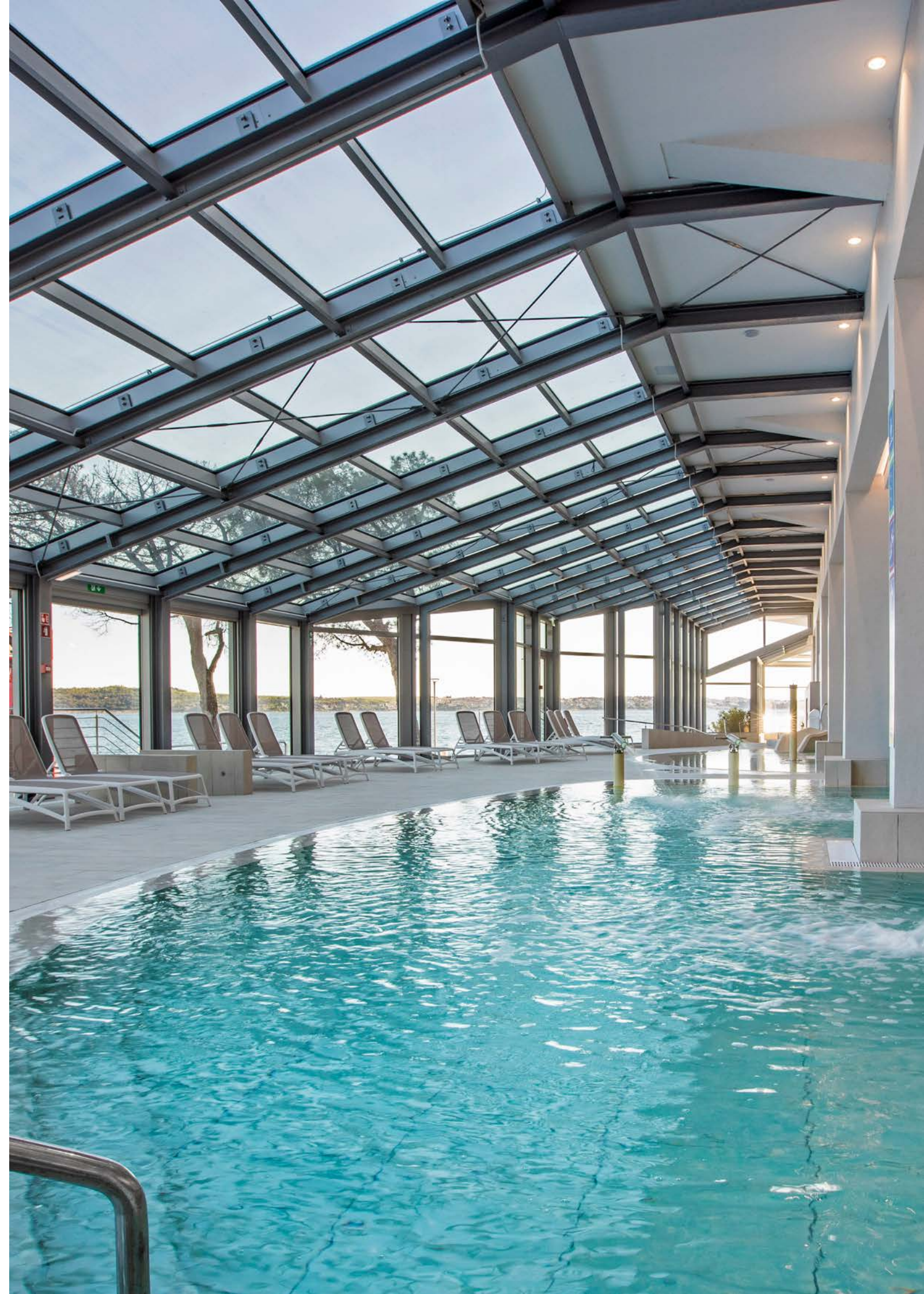
Upravni odbor med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno z morebitnimi pomembnimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Ljubljana, 23.5.2022

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1, Ljubljana

Nadja Kranjc
Pooblaščenka revizorka
Direktorica

Osebe za stike

Izvršni direktor

Gregor Rovanšek

gregor.rovansek@sava.si

tel: 04 206 55 10

Tajništvo izvršnega direktorja

Mojca Žižmond

mojca.zizmond@sava.si

tel: 04 206 55 10

Sava, d.d.
Dunajska cesta 152
1000 Ljubljana

T 04 206 5510

E info@sava.si

F 04 206 6446

W www.sava.si

